

Aktualno

Ptuj • V šolah narašča število okuženih in karanten

➔ Stran 2

V središču

Ptujsko polje • Najdražji so vrtci Miklavž pri Ormožu, Ormož in Ptuj

➔ Strani 6 in 7

3 TOČKE

vrčnost v
MEDIA BAR

Štajerski TEDNIK

Ptuj, torek, 19. oktobra 2021

Letnik LXXIV • št. 81 • Odgovorna urednica: **Simona Meznarič** • ISSN 1581-6257 • Cena: **1,50 EUR**

Danes priloga

Zapeljimo v zimo

Politika

Ptuj • Novi krog prodaje občinskih nepremičnin

➔ Stran 2

Infrastruktura

Markovci, Kidričevo • Kdo vzdržuje in čisti kolesarske steze

➔ Stran 3

V središču

Slovenija •

Najdražji konji za Policijo do 10.000 evrov

➔ Stran 7

Šport

Rokomet • Remi, ki daje upanje za napredovanje

➔ Stran 13

Spodnje Podravje • Po izračunu ministrstva je postelj v domovih za starejše dovolj

Postelj 20 odstotkov več kot potreb

Na MDDSZ so izračunali, da bi v Sloveniji v domovih upokojencev potrebovali 21.000 postelj. Indeks pokritosti za ptujsko, lenarško in ormoško območje potrebe po posteljah presega, in sicer v Lenartu za 30, Ptuj 20 in Ormožu za 13 odstotkov. Kako se bo ministrstvo glede na dane podatke odločalo pri razdelitvi novih koncesij, za kateri se na ptujskem območju potegujeta dva kandidata, ki bi domove gradila v občinah Markovci in Destrnik? Več na strani 3.

Foto: CG

Hum pri Ormožu •

Skalni podor odnesel cesto, do rešitve še dolga pot

➔ Stran 5

Kmetijstvo •

Živina poginila zaradi razrezanih pločevink v krmi

➔ Stran 9

torkova
izdaja

Z GLASBO DO SRCA

Nedelja, 24. oktober 2021, ob 16.00

Športna dvorana Ljudski vrt na Ptuj

Organizator: Družba Radio-Tednik Ptuj, d. o. o.

Ptuj • Prodaja občinskih nepremičnin

Občina prodaja prostore, parcele in celo garaže

Na eni zadnjih seji ptujskega mestnega sveta so svetniki soglašali s pobudo za prodajo dveh občinskih poslovnih prostorov v centru mesta. Zdaj vodstvo občine namerava nadaljevati prodajo občinskega premoženja, tokrat predlagajo, da se na dražbi poišče kupce za dva poslovna prostora v Prešernovi ulici in osem garaž v Rimski ploščadi. Objavljena je dražba za prodajo petih stavbnih zemljišč na Turniščah.

Postavljena izhodiščna cena poslovnega prostora, za katerega je prodaja že potrjena, na naslovu Prešernova 1, v izmeri 76 m², znaša 26.000 evrov. Gre za lokal, v katerem je dolga leta obratovala nekdanja Piramida. Še nekoliko nižja je cena, ki jo pričakujejo za občinski prostor v Cankarjevi ulici 9 (101 m²), in sicer je po cenilnem zapisniku izhodiščna cena dražbe za tega 23.000 evrov. Že na septembrski seji je na posluh svetnikov naletel še en predlog za prodajo, stanovanja na naslovu Zelenikova ulica 1 (izhodiščna cena 36.000 evrov).

Dražbe za vse tri nepremičnine bodo kmalu objavljene, vodstvo občine namreč že ima soglasje mestnih svetnikov za prodajo. Na dnevnem redu oktobrske seje je bila še ena pobuda za prodajo dela občinskega premoženja.

Dva poslovna prostora v isti stavbi

Predlog se nanaša na prodajo še dveh praznih občinskih poslovnih prostorov in osmih garaž. Občina želi novega lastnika najti za prostora na naslovu Prešernova ulica 11. Predlagana izhodiščna cena za prodajo manjšega poslovnega prostora je 35.000 evrov, za drugega, nekoliko večjega na istem naslovu pa 46.000 evrov.

Foto: CG

Na naslovu Prešernova ulica 11 bosta naprodaj dva poslovna prostora.

Prodaja garaž: bodo šle kot vroče žemljice

Ker je parkiranje na Ptuj izjemno velik problem, sploh v blokovskem naselju, bo najbrž temu dejstvu primeren interes za nakup garaž. Izhodiščna cena posamezne trenutno še občinske garaže, v izmeri 13 m², bo 4.800 evrov. Naprodaj bodo garažni prostori v Rimski ploščadi, torej v delu mesta, kjer je dejansko največji problem s parkiranjem. To pomeni, da je povsem možno in pričakovano, da bodo na koncu za garaže iztržili več od izhodiščnega zneska. Garažni prostori so prazni, razen ene, ki je uzurpirana. K prodaji te garaže se bo pristopilo, ko bodo izvedeni vsi postopki za izpraznitev prostora.

Občina bo vse navedene nepremičnine – tako poslovne prostore in stanovanje kot garaže – ponujala po sistemu javne dražbe, kar pomeni, da jih bo lahko kupil tisti, ki bo ponudil (naj)več.

Foto: CG

Na naslovu Prešernova ulica 11 bosta naprodaj dva poslovna prostora.

Naprodaj bodo tudi občinska zemljišča

Na spletni strani MO Ptuj je bila objavljena tudi namera za prodajo petih zemljišč na območju naselja Turnišče. Gre za parcele v ulici Šerčerjeve brigade, javna dražba zanje bo potekala v ponedeljek, 8. novembra. Naprodaj bodo zemljišča, katerih površina meri okrog 700 m² (posamezno), najnižja izhodiščna cena se giblje okrog 37.000 evrov. Rok za vplačilo varščine se izteče 3. novembra. K temu je treba prišteti še 22 % davka, ki ga krije kupec, in ostale stroške prepisa. V času, ko gredo nepremičnine za med, je najbrž tudi v tem primeru pričakovati precej interesa potencialnih investorjev. Sploh tipske gradnje stanovanjskih hiš v novonastalih naseljih, s katerimi so nekateri v zadnjih letih obogateli, so najbrž možna in verjetna opcija.

Dženana Kmetec

Ptuj • V šolah narašča število okuženih in karanten

V razredih vse več praznih stolov

V izobraževalnih ustanovah na Ptujem raste število okuženih in karanten, ki so odrejene celotnim oddelkom. Na največji ptujski osnovni šoli Ljudski vrt je trenutno v karanteni devet oddelkov (eden je na podružnici). V minulem tednu so jih morali v karanteno poslati kar sedem. Prav tako sta v karanteni dva zaposlena, oboleli so štirje. Nekaj otrok je v karanteni zaradi okužb staršev. Te številke se sicer iz tedna v teden spreminjajo.

Skrb vzbujajoče je dejstvo, da vsi starši ne upoštevajo karanten, ko bi morali biti izključno doma. V karantenski odločbi je jasno zapisano, da je treba v času karantene bivati na naslovu stalnega bivališča. V desetih dnevih, koliko traja karantena, so zelo verjetni tudi obiski pristojnih inšpektorjev.

Na OŠ Ljudski vrt so med drugim zaznali še, da nekateri starši pošljejo otroka v šolo, četudi namestitev na testiranje zaradi suma na okužbo oz. so pozitivni na koronavirus. »To je nesprejemljivo,« je izpostavila ravnateljica Tatjana Vaupotič Zemljič in dodala, da so največji problem, kjer se virus hitro širi, šolski avtobusi, verouk, glasbena šola in druge popoldanske dejavnosti, kjer ni mogoče upoštevati mehurčkov.

Zaradi karanten več organizacijskih težav

Novo šolsko leto zato ni nič manj organizacijsko zahtevno kot lansko. »Iz dneva v dan je treba prilagajati pouk, saj je na primer pol razreda v učilnici, druga polovica pa sodeluje preko videopovezave (učilnice je bilo treba ustrezno opremiti s kamerami, mikrofoni, zvočniki). Med drugim se zaradi karanten in bolniških odsotnosti soočamo s pomanjkanjem kadra. V pripravljenosti smo ves dan, saj je treba pravočasno posredovati obvestila o prehodu na pouk na daljavo ali pripraviti seznime učencev in zaposlenih za karantenske odločbe,« je pojasnila Vaupotič Zemljičeva.

V tem šolskem letu je bilo na OŠ Ljudski vrt v karanteni že enajst oddelkov, kar je bistveno več kot v preteklem šolskem letu. Starši so sporočili 23 okužb pri učencih, verjetno pa jih je še kar nekaj več, saj jih vsi ne javijo oz. jih niti ne opazijo. Ob vsem tem se srečujejo še z ostrim nasprotovanjem nekaterih staršev vsem zaščitnim ukrepom, predvsem nošenju mask. »Res vlagamo velike napore v spoštovanje ukrepov, vendar potrebujemo tvorno sodelovanje staršev, če želimo, da bodo šole ostale odprte,« je dodala sogovornica.

Na rezultat PCR-testa se čaka predolgo

»Učence in delavce napotimo v karanteno po potrjenem pozitivnem PCR-testu, kar pa je problematično v primerih, ko je teh testov veliko in je treba dan ali dva čakati na rezultat. Zato se zgodi, da od znakov obolevnosti do rezultata PCR-testa včasih minejo tudi trije dnevi ali več, to pa je lahko že rizično za širjenje okužb,« je izpostavil Milan Fakin, ravnatelj OŠ Mladika.

Foto: CG

Ptujske osnovne šole imajo vse več težav zaradi pomanjkanja kadra.

Na Olgici prve karantene oktobra

Tudi na Osnovni šoli Olge Meglič Ptuj je v letošnjem šolskem letu med učenci in starši več okužb kot lani. Prve karantene so se začele v začetku oktobra in so v največji meri posledica okužb pri učencih, en oddelček je v karanteni zaradi okužbe pri zaposlenem. V minulem tednu so bili tako skupno v karanteni štirje oddelki, dva zaposlena in nekaj posameznih učencev zaradi okužb enega izmed staršev. »Opažamo, da se veliko ljudi več ne drži pravil, prav tako ne upoštevajo priporočil NIJZ, zato se virus širi še hitreje,« je opomnila Helena Ocvirk, ravnateljica OŠ Olge Meglič.

Veliko otrok je zbolelo doma

Na Osnovni šoli Breg je trenutno v karanteni pet oddelkov in štirje strokovni delavci. En oddelček je v karanteni zaradi kontakta z okuženo osebo, dva sta se vrnila iz šole v naravi in so se nato pri dveh udeleženkah pojavili simptomi okužbe. V preostalih dveh primerih je vzrok najverjetneje okuženost med učenci. Po besedah ravnateljice Milane Fakine je število učencev s potrjeno okužbo večje od lanskega. V tem šolskem letu se je okužilo 20

Kdaj gredo vsi v razredu v karanteno

Karanteno odredi NIJZ na osnovi podatkov o okuženih. Šola se nato odloči, kdaj bo prešla na pouk na daljavo. »Mi v primeru, ko je v oddelku okužen učenec in je preteklo več kot dve uri skupnega bivanja v učilnici, starše obvestimo, da prehajamo na pouk na daljavo. Če je oseba na PCR-testu negativna, lahko učenci naslednji dan pridejo nazaj v šolo. Če PCR-test potrdi okužbo, izda NIJZ karantenske odločbe – za 10 dni od zadnjega stika z okuženim,« je pojasnila Tatjana Vaupotič Zemljič, ravnateljica OŠ Ljudski vrt.

učencev od 308 učencev šole (6,5 odstotka vseh učencev). Zanimivo je, da je velika večina zbolela v času karantene na domu oz. pouka na daljavo. Na šoli imajo zaradi karanten velike težave pri nadomeščanju odsotnih učiteljev pri poučevanju. »Tudi v primerih, ko je učitelj v karanteni in izvaja pouk na daljavo z učenci, prisotnimi v šoli, je treba v razredu zagotoviti nadomestnega učitelja. Še najmanj težav je, če so učenci v karanteni, tedaj so poti poučevanja že utečene. Moram pa poudariti, da učenci redno sodelujejo pri pouku na daljavo,« je povedal Fakin.

Na OŠ Mladika so razmere zadovoljive

Veliko boljša slika glede števila karanten in okužb je na Osnovni šoli Mladika, kjer je cepljenih ali

prebolelih 65 odstotkov zaposlenih. Od začetka šolskega leta so v karanteno poslali samo dva celotna oddelka. »Trenutno nam zelo lepo kaže, glede nato, da smo imeli v maju v karanteni kar osem oddelkov. Je pa res, da ko virus enkrat zaokroži po našem mestu, bo najverjetneje kmalu tudi na naši šoli,« je povedal Bogomir Širovnik, ravnatelj OŠ Mladika. Večjih težav pri organizaciji pouka zato nimajo, učence so dobro pripravili tudi na pouk na daljavo, ki se izvaja v času karantene celotnega oddelka.

K zmanjšanju števila okužb veliko pripomorejo vsi tisti učenci zadnje triade, ki se prostovoljno samotestirajo. Na ptujskih šolah so tako imeli že kar nekaj primerov, ko so učenci pravočasno preprečili, da bi šel ves razred v karanteno.

Estera Korošec

Foto: CG

Vsi starši ne upoštevajo določil, ki so zapisana v karantenski odločbi.

Spodnje Podravje • Indeks pokritosti postelj v domovih upokojencev

20 odstotkov več mest kot potreb

Besede o domovih upokojencev na podeželju so nedvomno vsečne, saj si želi večina ljudi jesen življenja preživeti v domačem okolju. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) v vladi Janeza Janše pelje že drugi razpis za širitev mreže domov z državno koncesijo. Rok za oddajo vlog za koncesije se je iztekkel v začetku meseca, za območje Spodnjega Podravja se zanjo potegujeta dva kandidata, in sicer v občinah Markovci ter Destrnik.

V Štajerskem tedniku smo že pred časom zbrali in predstavili podatke o obstoječih kapacitetah v domovih v regiji in zainteresiranosti občin, ki bi želele na svojem območju poskrbeti za institucionalno varstvo starejših. Dejansko se za to dejavnostjo ozira skoraj vsaka izmed spodnjepodravskih občin. A vprašanje je, kakšne so potrebe.

Na MDDSZ so izračunali, da bi v Sloveniji v domovih upokojencev potrebovali 21.000 postelj.

Število potrebnih mest predstavlja 4,8 odstotka od števila vseh prebivalcev, starejših nad 65 let. Trenutno je v domovih upokojencev na voljo 19.200 mest, skupaj z že podeljenimi koncesijami (1.700) jih bo blizu 20.900. Po razpisu, ki je v teku, bo MDDSZ podelilo koncesije še za 1.100 postelj.

V Podravju bo na voljo 3.500 postelj

Indeks pokritosti potreb za celotno podravsko regijo pokaže, da je oziroma bo mest v domovih upokojencev glede na razdeljene koncesije dovolj. Indeks za ptujsko, lenarško in ormoško območje celo presega potrebe po posteljah, in sicer v Lenartu za 30, Ptuj 20 in Ormožu za 13 odstotkov. Na ptujskem območju ima štiri enote

Foto: OG

MDDSZ je izračun potreb v domovih upokojencev izdelalo ob predpostavki, da bi domsko varstvo potrebovalo 4,8 odstotka starejših od 65 let.

Dom Ptuj (Ptuj, Muretinci, Kidričevo in Juršinci) s skupaj 663 posteljami. Dodatno je pridobljena koncesija še za 150 mest na Hajdini, lastnik koncesije je zasebno podjetje Spik ing. Po izračunu MDDSZ bi na celotnem območju upravne enote Ptuj potrebovali 670 mest, skupaj z novim hajdinskim domom jih bo 813. Razlika je 143 mest. V Lenartu je starostnikom v domovih na voljo 235 postelj, kar je 54 več, kot bi jih po indeksu pokritosti potrebovali. V Ormožu imajo glede na izračun

MDDSZ viška 23 postelj, vseh skupaj jih je 193, po izračunu bi jih potrebovali 170.

Vseh postelj v podravski regiji bo po izgradnji domov, za katere so že pridobljene koncesije, okoli 3.500, po izračunu MDDSZ bi jih zadostovalo okoli sto manj. V trenutni covid situaciji je treba opozoriti na nekatera odstopanja, in sicer da je razpoložljivih manj postelj, kot je dejansko mest. Domovi morajo zagotavljati prosta mesta za potrebe sive cone, za rdečo cono pa se celo

preoblikuje delovanje doma, da se na primer en oddelek spremeni v rdečo cono.

V Dravogradu postelj dvakrat več kot izračunanih potreb

Daleč najvišjo pokritost s posteljami ima občina Dravograd, kjer jih je dvakrat več od kriterija potreb, kot so ga izdelali na MDDSZ. Celotna koroška regija se sicer giba okoli stoodstotne pokritosti potreb.

Markovčani in Destrničani bodo pri kriteriju pokritosti ostali brez točk

Indeks pokritosti potreb se bo upošteval pri ocenjevanju vlog za nove koncesije, za katere se potegujeta dva kandidata s ptujskega območja: Team-ko in Medgeneracijski center Destrnik, vsak za 120 postelj.

Ker je indeks nad 110 (za ptujsko območje je 121), bosta vlagatelja za točke na tej postavki v celoti prikrajšana. Če bi bil indeks pokritosti med 100 in 110, bi prejela pet točk, za indeks v intervalu od 80 do 100 bo možno dobiti 15, za indeks do 80 pa 25 točk. Treba pa je pojasniti, da bodo na ocenjevanje vlog vplivali še drugi kriteriji, ne samo indeks pokritosti s posteljami.

Analiza, ki so jo izvedli novinarji spletnega portala Necenzurirano.si, je pokazala, da so velik del prijav na razpis oddali obstoječi koncesionarji, ki želijo domove dograditi, torej zgraditi prizidke ali pa v že zgrajene objekte vključiti dodatne postelje. Med prijavljenimi kandidati so štiri novoustanovljena podjetja, medtem ko veliki in uveljavljeni upravljavci domov za starejše vlog za dodatna mesta niso oddali. „Tistim z najbolj resnimi investicijskimi načrti je namreč že uspelo priti do koncesije na prejšnjem razpisu. To pa pomeni, da se bodo zanje resno potegovali zasebniki, ki so tik pred zdajci uvideli priložnost za velik zaslužek,“ navaja portal Necenzurirano.

Foto: OG

MDDSZ bo koncesije po razpisu, ki je v teku, razdelilo za 1.100 mest, oddanih prijav je za 1.700 mest, torej polovico več, kot jih je razpisanih.

Glede na izračun so najbolj izrazite potrebe po mestih v domovih na gorenjskem in dolenskem koncu; za Gorenjsko je izračunani indeks potreb 94 odstotkov, za Dolenjsko

(Krško, Brežice, Sevnica) pa 91 odstotkov. Najnižja pokritost s posteljami je v upravni enoti Brežice (58 odstotkov).

Mojca Zemljarič

Kidričevo, Markovci • Kdo skrbi za čiščenje kolesarskih stez

Pometajo jih režijski delavci

V podeželskih občinah Spodnjega Podravja je iz leta v leto več kolesarskih poti. Še več jih bo po končanem velikem regijskem projektu. Večina kolesarskih tras je zunaj naselijh speljanih med regionalnimi cestami in kmetijskimi zemljišči, primer sta občini Markovci in Kidričevo.

Zaradi blata, drobnih kamenčkov in razsutega zrnja po kolesarkah se njihovi uporabniki že pritožujejo, po drugi strani je treba razumeti kmeta, da neke mora priti na svojo njivo, četudi čez kolesarsko stezo. V občini Kidričevo je celo tako, da je kolesarska pot ob glavni cesti med Apačami in Lovrencem na Dravskem polju hkrati traktorska. Gre za dobra dva kilometra dolg odsek, za njegovo vzdrževanje skrbi občina. „Vzdržujemo sami preko podjetja Vzdrževanje in gradnje. Naši delavci poskrbijo za pometanje,

medtem ko pluzenje opravi lokalni izvajalec. Posipavanje se izvaja v minimalnem obsegu,“ je pojasnil direktor uprave občine Kidričevo Damjan Napast. Dejal je, da so stroški vzdrževanja kolesarske minimalni, saj gre za kratki odsek. Ker je steza obenem traktorska pot, se bo s primeri, če bi bilo na njej blato ali kaj drugega, povezanega s kmetovanjem, ukvarjala inšpekcija, je povedal Napast in dodal, da bodo mrežo kolesarskih poti po občini v prihodnjih letih bistveno razširili, in sicer za 14 kilometrov.

V Markovcih 11 kilometrov kolesark

V občini Markovci imajo blizu 11 km kolesarskih stez. Med Stojinci in Spuhljo skoraj sedem km, od Sobetincev do Markovcev dobre tri in še krajši 800-metrski odsek v delu vasi Bukovci (Vopošnica). Direktorica občinske uprave Marinka Bezjak Kolenko je navedla, da za vse odseke skrbi lokalna skupnost. „Po pogodbi je za njihovo vzdrževanje zadolžen koncesionar, enako kot za občinske ceste (Cestno podjetje Ptuj). Na podlagi aneksa, sklenjenega h koncesijski pogodbi za obdobje 2021–22, bodo stroški vzdrževanja kolesarskih poti predvidoma znašali dobrih 8.000 evrov, od tega 3.400 evrov redno vzdrževanje, 4.400 za zimsko službo (pluzenje in posip) ter okoli 400 evrov vzdrževanje vegetacije. Za nekatera dela na kolesarskih poteh poskrbijo delavci občinskega režijskega obrata, po potrebi opravijo košnjo in pometanje. Zimska služba se izvaja samo na odseku steze skozi vasi Bukovci in Stojinci, v dolžini tri kilometre,“ je pojasnila Kolenkova.

Mojca Zemljarič

Foto: MZ

Dobra dva kilometra kolesarske poti med Apačami in Lovrencem na Dravskem polju sta namenjena tudi vožnji traktorjev.

Podravje • Nebrzdana rast cen pogonskih goriv

Cene bi lahko še rasle

Ni malo Slovencev, ki te dni s tresočo roko primejo za ročko na bencinskem servisu, v upanju, da se cene goriv niso spet čez noč spremenile na rekordno raven.

Razmere na svetovnem trgu goriv so se zaostrile in to krepko občutimo v denarnicah. Vprašanje je, ali lahko vlada kaj stori, da bi se cene umirile. Odgovor je preprost: da. Ne nazadnje bi celo morala. Spomnimo se le, kako so se pred dobrim letom, ko so bile cene nafte zaradi epidemije in zaustavitve gospodarstva rekordno nizke, hvalili, kot da bi bilo to plod vladnega dobrega dela. Če predstavnike vlade na to dejstvo spomnite danes, vas bodo okrcali in s prstom pokazali na svetovne trge.

Trg večinsko obvladujeta Petrol in OMV

Računati, da bo za nižanje cen poskrbel trg, je absurdno, saj je pri nas ponudnikov goriv izjemno malo, trg pa večinsko obvladujeta Petrol in OMV. Če pogledamo v preteklost, ko je država še držala roko nad cenami dizla in bencina, vidimo, da je cena surove nafte rekord dosegla junija 2008, ko se je cena za sodček dvignila na kar 175 dolarjev, kar je več kot dvakratnik današnje cene (okoli 80 dolarjev za sodček). A takrat smo na bencinskih servisih za liter ben-

Foto: Profimedia

Le leto dni od sprostitve cen pogonskih goriv se cene bencina dvigajo v nebo, in kot kaže, bodo kmalu dosegle rekordne vrednosti.

cina plačali le 1,311 evra in za liter dizelskega goriva zgolj 1,187 evra.

Nekaj razlike lahko sicer pripisemo razlikam v tečajih valutah, preostalo gre na račun višjih trošarin, ki jih določa država, in marže, ki jo poberejo trgovci. Dejstvo je, da cene nafte trenutno niso rekordne in je možno, da se bodo še dvignile, zato morda ne bi bilo odveč, če bi vlada ukrepala, preden resnično eksplodirajo. Da so cene lahko nižje, kaže primer sosednjih Avstrije in Madžarske.

Zahteve po energiji so vse večje, svet pa pred odločitvijo,

od kod jo bomo črpali v prihodnosti. Tako prehod na zeleno energijo kot nadaljevanje izčrpanja fosilnih goriv bosta terjala znatne investicije. Vedno manj je konvencionalne nafte, ki se pridobiva s črpanjem, in vse večji je delež zalog nafte, ki se pridobiva s tako imenovanim »frackingom«. Slednji je dražji in profitabilen šele pri ceni od 60 dolarjev za sodček. Tako lahko v prihodnosti pričakujemo, da bodo cene goriv znatno višje od teh, ki smo jih bili vajeni do zdaj.

Žiga Kariž

Majšperk • V štirih letih obnovili tri domove krajanov in enega zgradili

Za domove krajanov namenili dober milijon evrov

Občina Majšperk je pred štirimi leti začela uresničevati načrt prenove domov krajanov. Leta 2017 so obnovili dom v Stopercah, leto kasneje so začeli graditi nov objekt v Narapljah, ki je bil končan v letu 2019. Istega leta je bil prenovljen dom krajanov na Ptujski Gori in letos še v Sestržah.

Po besedah Darinke Fakin, županje občine Majšperk, so bile potrebe po obnovah tako estetske kot energetske narave (učinkovita raba energije, zmanjšanje emisij toplogrednih plinov): »Prostori v vseh domovih krajanov so funkcionalnejši, saj smo jih ustrezno prilagodili uporabnikom. Na vseh lokacijah so na novo urejene sanitarije in kuhinja po pravilniku HASAP.«

Za obnovo vseh štirih domov krajanov so namenili okoli 1.100.000 evrov. Kot je povedala Fakinova, gre za pomembne investicije, s katerimi jim je uspelo uresničiti več ciljev: urejenost občinskih objektov, energetska sanacija, primerni pogoji za dejavnost društev, dostopnost za invalide ...

Najbolj živahno je v stoperskem domu

Domovi krajanov so zasnovani kot družbeno središče podeželja in so v prvi vrsti namenjeni druženju. Ponekod drugod taki objekti samevajo, v majšperški občini ni tako. Najbolj zaseden je dom krajanov v Stopercah, kjer skoraj ni dneva, da se kaj ne dogaja. »Tam v okviru društev deluje veliko sekcij, ki ustvarjajo na različnih področjih,

Foto: Estera Korošec

Kuhinja je večja in bo omogočala lažjo izvedbo različnih aktivnosti.

veliko dejavnosti se izvaja za otroke (pevske vaje, folklor, tradicionalne prireditve),« je pojasnila županja Fakinova.

Manjši dom v Narapljah je namenjen tamkajšnjemu turističnemu in športnemu društvu. Dom krajanov na Ptujski Gori je urejen v sklopu gasilskega doma in treh stanovanj, tam ima sedež tudi večina društev s Ptujске Gore (telovadba, plesne vaje in drugi dogodki). Sestrški dom krajanov največ uporabljajo člani ŠKD Sestrže, na voljo je tudi slikarjem in Društvu žena Majšperk.

Dom v Sestržah ima novo fasado in dva prizidka

Obnova doma krajanov v Sestržah se je začela v spomladanskih mesecih in je trajala pol leta. Majšperška občina je za investicijo namenila nekaj več kot 300.000 evrov. Svečano odprtje je bilo v okviru letošnjega občinskega praznika.

Kot je povedal Zlatko Žnidar, predsednik gradbenega odbora in občinski svetnik, so imeli v pre-

Foto: Estera Korošec

Prenovljen dom krajanov v Sestržah z novo fasado

teklih letih največ težav z ogrevanjem, premajhno kuhinjo in nefunkcionalnim odrom. Odločitve, da se bo obnovil tudi sestrški dom, so bili zato še toliko bolj veseli. V okviru investicije sta bila zgrajena dva prizidka: v večjem je podaljšana kuhinja, prostor za garderobo in nova kuhinja (ogrevanje na lesne pelete); v manjšem je prostor za stole in mize. »V dvorani so

na novo položili keramiko, novih je nekaj oken, vhodna vrata, oder, ozvočenje in notranja oprema (mize, stoli). Največji del sredstev je bilo namenjenih za toplotno izolacijo fasade,« je podrobneje obnovo doma predstavil Žnidar in dodal, da je dom v Sestržah eden pomembnejših prostorov za druženje vaščanov. Na leto se v prostorih doma zvrsti okoli deset

večjih prireditev (postavitve majskega drevesa, prireditev ob materinskem dnevu ...), namenjen pa je tudi uporabi občanom za različne priložnosti, kot so praznovanja in drugi dogodki. Prav vsi vaščani so veseli obnove, še posebej tisti, ki so pred skoraj štiridesetimi leti aktivno sodelovali pri njegovi izgradnji.

Estera Korošec

Juršinci • 22 km novega vodovoda

Štirikrat daljša trasa

V projektu Celovite obnove vodovodnega omrežja Spodnje Podravje je bilo Juršincem sprva namenjenih le šest kilometrov novega vodovoda.

Foto: SD

»Naše omrežje je veliko daljše, a povsod ni enako kritično, je pa seveda potrebnih obnove več kot prvotnih šest kilometrov. Zdaj smo si jih uspeli izboriti 22, kar je velik dosežek,« je zadovoljen povedal župan Alojz Kaučič. »Gre za projekt, ki je podobno nastavljen, kot so kolesarske, le da bo ta financiran iz naslednje finančne perspektive 2023–2027. Brez sodelovanja med občinami ne bo šlo, saj EU tu finančno podpira le velike regijske projekte. Tudi delež sofinanciranja je zelo velik, in sicer 85 : 15, a tudi 15 odstotkov vrednosti občinam ne bo lahko zagotoviti. Naš del je za zdaj ocenjen na 3,5 do štiri milijone evrov, kar pomeni, da bomo morali nekje najti približno 600.000 evrov. Upajmo, da cene ne bodo več tako rasle kot v zadnjem času, sicer bo vrednost del kaj hitro poskočila.«

Projektant Primož Duhovnik je pojasnil, da je predvidena tako gradnja novega vodovoda kot rekonstrukcija obstoječega. »Stari vodovod je marsikje še iz 80. in 90. let prejšnjega stoletja, cevi pa so večinoma iz PVC, delno iz litega železa in polietilena, nekaj pa že tudi iz duktilne litine, iz katere bodo po obnovi vse cevi.«

Pitna voda prihaja po ceveh iz kombinacije ali špricerja globinskih in plitvih vod, kot se je pošalil župan. Črpanje vode tako iz globin kot plitvih pa s seboj prinaša težave: v prvih se nahajata škodljiva železo in mangan, v druge pa vdirajo pesticidi. Vodo bo torej treba tudi po obnovi vodovodnega sistema še zmeraj čistiti, predvidena je izgradnja čistilne naprave, končni cilj je kakovostna pitna voda.

V sklopu 7, kamor sodijo Juršinci, bodo po odsekih uredili šest kilometrov primarnega in 14 kilometrov sekundarnega vodovoda, posebej je opredeljenih še 1,9 kilometra dodatnega vodovoda na relaciji Juršinci–Grinci. Predvideni cevovodi bodo večinoma speljani v cestnem ali obcestnem delu, kjer to ne bo mogoče, na primer zaradi prečkanja med cestami, pa na kmetijskih ali gozdnih zemljiščih. Natančna trasa bo določena glede na obstoječe stanje javne infrastrukture.

SD

Svetinje, Ormož • Dokumenti za prijavo na razpis pripravljeni

Obnovili bi vodovod in zgradili kanalizacijo

Občina načrtuje obnovo vodovodnega omrežja v turističnem biseru občine, od Svetinj do Jeruzalema. Hkrati s tematsko potjo, ki jo prav tako načrtujejo v tem delu, bi kraj dobil še lepšo podobo, toda pred tem bo treba pridobiti evropski denar.

Ormoški svetniki so na zadnji seji potrdili projektno dokumentacijo (DIIP) za obnovo vodovoda Jeruzalem–Svetinje. Kot je pojasnil višji svetovalec za razvojne projekte na občini Roman Rozman, je ta del vodovoda dotrajan. Obstoječi cevovod je star več kot 40 let, prihaja do velikega števila okvar: »Gre za odsek t. i. turistični biser občine od Svetinj do Jeruzalema. Infrastruktura je v tem delu v slabem stanju, tako da je nujno potrebna obnova vodovoda.«

V okviru investicije bi zamenjali okoli 2,5 kilometra vodovodnih cevi, izvedli 36 neposrednih priključkov na gospodinjstva ter s tem izboljšali oskrbo s pitno vodo. Hkrati bi obnovili cestišče.

Izvedbo in zaključek načrtujejo v prihodnjem letu. Investicija je ovrednotena na dobrih 700.000

Foto: VisitJerusalem.com

Z obnovo vodovoda in izgradnjo tematske poti bo turistični biser občine v boljšem in še lepšem stanju.

evrov (brez DDV), njena izvedba pa bo odvisna od tega, ali jim bo uspelo pridobiti finančna sredstva. Računajo na dobrih 600.000 evrov sofinancerskega denarja. »Gradbeno dovoljenje je bilo pridobljeno že leta 2019, sedaj je pripravljen tudi

dokument identifikacije (DIIP). Glede na to, da se v prihodnjih mesecih načrtuje sprostitev nekaterih sredstev s t. i. Mehanizma za okrevanje in odpornost s strani EU, smo ocenili, da je pravi čas za pripravo investicijske dokumentacije, saj bomo tako pripravljeni za morebitno prijavo tega projekta za pridobitev evropskega denarja,« je pojasnjeval višji svetovalec za razvojne projekte Rozman.

Župan Danijel Vrtnjak je k temu dodal, da naj bi bil razpis za vodovode in kanalizacije, kjer bi kandidirali za dovršen del sofinancerskih sredstev EU in države, objavljen oktobra letos. Vzporedno na tem območju načrtujejo še ureditev dvokilometrski tematske poti v vrednosti 1,5 milijona evrov. »S tem bi naš biser dobil čisto novo podobo, zaradi česar bi si obetali še boljši obisk in večjo dodano vrednost na področju turizma,« je razložil župan.

Tudi obnova kanalizacije pogojena s sofinancerskim denarjem

Po enakem principu, če bodo torej uspešni pri pridobitvi dobršnega dela državnih in evropskih sredstev, se nameravajo lotiti obnove kanalizacije Velika Nedelja–Drakšl–Senešci–Vičanci. Vrednost investicije znaša 1,4 milijona evrov (brez DDV), pri tem računajo na 1,2 milijona sofinancerskega denarja. Kot je razvidno iz investicijskega programa (IP), je načrtovana izgradnja kanalizacijskega omrežja v dolžini približno 4,6 km v naseljih Drakšl, Senešci in Vičanci, hkrati bi zgradili štiri črpališča za prečrpavanje sanitarnih odpadnih voda. Projekt zajema ureditev okoli 109 kanalizacijskih priključkov. Če bo vse po sreči, bi tudi ta projekt izvedli v prihodnjem letu.

Monika Horvat

Foto: arhiv ST

Vodovodni sistem je dotrajan in potreben obnove. Fotografija je simbolična.

Ormož • Podor pred tremi leti odnesel cesto

»Naj se uredi javni dostop do hiše«

Pred tremi leti se je na območju nekdanjega kamnoloma na Humu pri Ormožu sprožil skalni podor, ki je odnesel del občinske ceste. Vse od takrat dostop do hiše in parcel Jurkovičevih in sosednjega vikenda ni več mogoč. Kljub temu se do danes ni zgodilo nič. Na občini pravijo, da razlog tiči v visokih stroških zahtevne sanacije.

Domačinom, ki živijo v bližini nekdanjega kamnoloma na Humu pri Ormožu, že lep čas skrbi povzročajo podor, ki je odnesel cesto. Ena največjih gmot skal in zemlje se je nazadnje usula leta 2018 ravno ob hiši. Vsake toliko se splazi dodatna zemljina, saj padavinska voda nenehno spira vrhno plast zemlje. Najbolj nevarni so spomladanski meseci. Grozeča nevarnost vse bolj preti hiši Jurkovičevih, sedaj se je približala že na pčila dva metra in pol. »Leta 2018 je padla največja količina skal doslej. Ob padcu skal se je pojavila razpoka na naši stanovanjski hiši, ki je pod tem hribom. Medtem ko razpok na tej zgornji hiši ni, se je pa zgodilo to, da nimamo več dostopa do nje. Skalni podor je namreč odtrgal del ceste, cesta je od takrat neprevozna. O tej sanaciji ceste sem tudi v imenu sosed, ki ima zraven vikend, poročal in pisal vsem možnim institucijam v državi, občini itd. Prav vsi so s prstom pokazali na občino,« pravi domačin Stanko Jurkovič in dodaja, da o težavi vsake toliko opozarja pristojno občino, ki je lastnica ceste, a da se ne zgodi prav nič: »Z občine so opravili ogled. Po takratnem zagotovilu župana naj bi v lanskem občinskem proračunu rezervirali

Foto: MH

Stanko Jurkovič kaže, kako blizu je grozeča nevarnost njihovi hiši, ki jo urejajo za mlajšo generacijo.

15.000 evrov za zasilno sanacijo, toda kljub temu se do danes ni premaknilo čisto nič. Meni je bilo naloženo, da speljem vso meteorno vodo na drugo stran, čeprav je bila že pred tem voda speljana v cisterno pod hišo. Jaz sem to tudi storil. Po neki oceni, ki jo je pridobila občina, naj bi sanacija podora stala 450.000 evrov. To se mi zdi pretirano. Veste, kje vse imajo po Gorenjskem vzdane ceste, v kakšne hribe in skale ... Tu je še vedno do-

Foto: MH

Zaradi podora je cesta zaprta.

volj skalnate površine, na katero bi se z ustreznim škarpiranjem oz. sidranjem v hrib nazaj vzpostavila cesta za avtomobile.«

Jurkovič skrbi, kaj bo prinesla naslednja zima: »Bojim se, da se bo podor še bolj približal hiši, kajti ob hiši je betonska plošča, pod katero zija luknja v višini 20 do 30 cm, saj se je zemlja posedla. Lahko se zgodi, da se bo ta del nekega dne enostavno prekucnil v grabo. In bo škoda še večja. Na hiši za zdaj ni vidnih razpok. Je pa med vogalom hiše in votlim delom pod betonsko ploščo le še kaka dva metra.«

Hišo kupili leta 2019

Jurkovič, ki je omenjeno hišo kupil pred več kot dvema letoma, pravi, da jo urejajo za mlado generacijo, zato si želi urejen dostop. Kot domačin je poznal problematiko podora in neurejenosti tega dela ceste, a kot je dejal, je cesta

v občinski lasti, zato je pričakoval, da bo občina odgovorno upravljala s svojim premoženjem. Toda kot rečeno, do sanacije še ni prišlo, cesta, ki vodi tako do njihove nepremičnine kot tudi do sosednjega vikenda in parcel, pa je še vedno zaprta za ves promet. »Zadeva z ureditvijo tega dela ceste ni nova in se vleče že več kot 30 let. Čas gre, toda zgodilo se ni nič. Mi še vedno nimamo dostopa do hiše, ki jo urejamo za sina, prav tako tudi sosedu ne, ki pridelek iz vinograde na roke nosi več deset metrov. To je nedopustno! Želim samo, da se sanacija podora skal čimprej začne ter prepreči podor bližje hiši in da se ponovno vzpostavi javna cesta ter uredi dostop do hiše. S sosedo sva pripravljena tudi po potrebi odstopiti kakšen del svoje zemlje neposredno ob cesti in tako pomagati pri ureditvi ceste, ki je mimogrede še planinska pot, tod gre tudi veliko kolesarjev.«

Občina naročila projektanta

Župan Danijel Vrtnjak pravi, da jim je problematika dobro poznana in si tudi sami želijo rešitve. A da so visoki stroški, ki bi jih zahtevala sanacija, razlog, da se na terenu doslej še ni zgodilo nič. Kljub temu Vrtnjak zagotavlja, da bodo pristopili k reševanju. Za začetek so v ta namen rezervirali 15.000 evrov, in sicer za projektno dokumentacijo. »Občina je naročila projektanta, da naredi popise potrebnih del, poda rešitve in oceno sanacije. Za projekt bomo poskusili pridobiti nepovratna državna sredstva. Vsekakor je tudi naša želja, da se to čimprej uredi,« je povedal ormoški župan.

Monika Horvat

Cirkulane • Seja občinskega sveta

Odločanje teklo kot po maslu

Oktobrska redna seja sveta občine Cirkulane je bila končana v manj kot dveh urah. Svetniki so kot po tekočem traku obdelali 18 točk dnevnega reda in med drugim prisluhli vodi medobčinskega redarstva Robertu Brkiću, ki je predstavil podatke o javni varnosti v občini za minulo leto.

Posebej izstopajočih varnostnih dogodkov ni bilo, je dejal Brkić. Mimo športnega igrišča in proti šoli so zaznali nekoliko višje hitrosti vožnje, presenetila jih je prisotnost tovornega prometa. Tudi na področju javnega reda in miru je bila situacija umirjena, saj prireditelj zaradi omejitev v zvezi z epidemijo ni bilo. So pa se ljudje v obdobjih omejitev gibanja več zadrževali v svojih počitniških hišicah, zlati tisti, ki sicer živijo v blokih. Zaradi druženj na vikendih so redarji za območje občine Cirkulane prejeli dve prijavi, za Gradišča in Mali Okič, vendar na kraju kršitev niso zaznali. Brkić je povedal, da imajo redarji na tem področju v primerjavi z inšpekcijo tudi manj pooblastil. Medobčinsko redarstvo za nobeno od področij, ki je v njegovi pristojnosti, na območju Cirkulan ni izdalo nobene globe, je dodal vodja medobčinskega redarstva.

Kako so kršili režim, če ni prometnega znaka?

Svetnika Franca Milošiča je zanimalo, kje so se dogajale kršitve v zvezi s tovornim prometom oziroma kje v občini Cirkulane naj bi veljala omejitev ali prepoved le-tega. »Kolikor jaz vem, mi v občini prometnega znaka za prepoved / omejitev tovornega prometa nimamo. Kje in kako bi potem lahko prišlo do kršitev?« je spraševal. Tudi Brkić ni znal postreči s točnim odgovorom, kje je stal ali stoji tovrstni prometni znak. Svetniki so potem celo ugalibali, ali si ga ni kdo postavil sam, mimo vednosti občine oziroma upravljavca cest. Do jasnega odgovora niso prišli.

O lokacijski informaciji

Člani sveta občine Cirkulane so v prvem branju potrdili odlok, ki ureja področje lokacijske informacije. Dejan Zorec iz Skupne občinske uprave občin Spodnjega Podravja je pojasnil, da je postopek lokacijske informacije podoben sprejemanju občinskega prostorskega načrta (OPN), izvaja se za manjše spremembe na individualnih parcelah. Z lokacijsko informacijo je možno stavbno zemljišče povečati (za največ 20 odstotkov ali največ 600 m²), spremeniti njegovo lokacijo, oblikuje se lahko začasna raba zemljišča in določi odstopanje od prostorskih izvedbenih pogojev. »Postopek poteka podobno kot sprejemanje OPN, vendar hitreje, saj so pobude obravnavane individualno. Najhitreje smo ga končali v dveh mesecih, najdaljši čas reševanja vloge je bil leto dni. V povprečju bi lahko ocenili, da postopek traja tam nekje tri, štiri mesece,« je dejal Zorec.

Foto: GT

Županja Antonija Žumbar je na seji povedala, da na občini ponovno razmišljajo o organiziranem odvozu salonitnih plošč za občane. Ker je ta precej drag, bi občina tokrat pri ceni odvoza participirala v določenem deležu, recimo 50 odstotkov. Pri prvem odvozu je namreč prevzela celoten strošek, ki je bil zelo visok. Po besedah Žumbarjeve stane odvoz m³ salonitnih plošč okoli 500 evrov.

Cene še niso dorekli

Lokacijska informacija na področju prostorskega planiranja prinaša bistveno več fleksibilnosti in hitrejšo postopke, kot je to pri sprejemanju OPN, kar običajno traja več let. Stroške lokacijske informacije nosi vlagatelj (pobudnik), cene pa se med občinami razlikujejo. Županja Antonija Žumbar je povedala, da imajo nekatere občine ceno čez tisoč evrov, druge vlagateljem pri plačilu stroškov pomagajo in jim zaračunavajo manj. Ena teh je Podlehnik. K nižji ceni se nagibajo tudi v občini Cirkulane, dokončno jo bodo oblikovali do naslednje obravnave odloka na občinskem svetu, ki bo predvidoma v novembru.

Na kratko o Parku dediščine

Beseda je nanese tudi na Park dediščine, ki je že lepo zaživel, čeprav ga bodo uradno odprli spomladi prihodnje leto, je napovedala županja. Okrog posestva želijo namestiti ograjo in urediti ohišnico, med drugim bodo postavili čebelnjak in zasadili zeliščni vrt. Svetnika Mitjo Arbeiterja je zanimalo, ali bodo za uporabo Parka dediščine na občini sprejeli kakšen pravilnik. Županja je izrazila namero, da bi posestvo vzelo v upravljanje Turistično društvo Cirkulane, s prihodki bi pokrivali obratovalne stroške. »Je pa to tudi velika odgovornost,« je razmišljala županja.

Mojca Zemljarič

Kamnolom litovskega apnenca

Stanko Jurkovič nam je pokazal vhod v rove nekdanjega kamnoloma in povedal, da so se po teh rovih potikali kot otroci. Rovi so po njegovih besedah še danes vidni in tudi dostopni.

Kot vedo povedati domačini in pričajo zapisi, je bil kamnolom litovskega apnenca v uporabi vse do konca druge svetovne vojne, tukajšnje prebivalstvo ga je za potrebe gradnje uporabljalo še kar nekaj let, saj je bil Hum ob koncu vojne skoraj do tal porušen. »Še dolgo po vojni so izkoriščali ta pomembni gradbeni material in pred tem delali kakovostno apno v apnenicah nižje v dolini ob glavni cesti. Danes je kamnolom zapuščen, le visoka stena, ki se od časa do časa kruši, priča o velikosti in pomembnosti. Humski kamen ali humčan je bil nekdaj vzidan v vse takrat izdelane objekte: hiše, gospodarska poslopja, kleti, pivnice. Celo na hrvaško stran Drave je romal. O začetku in delu ter zaprtju tega pomembnega gradbenega obrata bi bilo treba zanimivosti z zgodovinske plati še raziskati. Pod steno v kamnolomu so proti koncu 2. svetovne vojne okupatorski vojaki izkopali v obrambne namene velik rov. Domačini trdijo, da naj bi rov povezoval vzhodno in zahodno stran hriba, toda za takšno trditev po ogledu rova ni tehničnih dokazov. Danes na to še spominja nekaj deset metrov dolg rov z nekaj kraki, pred katerimi leži velika skala, ki se je odkrila od stene,« je razvidno v enem izmed zapisov iz Unikatne prleške kuhinje, ki nam ga je posredoval Jurkovič.

Foto: MH

Zastrašujoč pogled na podor

Spodnje Podravje • Kaj kaže primerjava cen vrtcev na ormoškem in ptujskem koncu

Najdražji so vrtci Miklavž pri Ormožu, Ormož in Ptuj

Enega izmed najdražjih vrtcev v državi, Vrtec Ptuj, sta z novimi cenami za prvo starostno kategorijo prehitela vrtca Miklavž pri Ormožu z enoto Kog in Ormož z enoto Velika Nedelja. Omenjeni vrtci imajo sicer v primerjavi z ostalimi vrtci v okolici prav tako najvišje cene varstva starejših otrok.

Cene posameznih vrtcev po državi so zelo različne, predvsem na račun stroškov dela. Starši in njihovi otroci so posledično v neenakopravnem položaju. V uredništvu smo prejeli vprašanje ene izmed mamic, zakaj je vrtec v Ormožu med najdražjimi, na drugi strani pa občina izpostavlja, da želi postati prijazna za mlade družine in preprečiti trend odseljavanja oz. zmanjševanja števila občanov. »S 1. septembrom so vrtec podražili. Polna cena za prvo starostno kategorijo po novem znaša kar 572 evrov! To je v primerjavi z okoliškimi vrtci med najvišjimi. Ne vem, kako je to mogoče. Že tako živimo v občini, kjer je slabša ekonomska slika. Občinsko vodstvo si želi, da bi mladi ostajali doma in si tod ustvarjali družine, na drugi strani pa smo tako »tepeni,« pove bralka, ki se ob tem obregne še ob eno ugodnost, ki je omogočena v nekaterih občinah za dodatno znižanje plačila vrtca. »Moti me tudi, da pri izračunu cene vrtca ne upoštevajo najetega stanovanjskega posojila,

ker kot vem, ponekod to upoštevajo. To nikakor ni vzpodbuda za mlade.«

Miklavž in Ormož prehitela Ptuj

Primerjali smo veljavne cene vrtcev v občini Ormož in okoliških občinah. Za primerjavo smo pod lupo vzeli tudi cene Vrtca Ptuj, ki se ga drži nehvaležen sloves, da je med najdražjimi v državi. Primerjava zbranih cenikov varstva predšolskih otrok v javnih vrtcih v soseščini, objavljenih na spletnih straneh posameznih vrtcev, kaže, da so cene od vrtca do vrtca zelo različne. Najvišjo ceno med analizirani vrtci za prvo starostno kategorijo imata prav dva ormoška vrtca, vrtec Miklavž pri Ormožu in VIZ Ormož. Ekonomska cena miklavškega vrtca s kogovskim za prvo starostno obdobje znaša 588 evrov (cena se je s septembrom dvignila za dobrih 12 %), ormoškega, pod katerega spada tudi velikonedeljski, pa 16 evrov manj, to je

572 (cena se je nazadnje dvignila za dobrih 9 %). Šele za njima je »eden najdražjih vrtcev v državi«, Vrtec Ptuj z desetimi enotami, ki sta ga očitno miklavški in ormoški prehitela. Cena jasli je namreč določena v višini 568 evrov (toliko znaša tudi cena jasli v vrtcu Sv. Tomaž), je pa cena dodatno znižana za starše iz MO Ptuj in znaša 506 evrov.

Razlika v polni ceni med najdražjim in najcenejšim 131 evrov

Medtem je najnižja cena med analizirani vrtci za jaslično skupino v Gorišnici; in sicer 457 evrov, sledijo Markovci s 477 evri. Razlika med najdražjim in najcenejšim vrtcem tako znaša kar 131 evrov. To pomeni 1.572 evrov na letni ravni. Pri tem je seveda treba poudariti, da nihče od staršev ne plačuje polne cene, največ, kar plačajo, je 77 % cene programa (odvisno od tega, v katerem dohodninskem razredu so), a tudi

Foto: ČG

Najnižjo ceno tako za prvo kot drugo starostno obdobje ima vrtec v Gorišnici, sledi vrtec Markovci.

v primeru ormoškega vrtca to pomeni mesečno največ 440 evrov za enega otroka v jaslih, kar je veliko.

Najugodnejši vrtec za prvo in drugo starostno obdobje v Gorišnici

Poglejmo še cene varstva starejših otrok. Tudi tukaj imajo najvišje cene Vrtec Ptuj, Ormož in Miklavž pri Ormožu. Ptujski je glede tega

posebno poglavje, saj ima določeni dve ceni programa, odvisno od starostnega obdobja otrok. Cene se gibajo od 424 evrov (oz. 416 za občane MO Ptuj) za otroke od 4. do 6. leta starosti pa vse do 469 evrov (oz. 459) za otroke od 3 do 4 let. Cena drugega starostnega obdobja (3–6 let starosti) v VIZ Ormož znaša 428 evrov, sledi Miklavž pri Ormožu s 408 evri, na drugi strani pa sta Gorišnica s 339 evri ter

Markovci s 363 evri. Najnižjo ceno tako za prvo kot drugo starostno obdobje ima Vrtec Gorišnica, sledi Vrtec Markovci.

Pregled še kaže, da ima Vrtec Ptuj med okoliškimi najvišjo tudi ceno kombiniranega oddelka, to je 480 oz. 470 evrov, takoj za njim sta Ormož s 464 evri in Gorišnica s 457 evri. Z najnižjo se lahko pohvalijo Podgorci, Markovci in Ivanjkovci, in sicer z enotno ceno 422 evrov.

Cene varstva v ptujskih vrtcih, v evrih

Vrtec Ptuj	Jasli (1–3 leta)	Kombinirani (2–4 leta)	3–4 leta	4–6 let
Občani MO Ptuj	506	470	459	416
Ostali	568	480	469	424

Vir: spletna stran Vrtca Ptuj

Haloze • E-kolesa v Majšperku, Podlehniku in Zavrču že v uporabi

Prve izkušnje z izposojajo so pozitivne

Ideja o tem, da bi v Halozah vzpostavili e-kolesarjenje, je povezala tri občine: Podlehniki, Majšperk in Zavrč. K sodelovanju so povabili tudi občino Žetale, ki se za ta korak ni odločila. Po besedah župana Antona Butolena so presodili, da neke množične uporabe e-koles v njihovi občini najverjetneje ne bo. Ostale tri so pristopile k nakupu solarnih kolesarnic in e-koles.

Skupni strošek investicije je znašal okoli 50.000 evrov, vendar so dobili večino denarja povrnjenega od Evropske unije. Uspešno so kandidirali v okviru projekta Naša Drava, v katerem je skupno sodelovalo deset lokalnih akcijskih skupin (LAS) iz Slovenije in Hrvaške. Med glavnimi cilji omenjenega projekta sta bila tudi razvijanje e-mobilnosti in sistema e-koles ob reki Dravi.

V Zavrču do e-kolesa brezplačno

Spomnimo, da je izposoja električnih koles v vseh treh občinah začela v začetku avgusta letos. Najprej je bilo treba določiti cene uporabe. Ker se občinam glede tega ni uspelo dogovoriti, ima vsaka svoj cenik, kar ni najbolj pa-

metno na tako kratkih razdaljah. Naključni turist, ki si bo na primer e-kolo izposodil v Podlehniku ali Majšperku in za to plačal 15 evrov, bo prav gotovo neprijetno presenečen, ko bo ugotovil, da pa bi v Zavrču isto storitev lahko koristil brezplačno. V završki občini namreč ostaja izposoja koles tudi v prihodnje brezplačna. V drugih dveh občinah so cene določene, vendar niso pri vseh možnostih izbire enake. Nekoliko manj vas bo izposoja kolesa udarila po žepu, če boste kolo najeli v Podlehniku.

V Podlehniku napovedujejo avtomatizacijo sistema

Drugi problem že izvedenega projekta je sistem izposoje, ki je

trenutno vezan na delovni čas občinskih uprav. Kot je poudaril Sebastian Toplak, župan občine Podlehniki, se zavedajo, da trenutni sistem za uporabnika ni najbolj prijeten. »Ker smo majhna občina z omejenimi proračunskimi sredstvi, druge možnosti izposoje koles v tem trenutku ni. Zaposlitev dodatne osebe ni mogoča, prav tako nimamo javnega podjetja, ki bi lahko vse to prevzelo. Mi sicer že delamo na tem, da bomo sistem izposoje

v naslednjih dveh letih nadgradili oz. avtomatizirali. To pomeni, da bo lahko vsak do e-kolesa dostopal kadarkoli s pomočjo aplikacije na pametnem telefonu. E-kolesa bodo opremljena z elektronsko ključavnico in GPS-om,« je povedal Toplak in izpostavil, da so haloške občine prve v Sloveniji, v katerih so postavljene solarne kolesarnice, ki so v celoti izdelane v slovenskem podjetju Kig. »Prejeli smo že kar nekaj klicev glede tega, ali smo z

Foto: ČG

Cene izposoje e-koles so v občinah Majšperk in Podlehniki različne, v Zavrču je izposoja brezplačna. Kolesa so shranjena v solarnih kolesarnicah, ki so v celoti izdelane v Sloveniji.

V Majšperku zadovoljni

»Sistem v občini Majšperk se je za zdaj izkazal za uspešnega. Ker je avtomatizacija izposoje e-koles povezana z dodatnimi stroški in finančnimi vložki, o tem načinu še nismo razmišljali. Prednost trenutno vzpostavljenega sistema se kaže pri nadzoru nad stanjem koles pred uporabo in po njej. Na takšen način bodo lahko kolesa dalj časa v dobrem stanju in ne bodo predstavljala dodatnega finančnega bremena z morebitnimi popravili okvar,« je povedala Darinka Fakin, županja občine Majšperk.

njimi zadovoljni. Naša ocena je seveda pozitivna,« je dodal Toplak.

Prvi uporabniki e-koles zadovoljni

In kolikšno je sploh zanimanje za vožnjo po haloških hribih z e-kolesi? V Zavrču si je kolesa v

preteklih dveh mesecih izposodilo 20 turistov in domačinov. Kot so sporočili iz završke občine, so bili vsi navdušeni, prvi odzivi so pozitivni. Med pozitivnimi učinki za razvoj turizma v občini Zavrč pa so navedli: dopolnilni dohodek za domače prebivalstvo, prepoznavnost občine in okolju prijazen turizem.

V majšperški občini so v septembru beležili 13 izposoj tako družin kot posameznikov. Po besedah županje Darinke Fakin e-kolesarjenje odpre številne priložnosti za obisk neokrnjenih naravnih kotičkov Halož. »Osnovni motiv kolesarskega turizma sta rekreacija in kakovostno preživljanje prostega časa. Pozitiven učinek investicije pridobitve e-koles za našo občino pa je, da tudi lokalno prebivalstvo prepozna prednosti, ki jih domače okolje ponuja in se s tem približa ponudnikom različnih storitev v regiji. Zaradi vse večjega zavedanja o pozitivnih učinkih rekreacije in aktivnem preživljanju časa so tovrstne investicije ljudem vse bližje. Posledično našim občanom približamo tudi turistično dejavnost,« je dodala Fakinova.

Estera Korošec

Cene izposoje e-koles v občini Majšperk (€)

	Občani	Ostali
Dnevna	10	15
Dvodnevna ali vikend	20	30
Tedenska	40	50

Vir: občina Majšperk

Cene izposoje e-koles v občini Podlehniki (€)

	Občani	Ostali
Do tri (3) ure	8	12
Dnevna	10	15
Dvodnevna ali vikend	20	30

Vir: občina Podlehniki

Foto: CG

Dva od ormoških vrtcev sta med najdražjimi; razlike v cenah varstva otrok med vrtci na ptujskem in ormoškem koncu pa so tudi precejšnje, je pokazala primerjava podatkov.

V Ormožu povprečna starost vzgojiteljic 48 let

»Dejansko na višino cen najbolj vplivajo plače, ki v Vrtcu Ormož predstavljajo dobrih 85 odstotkov vrednosti cenika. Razlika pri stoških dela med starejšo in mlajšo vzgojiteljico je namreč lahko tudi 1.000 evrov. V Vrtcu Ormož je povprečna starost vzgojiteljic okoli 48 let, pomočnic nekaj manj. Vse vzgojiteljice imajo pridobljene nazive. Večina vzgojiteljic ima naziv svetovalec, tri vzgojiteljice naziv svetnik in tri naziv mentor,« je cene programov pojasnila Simona Meško, ravnateljica VIZ Ormož,

pod okriljem katerega deluje tudi velikonedeljski vrtec. Ob tem je poudarila, da se je treba zavedati, da starši plačujejo le določen delež cene, ki je odvisen od dohodkov:

Cene vrtcev, v evrih

Vrtec	Prvo starostno obdobje (1 do 3 let)	Drugo starostno obdobje (3 do 6 let)	Kombinirani oddelek
Podgorci	517	394	422
Ivanjkovci	545	399	422
Ormož	572	428	464
Miklavž pri Ormožu	588	408	433
Gorišnica	457	339	457
Sveti Tomaž	568	399	440
Središče ob Dravi	495	399	447
Markovci	477	363	422
Dornava	549	381	

Vir: Podatki so povzeti po cenikih na spletnih straneh vrtcev

»Če je slaba ekonomska slika občanov, to pomeni, da večino cene programa plačuje občina. Tako v Ormožu občina plačuje 70 %, prispevek staršev je 30 %. Tudi dvig

cen starši občutijo glede na dohodkovni razred, v katerega so uvrščeni – tisti v najnižjem bodo plačali mogoče 2 evra več, tisti v najvišjem (77 %) pa 20 evrov.«

Starejši kader, višje plače, višja cena

Na ministrstvu za izobraževanje so pojasnili, da je oblikovanje cen v vrtcih opredeljeno v pravilniku o metodologiji za oblikovanje cen programov v vrtcih. Kot elementi za oblikovanje cen programov se upoštevajo stroški dela, stroški materiala in storitev ter stroški živil za otroke. Največji delež cene programov predstavljajo prav stroški dela, ki se glede na dejansko zasedbo delovnih mest zelo razlikujejo. »Stroški dela so odvisni od strukture kolektiva v vrtcu, zaposleni imajo različne plačne razrede (glede na delovno dobo, napredovanje, ocene javnega uslužbenca ...). V nekaterih vrtcih je kolektiv lahko sestavljen iz večine starejših in izkušenejših zaposlenih, ki imajo posledično višje plačne razrede, so napredovali v nazive in predstavljajo v ceni programa višje stroške dela, po drugi strani pa v vrtcih ob menjavi generacij lahko pride do nižje cene programa, saj so ob začetku njihove profesionalne kariere uvrščeni v nižje oz. izhodiščne plačne razrede, posledično pa to predstavlja nižje stroške dela kot element cene.«

Velike razlike v vzgojiteljskih plačah

Da se cene razlikujejo predvsem zaradi različne starostne strukture kadra in strukture po nazivih med posameznimi vrtci, je bilo na junijski seji razloženo ormoškim svetnikom, kjer so potrjevali nove cene tamkajšnjih vrtcev. Kjer je zaposlen starejši kader in z višjimi nazivi, so stroški dela, s tem pa tudi cene, višji.

Ravnatelj OŠ in Vrtca Miklavž pri Ormožu s podružnico Kog Vlado Hebar je takrat besede podkrepil s konkretnim primerom, da je razlika med mesečno plačo mlajše in starejše vzgojiteljice z visokim ali najvišjim nazivom tudi do 1.300 evrov bruto.

Monika Horvat

Nihče od staršev ne plačuje polne cene

Razliko med polno ceno programa in plačilom staršev ne glede na to, v kateri občini je otrok vključen v javni ali zasebni vrtec s koncesijo, krije občina stalnega prebivališča. Po novem so starši, ki imajo v vrtcu hkrati vključena dva otroka, plačila za mlajšega otroka oproščeni. Prav tako tretji in vsak naslednji otrok vrtca obiskuje brezplačno, ne glede na to, ali kateri izmed starejših sorojencev obiskuje vrtca ali je že prestopil šolski prag.

Podravje, Slovenija • Delo Slovenske policije s policijskimi konji

Za najdražje so odšteli okoli 10.000 evrov

Slovenska policija ima 21 službenih konjev, konjušnici sta v Ljubljani in Mariboru, za delo s konji je usposobljenih 22 policistov. Medtem ko v prestolnici policisti sami v celoti skrbijo za čredo, je v Mariboru del obveznosti na pogodbeniku, ki poskrbi za krmo in krmljenje, čiščenje hleva in steljo.

„V Sloveniji sta dve policijski postaji, kjer so razporejeni policisti, ki opravljajo naloge s službenimi policijskimi konji, Postaja konjeniške Policije (PKP) Ljubljana in Policijska postaja vodnikov službenih psov in Konjenikov (PP VSPK) Maribor. V Ljubljani so policijski konji nastanjeni v Stožicah, v Mariboru pa v Kamnici. Na PKP Ljubljana policisti konjeniki sami poskrbijo za konje, od krmjenja, čiščenja, izpustov ... V mariborski enoti so konji nastanjeni v najemniških prostorih, kjer za krmljenje konj in čiščenje hlevov skrbi pogodbenik. Stroški hranjenja konj, vključno s krmo, čiščenjem hleva in nastiljem, mesečno za sedem konj znašajo okoli 1.600 evrov. Za nego in izpust konj tudi na mariborski lokaciji skrbijo policisti konjeniki sami,“ so povedali na Generalni policijski upravi (GPU).

Vadba z motečimi elementi: pokanje, streljanje, dimne tube

Podrobneje so predstavili tudi organizacijo dresure konj ter vadbe za potrebe policijskega dela: „Za vzdrževanje konjeve kondicije ter delovne sposobnosti skrbijo policisti konjeniki in policist konjenik – inštruktor. Policisti konjeniki s službenimi konji

Foto: Policija

Šest službenih konjev Slovenske policije je pasme lipicanec, pet jih je slovenskih toplokrwnih, štirje hrvaški toplokrwni, trije madžarski toplokrwni, po en pa češki in šlezijiški toplokrwni ter en pasme rhineland.

benimi konji izvajajo skupinske vaje enkrat tedensko, vodi jih policist konjenik-inštruktor. Policisti konjeniki izvajajo s policijskimi konji tudi individualne vaje, ki ravno tako potekajo pod nadzorom inštruktorja. Poleg vaj, dresure in preskakovanja ovir je velik del usposabljanja usmerjen k vajam z motečimi elementi, kot so pokanje, streljanje, dimne tube in druge različne ovire. Policisti konjeniki s službenimi konji enkrat mesečno izvajajo dresure v manežah, ki jih vodi inštruktor jahanja iz Kobilarne Lipice. V skladu s sporazumom je delo inštruk-

Policija je lani prodala tri službene konje, ki so jih zaradi zdravstvenih ali drugih razlogov izključili iz delovnih obveznosti. Konje prodajajo na podlagi javnega poziva zbiranja ponudb. In koliko so zanje iztržili? „Za enega izmed službenih konj smo prejeli 1.600 evrov, za drugega 750 in tretjega 700 evrov. V letu 2021 še nismo prodali nobenega službenega konja, trenutno prodajamo enega.“

Foto: Policija

Za opravljanje policijskih nalog z 21 službenimi konji je usposobljenih 22 policistov konjenikov.

torja iz Lipice brezplačno. Uprava uniformirane policije enkrat letno organizira tudi večdnevno skupno usposabljanje za vse policiste konjenike, z različnimi strokovnjaki, kjer policisti vadijo postopke s službenimi konji, dresurno jahanje, gibanje s konji po različnih terenih ... Policisti konjeniki se s službenimi konji usposablja tudi s Posebno policijsko enoto.“

Varovanje javnih zbiranj, nadzor državne meje, iskanje pogrešanih ...

„Policisti konjeniki s službenimi konji dnevno opravljajo vse policijske naloge. Najpomembnejše in najpogostejše so povezane z varovanjem vseh vrst javnih zbiranj, kjer je pričakovati večje število udeležencev ter množično kršenje javnega reda in miru. Veliko nalog opravijo na področju varovanja državne meje, zlasti na zahtevnih težko dostopnih terenih, medtem ko v večjih mestih, turističnih krajih

in v naravnem okolju izvajajo opazovalno službo. Policisti konjeniki s službenimi konji sodelujejo v iskalnih akcijah pogrešanih oseb. Navzoči so v preventivnih aktivnostih in na predstavah v Kobilarni Lipica. S službenimi konji pasme lipicanec sodelujemo tudi v protokolarnih dogodkih.“

Zadnja leta intenzivno v pomladitev črede

In kako je s pomlajevanjem črede? Na GPU so navedli, da imajo za ravnanje s službenimi živalmi, ne samo konji, temveč tudi psi, izdelan pravilnik. Ko kupujejo konje, objavijo javni poziv. Da bi policija kupovala konje v tujini, ni praksa, kar pa ne pomeni, da dobavitelj (prodajalec) ne more biti iz tujine. „Preizkus konjev in nakup se izvedeta v Sloveniji,“ so povedali. Policija ima s Kobilarno Lipica sklenjen sporazum, na podlagi katerega se konji za delo v policijskih vrstah pridobivajo brezplačno.

Zaradi pomanjkanja službenih konjev in pomlajevanja črede Policija poziv za nabavo od leta 2016 objavlja vsako leto. Povprečno kupijo dva konja na leto, odvisno od razpoložljivega trga in potreb. Letos so dva že kupili, dva predvidoma še bodo. V obdobju od leta 2016 so največ denarja odšteli za takrat pet let starega konja šlezijske toplokrwnne pasme – dobrih 10 tisočakov. Za znesek blizu 10.000 evrov so kupili še dva konja češke in slovenske toplokrwnne pasme. Najcenejšega konja so kupili za 4.500 evrov, kolikor so odšteli za pet let starega lepota madžarske toplokrwnne pasme.

Mojca Zemljarič

Slovenija • Po načrtovani kmetijski politiki EU bo evropske hrane manj

Ogrožena naša prehranska varnost

Nad predlaganimi smernicami v okviru skupne kmetijske politike (SKP) so ogorčeni tudi v Gospodarsko interesnem združenju (GIZ) fitofarmacije, kjer so prepričani, da bo imela usoden vpliv na prihodnost pridelave hrane v Evropski uniji (EU).

Že tako smo vse bolj zaskrbljeni ob spremljanju dnevnih podražitev energentov, ki so običajno uvod v dvig vseh življenjskih stroškov, vključno s hrano, nato nas vznemirjajo še politiki naše skupne Evropske unije, saj več kot očitno snujejo strategije, ki so vse prej kot v prid državljanom. O predlogu prihodnje skupne kmetijske politike je bilo prelitega že veliko črnila, saj ga skoraj ni sektorja, ki bi bil z dokumentom zadovoljen.

Dvorezen meč: zmanjšanje FFS za polovico

Zdaj so se oglasili še v GIZ fitofarmacije in opozorili, da se bosta v primeru potrditve predlaganega načrta močno zmanjšali tako evropska pridelava hrane kot njena kakovost, zaradi česar se bo hrana občutno podražila, povečal se bo uvoz iz tretjih držav. »Takšen črn scenarij napoveduje več študij, zato je vse glasnejši poziv k celoviti in na znanstvenih dognanjih temelječi obravnavi okoljske in prehranske problematike. Agri-food Chain Coalition, CropLife Europe in še 25 drugih združenj poziva Evropsko komisijo, da napravi celostno oceno vplivov in koristi predlaganih ukrepov strategij Od vil do vilic, Biodiverzibilnost in Zeleni dogovor,«

Foto: CG

Omejitev rabe FFS bi lahko vplivala na krčenje obsega v Evropi pridelane hrane. Posledično bi bila ta dražja, več bi bilo uvoza.

je pojasnila Renata Fras Peterlin iz GIZ Farmacije.

V omenjenih študijah so se lotili najbolj spornih zavez prihodnje SKP, med katerimi sta v ospredju polovično zmanjšanje uporabe fitofarmaceutskih sredstev (FFS) do leta 2030 in povečanje ekološke pridelave na četrtno vseh obdelovalnih površin. Skoraj tretjina površin bi morala biti po novem varovanih, desetino pa naj bi namenili biodiverzibilnosti, kot so

varnostni pasovi, ledine, ograje, terase in mokrišča. Poleg tega strateški dokument predvideva tudi za četrtno manjšo uporabo gnojil in za polovico manjše izgube hranil, vezanih na rodovitnost tal.

Bomo hrano le še uvažali?

Kot v svoji študiji ugotavlja ameriški oddelek za kmetijstvo USDA, bi takšne usmeritve zmanjšale

pridelavo hrane v EU za v povprečju 12 odstotkov, hkrati bi se za 17 odstotkov zvišale cene hrane, kar bi vplivalo na prehransko varnost za približno 22 milijonov ljudi. V primeru, da bi se podobni ukrepi razširili še na druge države, ki so trgovinske partnerice EU, bi bilo zvišanje cen lahko celo do 60-odstotno. Evropska komisija v svoji študiji poleg manjšega pridelka sicer ugotavlja pozitivne učinke na okolje, toda pozor: zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, ki nastajajo v Evropski uniji od kmetijstva, bo zaradi povečanega uvoza hrane povzročilo povečanje emisij v državah izvoznih hrane v EU. Da bo Evropa postala uvoznica hrane, kar je v nasprotju z strategijo prehranske avtonomnosti, ki jo v času koronakrize promovira Evropska komisija, pa ugotavljajo strokovnjaki z nemške univerze v Kielu. Hkrati predvidevajo, da se bo v EU govedoreja v povprečju

zmanjšala za 20, prašičereja pa za 17 odstotkov.

Malo časa za ukrepanje

Izhodišča prihodnje skupne kmetijske politike je zadnja obdelala univerza v nizozemskem Wageningenu in svoje izsledke objavila 12. oktobra. Njeni znanstveniki so se podrobno lotili vpliva na pridelke posameznih poljščin in trajnih nasadov, pri tem pa analizirali vpliv na deset kultur v sedmih državah. In kaj so pokazali rezultati? EU kmetijstvo, ki v svetu sodi med najbolj okoljsko prijazne in učinkovite, bo utrpelo padec, ponekod tudi zelo občuten. Ta bo pri poljščinah, analizirali so pšenico, sladkorno peso, oljno ogrščico, koruzo in paradižnik, med 10- do 20-odstoten, v trajnih nasadih jabolk, agrumov, oliv, grozdja in hmelja pa celo 50-odstoten. Upad pridelave hrane bo vodil do povišanja cen hrane, zmanjšal se bo dohodek kmetij in povečal uvoz hrane iz tretjih držav. Porušeno ravnanje: zmanjšanje kmetijske pridelave v EU in posledično njeno povečanje v državah tretjega sveta bo v slednjih povzročilo povečanje ogljičnega odtisa. Vloga Evrope kot izvoznice bo ogrožena, ogrožena bo tudi prehranska varnost EU. »Ker je za doseganje zastavljenih ciljev na voljo le še osem let, bo treba zelo hitro in temeljito premisliti o prehranski varnosti EU in orodjih, s katerimi bi jo lahko obdržali. Rešitev so denimo inovacije, biopesticidi, nove tehnike žlahtnjenja rastlin, digitalno in precizno kmetijstvo, stimulativno regulatorno okolje in še kaj. A časa ni več, ukrepati je treba takoj,« je opozorila Renata Fras Peterlin.

Senka Dreu

Foto: CG

Če bi Evropa postala uvoznica hrane, je to v nasprotju s strategijo prehranske avtonomnosti, ki jo v času koronakrize promovira Evropska komisija.

Preden ga kupite, preverite njegovo poreklo.

Ko kupujete goveje meso, vedno sledite znaku »izbrana kakovost – Slovenija«. Ta znak vam zagotavlja, da je bilo goveje meso pridobljeno od v Sloveniji rojenih, vzrejenih, zaklanih in predelanih živali.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO
IN
SLOVENSKI REJCI
IN PREDELOVALCI MESA

~ NAŠE ~
**SUPER
MESO**

nasasuperhrana.si
f nasasuperhrana

Podravje • Živina poginila zaradi razrezanih pločevink v krmi

Vročina in zasoplost, v nekaj urah pogin

V naravi odvržene pločevinke niso samo obremenitev za okolje, v smislu, da ga onesnažujejo in krnijo videz, temveč so lahko zelo nevarne za živali. Da nevestno početje tistih, ki pločevinke brez kančka slabe vesti vržejo v obcestni jarek, gozd, na njivo ali travnik, terja hudo visok davek, je izkusila ena izmed družinskih kmetij iz okolice Ptuja. Zaradi pločevink, ki so bile v travi in so jih stroji med košnjo ter nakladanjem razrezali, je na kmetiji poginilo več glav goved.

„Draga šola je bila to. Tržna vrednost krave je 1.500 evrov in bika 1.000 evrov. Poginilo jih je več,“ je izpostavil gospodar kmetije, ki ne more razumeti, da so ljudje lahko tako brezvestni in smeti kar odvržejo ob cesti, bodisi med vožnjo iz avtomobila bodisi ko se vozijo z motorjem, kolesarijo ali pešajo. Pa to niso samo pločevinke, ampak tudi plastenke, različni ovitki od sladkarij in prigrizkov, cigaretne škatlice in drugi drobni odpad. „Najbolj nevarna od vsega je pločevinka. Očitno so bile na travniku in smo jih med košnjo ter nakladanjem razrezali. Travo imamo razsuto v silosu. Četudi sedaj vemo, da so v krmi kosi kovine, tega ni moč prebirati. Problem je tudi, da detektor aluminija ne zazna. To je tako skrito v krmi, da je nemogoče najti. So pa ti kosi ostri kot britvica. Živi-

no bomo s to krmo pitali naprej, saj druge izbire nimamo. Zima je pred vrati, zraslo letos ne bo več nič. Lahko smo pozorni na morebitne kovinske kose, a jih je skoraj nemogoče najti. To je tako, kot če bi iskal iglo v senu.“

Najprej sumili pljučnico

Zaradi razrezanih delov pločevink, ki so ostre kot britev, je na kmetiji poginilo več glav živine. Sprva so predvidevali, da je v hlev prišla bolezen. Ker je prizadeta živina težko dihala (sopla) in imela temperaturo, so sumili pljučnico. Dopusčali so to možnost, čeprav živina v poznopoletnem obdobju za to boleznijo običajno ne zboli. Pljučnica se pogosteje pojavi v mrzlem delu leta, pozno jeseni in pozimi.

Foto: MZ

Kot britev ostri deli razrezanih pločevink, ki so jih našli v krmi, so bili razlog, da je na kmetiji poginilo več glav goveda.

Največ pločevink na travniku ob cesti

Ko so v krmi našli koščke pločevink, je postalo jasno, da se je govedo porezalo. „Krava oziroma bik krmo s kovino vred požre in si poreže celi dihalni ter prebavni trakt. Pride do vnetja in sepse, pogin je neizogiben, pomoči ni. Domnevamo, da je imela živina porezan požiralnik, ker ji je še po poginu šla iz gobca krvava pena. Zelo kratek je bil tudi čas od tega, ko smo videli, da je z živijo nekaj narobe, do pogina. V enem primeru smo imeli pogin v šestih urah, v drugem v manj kot dveh urah. Za sekcijo se nismo odločili, ker bi si s tem naredili samo še dodatne stroške. Ko smo v krmi našli dele pločevink, nam je bilo jasno, kaj nam streže po živini. Krmo smo spravljali z več travnikov, domnevamo, da so bile pločevinke na enem, ki je tik ob cesti. Ko se nam je septembra dogajal pogin živine

in smo pločevinke našli v krmi, smo seveda postali na to pozorni. Na travnikih, ki so ob poljskih cestah, pločevink in odpadkov ni. Jih je pa veliko ob lokalni cesti. To sedaj nedvomno vemo in smo jih že tudi veliko pobrali. Ne vem, ali doslej tega ni bilo ali pa smo imeli takšno srečo, da jih nismo pobrali skupaj s krmo. Je pa tako, da ko je trava visoka, so pločevinke v njej skrite, in četudi bi jih pobirali, se lahko zgodi, da kakšna ostane. Kljub temu nas je letošnja situacija izučila in bomo v prihodnje bolj pozorni. Prav tako želimo na to nevarnost opozoriti druge kmetovalce, da se jim ne bi zgodilo enako kot nam. Vsake glave živine je škoda. Seveda pa velja tudi poziv tistim, ki smeti brez slabe vesti vržejo kar v jarek, na njivo, travnik ali v gozd. Verjetno se sploh ne zavedajo posledic svojega ravnanja, medtem ko smo jih mi drago plačali.“

Mojca Zemljarič

Foto: PN

Na kmetiji, kjer se je zaradi pločevink v krmi zgodil pogin goveda, bodo v prihodnje ob košnji in spravilu bolj pozorni. Predvsem pa apelirajo, naj ljudje smeti ne mečejo v naravo. Druge kmetovalce želijo opozoriti, naj bodo na morebitne pločevinke v travi pozorni, da se jim ne bi pripetila enaka nesreča.

Ptujška Gora • Trgatev potomke Stare trte

Letošnja bera boljša od lanske

Potomka Stare trte je letos ob Starotrški hiši na Ptujski Gori bogato obrodila. Grozdje je bilo že na pogled videti zdravo in lepo. Tako se je izkazalo tudi na dan trgatve, ki je že tradicionalno potekala v organizaciji Turističnega in Društva žena Tisa Ptujška Gora ter Društva vinogradnikov in sadjarjev Majšperk.

Čast, da utrja prvi grozd žametovke ali modre kavčine, je letos pripadla županji Darinki Fakin, ki je sicer gospodarica trte. »Gre za dogodek, ki je namenjen promociji kraja in druženju. Naša trta je obrodila že tretje leto zapored, na kar smo zelo ponosni,« je povedala Fakinova.

Skrbnik potomke Stare trte je od leta 2013, ko so jo zasadili, Rado Rodošek. »Letošnja letina je izjemna in zelo kakovostna. Potomka Stare trte je dala kar 110 kilogramov grozdja, kar je 30 kilogramov več kot lani. Zadovoljni smo tudi z vsebnostjo sladkorja, ki znaša 15,5 g/liter. Zmleto grozdje se bo sedaj nekaj dni »pacalo« v kadi, nato bo na vrsti prešanje. Vino pa bo nato treba še nekajkrat pretočiti,« je po-

Foto: EK

Županja Darinka Fakin in skrbnik Rado Rodošek sta utrjala prve grozde potomke Stare trte.

jasnil Rodošek. Iz potomke Stare trte bo nastalo nekaj več kot 80 litrov vina, ki ga bodo ustekleničili in uporabljali kot protokolarno darilo. Rodošek svoje delo opravlja zelo resno in odgovorno. Za trto je namreč treba skrbeti skozi vse leto. »Nikoli ne veš, kakšen pridelek bo jeseni. Narava ti lahko veliko da, ali pa tudi vzame. Letine niso povsod tako lepe, ponekod je bil mraz, pa tudi toča,« je povedal Rodošek.

V okviru trgatve je potekal krajši kulturni program, v katerem so sodelovali učenci OŠ Majšperk in člani KUD Majšperk. Prvič so na dogodku pekli kostanje, ptujskogorske gospodinje pa so poskrbele še za bogat kulinarčni del.

Ester Korošec

Slovenija • Odkup sveže koruze

Letos težava z vlago

Letos kmetje najbrž ne bodo imeli težav s prodajo koruze, saj je pridelka zaradi neugodnih vremenskih razmer manj kot običajno.

Da je v koruzi še vedno veliko vlage, pravi prekmurski kmet Franc Kūčan, ki ga Slovenija pozna po njegovih zavzetih pogajanjih za odkupne cene. »Zato žetev še kar stoji. Smo upali, da bo pridelku nekaj vlage odvzela slana, a je ni bilo dovolj, tudi vetra ni. Upajmo, da bodo za to poskrbeli napovedani lepi dnevi. Od vsebnosti vlage je odvisna cena koruze, ki se letos pri 25 odstotkih giblje med 160 in 180 evri po toni sveže koruze, a se lahko cena dnevno spreminja. Povpraševanje je letos veliko, saj koruze ni dovolj; samo v Prekmurju imamo deset odkupovalcev.«

Odkup je začela tudi Kmetijska zadruga Ptuj, ki bo po besedah direktorja Branka Valenka odkupila vso razpoložljivo koruzo po ceni 165 evrov. Letošnje odkupne cene koruze so veliko višje od lanskih, ko so se v povprečju gibale med 85 in 90 evri. A kot pravi Franc Obrban, kmet iz Markovcev, kaj ti pomaga, če na eni strani sicer res dobiš več za pridelek, na drugi pa so se stroški pridelave, goriva in reprodukcijskega materiala rekordno dvignili in je rezultat na koncu slabši od lanskega.

Proizvodnja ne bo prenesla stroškov

Foto: Profimedia

»S poljedelskega vidika je cena dobra, z živinorejskega, če jo preračunamo v meso živali, pa nikakor. Presenetili so me podatki, ki jih je zadnjič omenil kmetijski minister Jože Podgoršek, in sicer da je mesno-predelovalna industrija lani, torej v času epidemije, beležila 60-odstotni dobiček, mlekarne pa 30-odstotnega. To so zelo visoki dobički, ki dokazujejo, da znotraj verige nihče ne upošteva že pred desetimi leti sprejetega kodeksa o poštenih razmerjih. Kmetu se vse draži, umetna gnojila denimo za dvakrat, pa mu nihče ne stopi nasproti, čeprav je jasno, da proizvodnja pšenice, ječmena, tudi koruze, takšnih stroškov ne bo prenesla. Slišim, da bo Evropa ukrepala, a konkretnih rešitev ni še od nikoder, naš minister pa celo miri, da ni tako hudo, in ponuja takojšnje izplačilo subvencij. A to je samo krpanje luknje, ki bo že takoj prihodnje leto spet prazna. In spet bo še več kmetij opustilo dejavnost,« opozarja Kūčan.

Z zaskrbljenostjo za prehransko varnost spremlja dogajanje doma in po svetu. »Hrana bo morala spet pridobiti na vrednosti, ne pa da jo jemljemo za samoumevno in jo mečemo proč. Še v 80. letih 20. stoletja, ko smo bili še v prejšnjem sistemu, je bilo hrani namenjenih kar 40 odstotkov družinskega proračuna. Zdaj že dolgo ni več tako, saj smo hrano povsem razvrednotili. In to se nam bo maščevalo.«

Senka Dreu

ŽIPO Lenart d.o.o.

Šetarova 21, 2230 Lenart

ODKUP, SUŠENJE, SKLADIŠČENJE KORUZE

ZAGOTAVLJAMO VAM UGODNE CENE IN
PLAČILO V 7 DNEH

VSE INFORMACIJE IN NAJAVE

031 719 683

WWW.ZIPO.SI

SKRINJA DOMAČIH VIŽ – ANSAMBEL RAZPLET

V polki Med vinogradi o ljubezni do vinogradov

Člani ansambla Razplet so letos vsem slavlencem, ki so jim igrali, podarili steklenico svojega lastnega vinskega pridelka – vino Razplet. Po prvi trgatvi rumenega muškata, otonela in laškega rizlinga v letu 2020, so napolnili nekaj deset steklenic, ki bodo kmalu pošle. Letos se jim je po koncu pandemije na veliko odprla sezona igranja. Še največ so igrali na porokah, manj pa na drugih slavnjih, prireditvah, obletnicah.

Trgatev so imeli tudi letos, sto trsov je dobro obrodilo, tudi vinski letnik 2021, s katerim kletarita Timi in Žiga, naj bi bil po pričakovanjih dober. V sodu že dobro vre. Tudi njihova najnovejša skladba je povezana z vinogradi. Gre za polko Med vinogradi, ki govori o ljubezni do vinogradov in neizmerni sreči, ki jo najdeš med njimi. Avtor melodijske in priredbe je Damjan Klemenčič, pod besedilo se je podpisal Matej Trstenjak. Te dni pa so zanj posneli tudi videospot, snemali so na jeruzalemskem dvorcu in v haloških goricah.

Sedež ansambla je v Spodnjem Leskovcu v občini Videm. Ses-

Ansambel Razplet

tavljajo ga štirje fantje, veliki ljubitelji štiriglasnega petja, energičnega nastopa, igranja v živo in kvalitetne glasbe, ki se želijo tudi z avtorsko glasbo vpisati med pomembne izvajalce narodno-zabavne glasbe v Sloveniji. Ob Da-

mjanu Klemenčiču (harmonika, bobni, vokal) so člani ansambla Razplet še: Timi Kmetec (basist, vokalist, vodja ansambla), Žiga Kmetec (kitarist, vokalist), Aljaž Hliš (vokalist, klaviature). S haloškega območja prihajajo

Timi, Žiga in Aljaž, Damjan pa je doma v Zagorju (občina Sveti Tomaž). Na njihovem repertoarju je poleg narodno-zabavne glasbe, s katero so povezani že od mladosti, tudi zabavna glasba, ki jo prav tako igrajo v živo.

Sam repertoar pa je sicer odvisen od tega, kje igrajo. Znani so tudi kot dobri zabavljači. Skupaj nastopajo od leta 2017, pred tem so igrali v drugih zasedbah oz. skupinah, tako da jim glasbenih in odrskih izkušenj ne manjka.

Foto: zasebni arhiv

Srca ljubiteljev narodno-zabavne glasbe želijo še naprej razveseljevati s svojo avtorsko glasbo. Njihove prepoznavne skladbe, s katerimi so se predstavili v tem času, so: Starši, spomnite se name, Zala deklica, Res čutim te še, Sanjač, Po haloških strminah, Omahljivka. Prepričani so, da se bodo ljubitelji narodno-zabavne glasbe ogreli tudi za njihovo najnovejšo polko Med vinogradi. Damjan Klemenčič, ki je najpogostejše podpisan pod njihovo avtorsko glasbo, je povedal, da že pridno snemajo tudi druge nove skladbe, ki bodo izšle na njihovem prvem CD-ju. Načrtovali so ga sicer že za letos, a jim je koronavirus to preprečil. Upajo, da ga bodo izdali v prvi polovici naslednjega leta.

V letu 2022 pa želijo nastopiti tudi na najstarejšem festivalu narodno-zabavne glasbe v Sloveniji, na 53. ptujskem festivalu. Melodija je že pripravljena, njen avtor je Rok Švab. Toliko že lahko izdajo v tem trenutku, več o njej pa bodo povedali, ko jo bodo posneli.

MG

Ptuj • Srečanje folklornih skupin

Pisan preplet plesov

V Narodnem domu je 8. oktobra potekalo srečanje odraslih folklornih skupin. Območna izpostava JSKD Ptuj ga je organizirala ne glede na to, da letos ni bilo organiziranih območnih in regijskih revij ter državne revije, na katerih se folklorne skupine predstavijo ne samo občinstvu, temveč tudi strokovnemu spremljevalcu.

Foto: Črtomir Goznik

Na srečanju odraslih folklornih skupin v Narodnem domu na Ptuj je nastopilo devet folklornih skupin.

Predvsem pa jih je vodila želja, da bi na nek način dodatno spodbudili in motivirali skupine, da so še naprej aktivne pri ohranjanju tradicije ljudskega plesa. Da gre za skupno željo, so pokazale skupine same, ki so se odzvale na povabilo za udeležbo na srečanju. Za nekatere je to bil prvi nastop po pandemiji koronavirusa, tudi zato pa svojevrsten izziv, ki je pokazal, da so še vedno zelo predani folklorni dejavnosti. V OI JSKD Ptuj so zelo veseli in zadovoljni, da se je odzvalo kar deset od 14 skupin, kolikor jih je aktivnih na območju njenega delovanja.

Nastopili so: FS Veterani PPD Svoboda Ptuj, Veterani – FS FD Rožmarin Dolena, FS Vinka Koržeta – Veterani PD Cirkovce, FS Bolnišnica DPD Svoboda Ptuj, Odrasla FS FD Rožmarin Dolena, Odrasla FS FD Lancova vas, FS KD Rogoznica, Plesna skupina FS Antona-Jožeta Štrafela Markovci in FS Vinka Koržeta PD Cirkovce. Skupine so se v glavnem predstavile s štajerskimi plesi, razen skupine Veterani DPD Svoboda Ptuj, ki so odpselali prekmurske plesne, in Odrasle FS FD Rožmarin Dolena, ki se je predstavila s plesi Zgornje Savinjske doline.

Odraslo FS Lancova vas in Odraslo FS FD Rožmarin Dolena novembra čaka tudi nastop na posebni državni prireditvi v Žalcu pod naslovom Folklorna prepletanja.

MG

Juršinci • Ena najlepših ljubezenskih zgodb aristokratskega sveta

Ljubezen močnejša od statusa

Vreme letošnji Zahvali jeseni, tradicionalni prireditvi Društva za ohranjanje in razvijanje kulturne dediščine Juršinci, ni bilo naklonjeno.

Dež kar ni nehal padati, tudi temperature so bile že kar novembrske. A to ni pokvarilo dobre volje ljubiteljev kulturne dediščine, ki so se skupaj z lepo oblečenimi jesenskimi kraljicami udeležili maše v juršinski nabit polni cerkvi in se zahvalili za dobrate, ki jim jih je rodila narava.

Razstava v votlini muzeja

Nato so se ob spremljavi glasbenikov, ki so zaigrali na stara glasbila, med katerimi je bil tudi lesen ribežen za pranje perila, preselili k Muzeju dediščine kraljic in novo zgrajeni votlini ob njem, ki je namenjena tematskim razstavam. Tokrat je v votlini na ogled razstava o Ani Plohl, grofici Meranski in soprogi nadvojvode Janeza, vnuka habsburške vladarice Marije Terezije. Kako pa je avstrijska aristokratinja povezana z Juršinci, da tam njej v čast postavljajo razstavo, ste se gotovo vprašali. Zato, ker izvira iz teh krajev. Njen oče Jakob Plohl se je namreč leta 1774 rodil v Grlicah oziroma tedanjem Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah. Že kot mladega fanta ga je pot zanesla na avstrijsko Štajersko, kjer si je v mestu Bad Aussee kot poštni načelnik ustvaril dom. V zakonu se mu je rodilo 13 otrok, kot prva med njimi leta 1804 prav Ana. Ker so kmalu izgubili mater, je Ana še kot deklca morala prevzeti vlogo nadomestne matere in gospodinje. Kljub temu je še naprej obiskovala šolo

in začela zbirati kuharske recepte, po katerih je kasneje zaslovela.

Od navadne meščanke do grofice

Ko je spoznala nadvojvodo Janeza, je bila stara 15 let; zaljubila sta se, a sta se hkrati zavedala, da je med njima ogromna statusna razlika in da njuna ljubezen najbrž nikdar ne bo dobila blagoslova dunajskega dvora, ki ga je vodil Janezov brat cesar Franc I. Avstrijski. Zato sta se za nekaj časa razšla, nato pa zvezo spet nadaljevala, čeprav je cesar zvezi odločno nasprotoval in bratu grozil celo z odvzemom pravice do nasledstva oziroma dedovanja. Ta se je bil za

svojo ljubezen pripravljen odpovedati položaju, saj je dejal, da bi si ob sebi želel »bitje, ki bi mi bilo vdano kot človeku, ne pa kot plemiču«. Slednjič je cesar popustil in leta 1829 se je par lahko cerkveno poročil. Na dvoru Ana kljub temu še kar nekaj časa ni bila zaželena, zaradi svojega izjemno pozitivnega značaja pa si je slednjič pridobila spoštovanje in celo naziv grofica Meranska.

Po njenih receptih še vedno kuhajo

Z možem sta imela rada naravo in preprosto življenje, zato sta veljala za prava ljubljena ljudskih src. Ne preseneča, da sta veliko

časa s svojim sinom Francem preživela daleč od dunajskega blišča na svojem posestvu Meranovo nad Pekrami pri Mariboru, ki danes spada pod mariborsko fakulteto za kmetijstvo in biosistemske vede. Nadvojvoda Janez je veljal za svobodoljubnega razsvetljenca, ki je zaslužen za razvoj štajerskega kmetijstva in zlasti vinogradništva. Bil je tudi pobudnik gradnje znamenite Južne železnice od Dunaja do Trsta, prav tako pa je »kriv«, da proga, ki je bila dokončana leta 1857, ni tekla skozi Ptuj, kot je bilo prvotno načrtovano, ampak skozi Maribor, kar je povzročilo gospodarski razcvet slednjega. Napredna pa je bila tudi njegova Ana, saj je postala prava kuharska mojstrica, ki je svoje recepte hranila na rokopisih. Večkrat se je pošalila: »Vi, Hasburžani, morda znate vladati, mi, Plohlji, pa znamo odlično kuhati.« Znana je bila tudi kot dobrotnica, ki je vedno nosila tradicionalno štajersko nošo. Umrla je leta 1885 in je pokopana v Bad Ausseeju.

Senka Dreu

Foto: SD

V votlini pri Muzeju dediščine kraljic v Juršincih je na ogled razstava o grofici Ani Plohl, ki izvira iz Grlicev.

Ptuj • Dušan Fišer, umetnik in vodja Galerije mesta Ptuj

„Fasada ni dovolj, potrebna je vsebina“

Dušan Fišer, akademski slikar, ki se v zadnjem času vse pogosteje ukvarja tudi s performansom, in vodja Galerije mesta Ptuj, je bil navdih za 19. festival sodobne umetnosti Art Stays 2021. Njegova razstava Enigma – mentalna struktura prostora 2003 – je v tem letu navdušila.

Foto: Črtomir Goznik

Galerija mesta je po štirih letih še vedno nedokončana zgodba, še vedno brez dvigala.

Direktor festivala Art Stays Jernej Forbici je še vedno prepričan, da gre za eno njegovih najpomembnejših razstav. Od tam so začeli graditi festival z naslovom Structura. Galerija mesta Ptuj pa že več let tudi gosti osrednjo razstavo festivala Art Stays. Dušan Fišer je bil tudi kot umetnik in galerist zadnji gost festivalskih vikendov 19. festivala Art Stays, na katerem je predstavil svojo umetniško ustvarjanje, galerijo in njeno vizijo. Svoje ustvarjanje je začel graditi na nekem praspominu. Prostor je v svoje ustvarjanje poskušal vnesti kot krajino, iluzijo, ki je na nek način nagovarjala skozi ekspresivnost. V nekem trenutku se je obrnil k bolj analitičnemu raziskovanju prostora, ki je vezano na mentalno strukturo prostora.

Umetnik, vodnja galerije in profesor

Dela umetnika in vodje galerije ni enostavno usklajevati, ker to ni edino njegovo delo. Poleg tega je profesor umetnosti na umetniškem oddelku na Gimnaziji Ptuj. Ob vsem delu, ki ga zahteva priprava ene razstave, načrtovanje no-

vih, pa naj bi še tudi nekaj naslikal. Časa, da bi se lahko ukvarjal sam s seboj, ima izredno malo. Čeprav je bilo težko in je še danes težko, se mu je zdelo vredno, da se projekt galerije izpelje (volontersko), saj za ekipo, ki je galerijo vzpostavljala, ni bilo nobenih sredstev. Vsi so videli priložnost, saj se že 40 let govori o tem, kako Ptuj potrebuje mestno galerijo. Do tega ni prišlo, vedno je ostalo pri nekih obljubah. Politika se menjuje, obljube izpuhtijo, mi pa ostajamo na drugi strani pločnika.

Zgodbe Ptuja: napol izpeljani projekti

„Priložnost smo izkoristili, četudi smo vedeli, da ni idealno, znova smo gradili na obljubah, ker je bil pogoj, da projekt mestne galerije izpeljemo, če bo dvigalo. Štiri leta so minila, dvigala še vedno ni, je pa nujno potrebno za pripravo razstav. Vsak trenutek bi se to sicer moralo zgoditi, a se je znova zataknilo. To so zgodbe Ptuja, ki se več ali manj ponavljajo v smislu, da je vse nedokončano. Projekte naredimo napol. Ne gre samo za galerijo, zanjo smo dali žepnino, če

malo pretiravam, gre tudi za večmilijonske projekte. V bistvu smo z galerijo pridobili ene najlepših prostorov. Vsi umetniki, ki prihajajo, so presenečeni, kaj imamo. Ptuj se kot mesto tega ne zaveda. Tisti, ki odločajo, ne razumejo povsem, kako te stvari tečejo,“ je o projektu materialno in kadrovske okrepili. S svojim delom je zelo konkurenčna, saj ni nobene razlike med tem, kar se dogaja v Ljubljani, Mariboru. Če samo pogledamo festival sodobne umetnosti Art Stays, se to, kar se zgodi na Ptuj, ne zgodi niti v Ljubljani. Na Ptuj prihajajo svetovno znani umetniki po zaslugi osebnih stikov, zaradi entuziazma, energije, ki jo nekdo vloži.“

Mesto mora prepoznati dodano vrednost in pristopiti

Galerija izredno dobro funkcionira navzven. Kot partnerja so jo prepoznale tudi vse druge slovenske institucije. To pomeni, da delajo profesionalno in dobro. Tako sodelujejo z Mestno galerijo Ljubljana, z Novo Gorico, s koroško galerijo umetnosti. Postali so enakovreden partner, seveda z delom. Prostorske pogoje za delo galerija ima, nima pa kadrovskih. Tak sistem ne more voditi pol človeka. V primerljivih galerijah je zaposlenih pet ljudi, na Ptuj polovička. Zdaj jih rešuje študentsko delo, kar pa je dolgoročno nevzdržno. Tudi pogoji financiranja iz drugih virov so vezani na zaposlitve. Ministrstvo za kulturo zahteva neke pogoje, letos so pridobili nekaj sredstev z ministrstva. Galerija posredno mestu prinese, na ta račun nekdo dobi denar. Ne prinaša dobička, je odgovor na vprašanje, kdaj bo začela prinašati dobiček. „Nikoli ga ne bo, prinaša pa vsebino. Zato, da nekdo pride na Ptuj, potrebuje vsebino. Če vsebine ne bo, bo gost, obiskovalec od dominikanskega samostana do avtobusne postaje prišel v petih minutah. Tako v naglici zapusti Ptuj, če nima vrat, skozi

katera vstopi in si lahko nekaj pogleda. Fasade niso dovolj, potrebna je vsebina, da bodo ljudje prišli na Ptuj. Treba je odpirati prostore in jim dati vsebino. Delati moramo vsi, ne samo Jernej, Tomaž in jaz. Mesto mora videti dodano vrednost in pristopiti, da se galerija materialno in kadrovske okrepili. S svojim delom je zelo konkurenčna, saj ni nobene razlike med tem, kar se dogaja v Ljubljani, Mariboru. Če samo pogledamo festival sodobne umetnosti Art Stays, se to, kar se zgodi na Ptuj, ne zgodi niti v Ljubljani. Na Ptuj prihajajo svetovno znani umetniki po zaslugi osebnih stikov, zaradi entuziazma, energije, ki jo nekdo vloži.“

Ptujska galerija bi lahko postala tretja v državi

Vizijo Galerije mesta Ptuj je treba zastaviti ambiciozno. Dušan Fišer jo predstavi z besedami, da mora ta postati tretja galerija v državi. Če te ambicije nimamo, smo si že zaprli vrata. Ob tem pa prizna, da ni človek za vodenje, ki bi se ukvarjal z vso birokracijo, poročili, ponudbami, naročilnicami. To počne, da bi galerija funkcionirala, želi si, da se kadrovske okrepiti, da se dela v nekih normalnih razmerah. „Sem vodja galerije, sem pa tudi tisti, ki čisti WC, čisti, zabija žeblice, nalaga slike, jih nosi v galerijo po številnih stopnicah, skrbi za tisk katalogov, ni da ni, česa vsega ne delam. Pomagamo si po najboljših močeh, kdor more, to pa ni dolgoročno in prava rešitev,“ pove. Nadstropje niže na Prešernovi 29, nastaja kabinet Stojana Kerblerja. Predstavili bodo njegovo življenje in delo, hkrati pa postavili stalno razstavo njegovih fotografij.

Pravno-formalno je status galerije urejen eno leto. Sodi pod okrilje Zavoda za turizem, vprašanje pa je, ali je to prava rešitev ali ne.

MG

Ptuj • Zaključek Pikine bralne značke

Za najmlajše bralce

V pravljici sobi Branke Jurca Mladinskega oddelka Knjižnice Ivana Potrča so se 12. oktobra zbrali najmlajši bralci, udeleženci Pikine bralne značke v sezoni 2020/2021. V tej sezoni so prebirali zabavne knjige in risali.

Foto: Črtomir Goznik

V deveti sezoni je Pikino bralno značko osvojilo 40 mladih bralcev. Nagrada za pridno branje je bila tudi igrana animacijska predstava Buča debeluča.

Prebrati so morali vsaj štiri knjige s seznama za ustrezno stopnjo (1. ali 2. triada osnovne šole). Letos jih je Pikino priznanje osvojilo 40, od tega je bilo devet takšnih, ki so sodelovali tretjič, in so osvojili zlato Pikino priznanje. V Pikine bralne beležke so zapisali svoje misli o knjigah, ki so jih prebrali, nekateri pa so dodali še ilustracije. Izpolnjene so oddali do 7. oktobra, po prejemu Pikinih gumbkov so jih jim vrnil, skupaj s seznamom knjig, ki jih bodo prebirali v novi sezoni Pikine bralne značke. Vodja Mladinskega oddelka Knjižnice Ivana Potrča Ptuj Liljana Klemenčič se je še posebej zahvalila staršem, ki skrbijo za to, da imajo otroci radi knjige. Zahvalila pa se je tudi svojim sodelavkam, ki so zaslužne za ta projekt. Vodi ga Jasmina Burjan, sodelujejo pa še Andreja Rimele, Leonida Mesarič in Mateja Milošič. Na zaključno prireditev je prišla tudi velika Pika Nogavička iz Velenja, sodelovala pa je tudi mala Pika Nogavička. Letošnja sezona Pikine bralne značke je že deveta po vrsti. Projekt so si izmislili v velenjski knjižnici. Poteka od leta 2011, v letu 2012 se je razširil na knjižnice občin, partneric projekta Evropska prestolnica kulture, nato so ga posvojili še v nekaterih drugih občinah. V sezoni 2020/2021 so v projektu Pikina bralna značka sodelovale: Knjižnica Ivana Potrča Ptuj, Mariborska knjižnica, Knjižnica Ksava Meška Slovenj Gradec, Knjižnica Ksava Meška Ormož, Osrednja knjižnica Mozirje in Knjižnica Črnomelj.

Podelitev Pikinih bralnih značk za preteklo sezono so obogatili z igrano animacijsko predstavo Buča debeluča v izvedbi gledališča Pravljicar. Po zgodbi iz slikanice Buča debeluča, avtorice Jasne Branke Staman, knjižničarke iz Ljutomerske knjižnice, jo je doživetvo odigrala odlična pravljničarka Renata Brglez, ki je bila nekoč tudi knjižničarka. S svojim zanimivim sporočilom, govori o življenju in minevanju, je pritegnila najmlajše in tudi malo starejše gledalce. Sploh pa ni pomembno, kakšen je nekdo po zunanosti, debel kot buča ali suh kot trska. Pomembno je, kako živimo, da smo dobri prijatelji, dobrega srca in srečni. MG

Podravje • Praznik MO Maribor

Letos obogatili program

V Mestni občini (MO) Maribor bodo letošnji občinski praznik obeležili z dodatnim programom.

Foto: CG

Poleg tradicionalne slovesnosti bodo jutri, 20. oktobra, priredili večerne pohode na mestne vzpetine, kjer bodo ob glasbeni spremljavi zagoreli tudi kresovi. Župan Saša Arsenovič upa, da bodo občani in občanke tako bolje »začutili« ta praznik in se povezali med seboj.

»Nikoli ni prepozno, da ta dan postane del nas, da se zavemo, da so to mesto gradili mnogi ljudje, ki so tukaj pustili sledi in se jim lahko zahvalimo za to, da je mesto danes takšno, kot je.« Župan Arsenovič pravi, da želijo pritegniti vse generacije in preseči morebitne delitve. »Želimo, da je to priložnost, da se družimo, izmenjamo mnenja, se imamo lepo in tako dvigujemo kakovost življenja v tem mestu. Dolgoročno želimo, da bi imel ta dan tudi izobraževalno noto.«

Osrednji program nosi naslov Nočni razgledi nad mestom in zajema pet pohodov. »Ideja je, da skupaj pridemo iz nekega izhodišča na hrib in tako povemo, da smo mesto z razgledi, da gledamo širše in daleč, da naše obzorje nima meja ter da se s pomočjo svetlobe in glasbe povežemo, vsak na svoji točki, a vseeno skupaj,« je poudaril prvi mož mesta Maribor. STA

Foto: Črtomir Goznik

Dušan Fišer, akademski slikar in vodja Galerije mesta Ptuj

Za vrhunsko kakovost je dovolj, da poznate en sam znak.

Znak »izbrana kakovost – Slovenija« vam zagotavlja višjo kakovost, krajše transportne poti in 100 % slovenski izvor mleka

in predelavo v slovenskih mlečnopredelovalnih obratih.

~ NAŠE SUPER MLEKO ~

www.nasasuperhrana.si Sledite nam na

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

IN
SLOVENSKI PRIDELOVALCI
IN PREDELOVALCI MLEKA

Z GLASBO DO SRCA

Nedelja, 24. oktober 2021, ob 16.00

Športna dvorana Ljudski vrt na Ptuj

RADIOPTUJ

Štajerski **TEDNIK**

Božidar Wolfand
Wolf

Nika Zorjan

Kvatropirci

Alya

Zdravko Škender

Natalija Verboten

Marko Škugor

ilkos
CANDLES
GENERALNI POKROVITELJ

20 let oddaje

Cena vstopnice: 12 € v predprodaji, na dan dogodka 15 €.

Prodaja vstopnic: ŠPIC BAR IN MARKET Markovci,
PRI ŽIHRI Moškanjci in TAJNIŠTVO Radio-Tednik Ptuj.

Informacije na tel.: 02 749 34 10.

Nogomet
Šumarji dosegli več golov kot muraši, a izgubili tekmo
Stran 14

Futsal
Za pet golov potrebovali zgolj deset minut
Stran 14

Nogomet
Prekinjen negativni niz Drave
Stran 14

Nogomet
Članski debi 16-letnega Lea Čeha
Stran 14

Urednik športnih strani:

Jože Mohorič.

Sodelavci:

David Breznik, Uroš Krstič,

Niko Šoštarčič, Simeon Gönc,

Franc Slodnjak,

Silva Razlag,

Črtomir Goztnik.

Športni tednik

E-mail: sport@radio-tennik.si

Poslušajte nas
na svetovnem spletu!

RADIOPTUJ
na spletu
www.radio-ptuj.si

Rokomet • Evropski pokal EHF, 2. krog:

Remi, ki daje upanje za napredovanje

Selfoss – Jeruzalem 31:31 (14:16)

JERUZALEM: Skledar (6 obramb), Balent; (8 obramb – 1 x 7 m) Mlač Černe 1, Čudič 4, Voljč, Fergola 2, Žuran 3, G. Hebar 4, T. Hebar 6, Šulek 1, Pandev, Kosi 8, Krabonja 2, Čirovič, Škrinjar. Trener: Saša Prapotnik.

SEDEMMETROVKE: Selfoss 3/2; Jeruzalem 2/2.

IZKLJUČITVE: Selfoss 10; Jeruzalem 10 minut.

Ormoški rokometišči so v soboto gostovali na Islandiji pri Selfossu v okviru 2. kroga Evropskega pokala EHF. To je bil tretji nastop v Evropi za Ormožane, ki so lovili prvo zmago v klubski zgodovini evropskih tekem (leta 2005 remi in poraz proti portugalski Madeiri).

Jeruzalem je odlično odprl tekmo in v 7. minuti vodil za zadetek (3:4). Sledil je prvi ormoški mrk na tekmi, kjer se mreža islandskih prvakov iz leta 2019 ni zatresla kar sedem minut. V 14. minuti je Selfoss povedel za tri gole (7:4): »Dobro smo odprli tekmo, nato pa smo bili v napadu natančni, obenem pa smo trikrat izgubili žogo po podajah na krožnega napadalca. Gostitelji, ki imajo bogatejšo izkušnjo s igranjem evropskih tekem, so to s pridom izkoristili in nam pobegnili na tri gole prednosti,« je prvi del 1. polčasa opisal kapetan Bojan Čudič.

V nadaljevanju prvega dela tekme smo videli pravi obraz Jeruzalema, najbrž najboljšo igro v letošnjem delu sezone. Čvrsta obramba je zaustavljala nalete fizično močnih Islandcev, ki so najbolj pretili s krilnih položajev. Ko je Tomislav Balent (8 obramb v 1. polčasu) zaustavil nekaj poskusov tekmecev s krilnih položajev, je stekla tudi igra v pol protinapadu in Jeruzalem je dosegel nekaj lahkih zadetkov. Rezultat ob odhodu na odmor je bil več kot obetaven (14:16). »To so bile res minute, na katere smo dolgo časa čakali. V pet-

NLB liga

REZULTATI 6. KROGA: Riko Ribnica – Celje Pivovarna Laško 28:31 (13:14), Maribor Branik – Dobova 28:23 (10:11), Urbanscape Loka – Sviš Ivančna Gorica 32:19 (15:8), LL Grosist Slovan – Ljubljana 30:26 (14:11), Herz Šmartno – Gorenje Velenje 19:35 (9:18), Koper – Trimo Trebnje 26:30 (14:17).

Tekma Jeruzalem Ormož - Slovenj Gradec bo odigrana 27. 10., ob 19.30.

1. CELJE PL	6	6	0	0	12
2. TRIMO TREBNJE	6	6	0	0	12
3. URBANSCAPE LOKA	6	5	0	1	10
4. GORENJE VELENJE	6	4	0	2	8
5. RIKO RIBNICA	6	4	0	2	8
6. LL GROSIST SLOVAN	6	4	0	2	8
7. SLOVENJ GRADEC	5	2	1	2	5
8. LJUBLJANA	6	2	0	4	4
9. MARIBOR BRANIK	6	2	0	4	4
10. KOPER	6	1	1	4	3
11. JERUZALEM ORMOŽ	5	1	0	4	2
12. SVIŠ IVANČNA GORICA	6	1	0	5	2
13. DOBOVA	6	1	0	5	2
14. HERZ ŠMARTNO	6	1	0	5	2

Foto: Selfoss

Utrinek s tekme na Islandiji, ki se je končala z remijem.

najstih minutah smo nasprotnika nadigrali s petimi goli razlike in uvideli, da se lahko enakovredno kosamo z Islandci tudi na njihovem terenu,« je ob odhodu na petnajstminutni odmor razmišljal **Tinček Hebar**.

Kmalu po začetku 2. polčasa se je poškodovani vratar Balent, ki je bil izjemno razpoložen. Kljub vsemu so varovanci trenerja Saše Prapotnika z zelo dobro igro vodili od dveh pa vse do štirih zadetkov. V 50. minuti je na semaforju dvorane v Selfossu pisalo neverjetnih +4 za Ormožane (24:28). »Dobro igro iz 1. polčasa smo prenesli tudi v 2. polčas in si ustvarili lepo prednost štirih točk. Žal je temu sledil še naš drugi mrk na tekmi, zelo slabo od-

igrana končnica tekme nas je stala zmage,« je del tekme v 2. polčasu opisal **Teo Šulek**.

V 58. minuti je Ormožanom uspelo povesti za tri zadetke (28:31), nato pa v pičlih 90 sekundah vse to napraviti. »To se nam dogaja že celo sezono na prav vseh tekmah. Dobljeno tekmo smo imeli, nato pa v zadnji sekundi prejeli zadetek za izenačenje – kot da smo se ustrašili zmage. Zadnjih deset minut tekme lahko opišem samo z besedo katastrofa. Nasprotniku smo kar podarjali priložnosti za zadetke in Islandci so ponujeno priložnost z veseljem zgrabili. Veseli me to, da imamo pred povratno tekmo aktiven rezultat in ob polnem Hardeku nam lahko

uspe Islandce še enkrat presenetiti,« je dodal kapetan Čudič.

S končnim razpletom so bili na koncu bolj zadovoljni v taboru Selfoss. »Jeruzalem nas je z igro presenetil, obenem smo mi odigrali zelo slabo tekmo in na koncu je remi za nas odličen rezultat. Tako slabo, kot smo igrali doma, v gosteh ne moremo in nadejamo se zmage ter napredovanja v 3. krog. Zdaj je breme zmage na plečih slovenske ekipe in prav zanima me, kako se bo na to odzvala ekipa Jeruzalema. Še vedno mislim, da smo boljša ekipa in da bomo napredovali v naslednji krog,« je po tekmi razmišljal trener Selfossu **Halldor Johann Sigfusson**, v preteklosti tudi trener Bahrajna.

Glede na videno na Islandiji z obeh strani je pred nami zelo izenačena povratna tekma, kjer bo o končnem zmagovalcu odločal en strel, ena obramba, ena tehnična napaka. Tekma na Hardeku je na sporedu v soboto, 23. oktobra, ob 18.00. V klubu upajo, da bo dvorana po dolgem času lepo polna, saj gre za zgodovinski trenutek za rokometni klub in mesto Ormož.

Uroš Krstič

Motokros • Dirka za SP v Španiji

Pet tekem do konca sezone se troboj samo še razvsnema

Iz Francije so se najboljši motokrosisti odpravili v Španijo, kjer je v bližini Madrida potekala letošnja 13. dirka svetovnega prvenstva. Tim Gajser iz Pečk pri Makolah si je pred dirko želel zmanjšati zaostanek za najhujšimi tekmečema, Jeffreyem Herlingsom in Romainom Febvrejem, načrt pa mu kljub novi uvrstitvi na stopničke ni v celoti uspel.

Kvalifikacije je slovenski dirkač končal na 2. mestu za Nizozemcem. Nobeden od njiju ni bil v ospredju na štartu, tam sta se najbolje znašla Febvre in Prado. Gajser se je do sredine dirke prebil na tretje mesto in kazalo je, da bo tam tudi končal prvo vožnjo. A se ni izteklo tako, saj je zapeljal na rob steze in padel, kar je za skok na 3. mesto izkoristil Herlings, Gajser je končal kot četrti.

V drugi vožnji je na štartu zaostal Febvre, za vrh se je tokrat borila trojica Prado-Herlings-Gajser. Dolgo časa je vodstvo držal Prado, Gajser pa je držal drugo pozicijo. Herlings se s tem ni strinjal, najprej je z drzno vožnjo prehitel Gajserja in v drugem

Foto: Gariboldi team

Tim Gajser še naprej bije enakovredni boj za ubranitev naslova svetovnega prvaka.

delu dirke še Prada. Vodilne pozicije ni več izpustil iz rok ... V ozadju je imel Gajser kar nekaj težav z Bogersom in Cairoljem, a ju je zadržal za sabo, potem pa je za 2. mesto ugnal še Prada.

Skupno na dirki je bil vrstni red Herlings (45 točk), Prado (42) in Gajser (40). Febvre je bil v drugi vožnji šele sedmi, na dirki pa točko in mesto za Gajserjem.

V seštevku SP je Herlings povečal naskok, zdaj ima 505 točk, Febvre je s 493 drugi, Gajser pa s 490 tretji.

Dirka za SP v Španiji, rezultati:

1. Jeffrey Herlings	Nizozemska	KTM	20	25	45
2. Jorge Prado	Španija	KTM	22	20	42
3. Tim Gajser	Slovenija	Honda	18	22	40
4. Romain Febvre	Francija	Kawasaki	25	14	39
5. Antonio Cairoli	Italija	KTM	14	18	32

Skupni vrstni red v SP:

1. Jeffrey Herlings	Nizozemska	KTM	505
2. Romain Febvre	Francija	Kawasaki	493
3. Tim Gajser	Slovenija	Honda	490
4. Jorge Prado	Španija	KTM	440
5. Antonio Cairoli	Italija	KTM	419

Do konca sezone svetovnega prvenstva 2021 v razredu MXGP je samo še pet tekem, vse se bodo odvijale v Italiji. Pri naših zahodnih sosedi se bo tako dokončno razpletel troboj med Herlingsom, Febvrejem in Gajserjem, ki še edini ostajajo z realnimi možnostmi na končni naslov, loči jih le 15 točk. Odločale bodo malenkosti, tudi fizična priprava, saj bodo v Pietromurati vozniki najprej nastopili na trojčku dirk v osmih dneh: 24. oktobra za VN Trentina, sredi tedna 27. oktobra za VN Pietramurate in 31. oktobra še za VN Garde. Priprave slovenskih navijačev za pot v bližino Gardskega jezera že potekajo

JM, sta

Nogomet • 1. SNL, 13. krog

Šumarji dosegli več golov kot muraši, a izgubili tekmo

Mura – Aluminij 3:2 (1:1)

STRELCI: 1:0 Nkama (3., ag.), 1:1 Đerlek (28.), 1:2 Kidrič (59.), 2:2 Gorenec (73.), 3:2 Ouro (83.).

MURA: Obradović, Šturm (od 80. Pucko), Karamarko, Gorenc, Karničnik, Lorbek (od 63. Ouro), Horvat, Maroša (od 63. Klepač), Lotrič (od 80. K. Cipot), Kous, Mulahusejnović. Trener: Ante Šimundža.

ALUMINIJ: Janžeković, Ploj, Nkama, Azemović, Bolha, G. Pečnik, Matjašič (od 63. T. Pečnik), Prša (od 82. Dodlek), Marinšek, Đerlek, Kidrič (od 86. Kadrič). Trener: Oskar Drobne.

Nogometaši Aluminija še naprej ostajajo pri dnu prvenstvene lestvice, čeprav so imeli – tako kot že na nekaterih prejšnjih tekmah – tudi na Fazaneriji izjemno lepo priložnost, da se domov vrnejo vsaj s točko, če ne celo s tremi.

»Odločilni trenutki tekme so bili z naše strani med 60. in 72. minuto, ko smo vodili 1:2, iz dveh zelo lepih situacij pa nam ni uspelo povišati vodstva in zaključiti tekme. Domačini so bili v teh trenutkih ranljivi, morali so že precej tvegati, nam pa tega ni

1. SNL

REZULTATI 13. KROGA:

Mura – Aluminij 3:2 (1:1);

Maribor – Kalcer Radomlje 1:0 (1:0); strelec: 1:0 Alvir (45.);

Domžale – Koper 2:3 (1:2); strelci: 1:0 Pišek (12.), 1:1 Barišič (25.), 1:2 Barišič (30.), 2:2 Georgijević (54.), 2:3 Osuji (82.);

Olimpija – CB24 Tabor Sežana 1:0 (0:0); strelec: 1:0 Futacs (53.).

Tekma **Celje – Bravo** je bila odigrana v ponedeljek, po sklepu redakcije.

1. KOPER	13	8	3	2	26:15	27
2. BRAVO	12	6	5	1	12:5	23
3. OLIMPIJA LJUBLJANA	13	7	2	4	18:14	23
4. MARIBOR	13	6	3	4	19:18	21
5. MURA	13	5	5	3	17:18	20
6. CB24 TABOR SEŽANA	13	4	4	5	15:11	16
7. CELJE	12	3	3	6	14:17	12
8. DOMŽALE	13	3	3	7	18:24	12
9. ALUMINIJ	13	2	5	6	12:18	11
10. KALCER RADOMLJE	13	2	3	8	12:23	9

uspelo izkoristiti,« je po tekmi dejal trener Aluminija Oskar Drobne.

Šumarji so tekmo pri prvakah odprli na najslabši možni način – z avtogolom. Po slabem predlošku Lotriča

ga je z nespretnim izbijanjem dosegel Nkama – 1:0. Prepoceni darilo za prvake ...

Kidričani so prišli do izenačenja v 28. minuti, ko so Prša, Đerlek in G. Pečnik izpeljali hitro akcijo, Đerlek je streljal s 14 metrov, na poti proti голу pa se je žoga odbila od Gorenca, spremenila smer in tik se ob vratnici odkotalila v gol – 1:1.

Domačini so takoj pritisnili in bili nevarni v 37. minuti, ko je po kotu z glavo streljal Maroša, na golovi črti pa mu je veselje preprečil Matjašič, ki ga je po vrnitvi iz Celja Drobne takoj uvrstil v začetno enajsterico. V 42. minuti je poskusil še Kous, a so branilci njegov strel blokirali.

Tudi drugi polčas se je začel dinamično, z veliko lepimi potezami na obeh straneh. Prvi je za rdeče-bele zapretel Đerlek v 47. minuti, dve minuti kasneje pa še Mulahusejnović za domače – Janžeković mu je strel iz bližine ubranil. Bosanski napadalec je bil v glavni vlogi znova 57. minuti, ko mu je žogo uspelo spraviti mimo kapetana Aluminija, pred golovo črto pa jo je izbil Azemović.

Le dve minuti kasneje je dolgo

Foto: m24.si

Na Fazaneriji sta moštvi Mure in Aluminija prikazali dobro nogometno predstavo z veliko priložnostmi.

podajajo Bolhe lepo sprejel Kidrič in z levico z močnim strelom zadel v zgornji kot gola Obradovića – 1:2. Šumarji bi si nedvomno želeli, da bi to postal zmagoviti zadetek, a v tem delu sezone jim za kaj takega enostavno manjka nekaj čvrstosti in kompaktnosti. Za nameček je Tilen Pečnik v dveh primerih meril premalo natančno ...

Zapravljenim priložnostim je sledil – preobrat. Po podaji iz kota je Nkama za trenutek zamudil pri pokriva-

nju Gorenca, ta pa je zadel z glavo za izenačenje – 2:2. Zadnje darilo na tekmi so gostje domačinom izročili v 83. minuti, ko je Ouro povsem sam sprejel žogo na kakšnih 25 metrov od gola, strel brez bloka pa je končal v mreži – 3:2.

Obe srečanja z muraši v tej sezoni sta bili za šumarje zares nesrečni: v Kidričevem so remizirali ob nesprijemljivi napaki sodnika Vinčiča (kljub prisotnosti VAR na tekmi), tokrat pa je tekmo že od samega začetka zaznamoval avtogol ... Mura ostaja v seriji šestih zaporednih tekem brez poraza, Aluminij pa bo tretjo zmago v sezoni moral iskati drugje ...

Naslednjo srečanje bodo šumarji odigrali v soboto na svojem stadionu, ko bodo ob 17. uri gostili Celje.

Oskar Drobne, trener Aluminija: »Tekmo smo začeli z nesrečnim avtogolom in takojšnjim zaostankom.

JM

Futsal • 1. SFL

Za pet golov potrebovali deset minut

ŠD Mlinše – FC Hiša daril Ptuj 2:6 (0:5)

STRELCI: 0:1 Pihler (4.), 0:2 Markič (6.), 0:3 Ručna (6.), 0:4 Pihler (10.), 0:5 Gajser (10.), 5:1 Močnik Guna (32.), 1:6 Seneković (36.), 2:6 Petrovič (36.).

FC HIŠA DARIL PTUJ: Zdovc, Anžel, Caf; U. Seneković, Rednak, Ručna, Debeljak, Markič, M. Seneković, Pihler, Fleten, Bukovec, Gajser, Jelič. Trener: Robert Grdović.

Ekipi Mlinše in Ptuj sta imeli do tega kroga enako število točk, a je povsem jasno, da je ptujška zasedba igralsko bistveno močnejša. Realna slika se je pokazala v Športni dvorani Zagorje ob Savi, kjer so gostje tekmo v svojo korist odločili že v desetih minutah tekme.

Prvi gol na tekmi je z močnim strelom od daleč zabil kapetan Pihler, kar je odprlo pravo kanonado. Strelsko navdahnjeni gostje so zelo lepo sodelovali v nasprotnih napadih in jih po lepih asistencah in sodelovanju vseh igralcev – vključno z vratarjem Anželom – spreminjali v zadetke (posebej se je z nesebičnimi

Ostali smo zbrani in uspelo nam je izenačiti. V drugem polčasu nam je uspelo tudi povedi, nato pa v trenutkih, ko se je tekma najbolj lomila, nam iz dveh zelo lepih situacij ni uspelo povišati vodstva in zaključiti tekme. To se nam je maščevalo nekaj kasneje, ko smo ob prekinitvi pokazali kanček neodgovornosti in prejeli izenačujoči zadetek. Ta gol je domačine dvignil, dobili so dodatno motivacijo, nam pa je lahko samo žal za izgubljenimi točkami. Občutek imam, da smo letos jeseni kaznovani za vsako napako, na drugi strani pa moramo za naše zadetke garati na polno.

Tekma je bila sicer zelo dinamična, z veliko vložene energije na obeh straneh. Z naše strani je zmanjkala le tista pika na i, ki bi nam zelo veliko pomenila.«

JM

Nogomet • 2. SNL, 12. krog

Točka Dravi in debi Lea Čeha

Drava Ptuj – Ilirija 1911 0:0

DRAVA PTUJ: Poljanec, Đuran, Šlamberger, Drevenšek, Dobnik, Kahrmanović, S. Rogina (od 89. Kranner), A. Rogina, Penič (od 69. Čeh), Lovenjak, Bozgo (od 61. Pivko). Trener: Andrej Kvas.

Vsaka serija se enkrat konča in končno se je zaključila tudi negativna serija Drave. Ptujski »mladci« so zdržali vse nalete Ilirije in z borbeno, preudarno ter glede na leta celo zrelo igro prišli do neodločenega rezultata. Prekinitev slabih rezultatov

in točke je bil vesel tudi trener Drave **Andrej Kvas:** »Točko smo osvojili po dolgem času in je plod nekega skupnega dela v zadnjem obdobju. Ta točka je danes za nas skorajda enaka zmagi, a škoda, da te zmage tokrat ni bilo, saj bi z njo preskočili na prvenstveni lestvici Ilirijo. Z remijem smo presekali niz sedmih visokih porazov in ta točka je za nas morda nek kašipot, da še ni vse izgubljeno v smislu dobljenih točk v tem delu prvenstva. Kakšna točka v nadaljevanju prvenstva bi bila spodbuda za nas, da nekako z glavo nad vodo preživimo to turbulentno jesen, se nato

konsolidiramo skozi zimo in nato zaplujemo v bolj varne vode, kamor Drava tudi sodi.«

Iliriji dve vratnici in prečka

Ptujski nogometaši so pogumno začeli obračun z Ilirijo in so v prvih dvajsetih minutah nakazovali ofenzivno usmerjenost. Izkušenejši ljubljancani so potrpežljivo čakali na svoje trenutke in so po polovici prvega dela prevzeli pobudo ter predvsem s hitrimi kombinacijami povzročali težave mladi domači ob-

Foto: Črtomir Goznik

Drava je proti Iliriji prekinila dolgo serijo porazov.

Gorici derbi v Dobu, prva zмага Jadrana

REZULTATI 12. KROGA:
Drava – Ilirija 1911 0:0;
Triglav – Vitanest Bilje 3:0 (1:0); strelci: 1:0 Kopač (22.), 2:0 Pavlovič (69.), 3:0 Matič (75.);

Krško – Beltinci Klima Tratnjek 0:3 (0:2); strelci: 0:1 Cener (19.), 0:2 Pihler (25.), 0:3 Hari (75.);

Jadran Dekani – Rogaska 2:0 (0:0); strelca: 1:0 Jakomin (75.), 2:0 Ibrahimović (89.);

Nafta 1903 – Krka 1:1 (1:1); strelca: 0:1 Kastrevc (23.), 1:1 Vinko (39., z 11 m). **Rdeči karton:** Kumer (60., Nafta);

Roltek Dob – Gorica 0:2 (0:1); strelca: 0:1 Marc (41.), 0:2 Vekić (90., z 11 m);

Primorje – Fužinar Vzemenci 3:0 (2:0); strelci: 1:0 Vardič (6., ag.), 2:0 Šolaja (45.), 3:0 Zavnik (76.);

Rudar Velenje – Brežice 1919 Terme Čatež 4:1 (2:0); strelci: 1:0 Batistič (16.), 2:0 Saramago (24.), 3:0 Batistič (55.), 4:0 Saramago (64.), 4:1 Gradišar (72.).

1. TRIGLAV KRANJ	12	10	1	1	26:6	31
2. GORICA	10	8	1	1	20:6	25
3. FUŽINAR	12	6	4	2	21:16	22
4. RUDAR VELENJE	12	7	0	5	23:17	21
5. PRIMORJE	12	5	5	2	22:13	20
6. ROLTEK DOB	12	6	2	4	22:17	20
7. ROGAŠKA	12	6	1	5	16:15	19
8. BELTINCI	12	4	5	3	15:15	17
9. NAFTA 1903	11	4	4	3	27:17	16
10. KRKA	11	3	3	5	17:16	12
11. VITANEST BILJE	12	3	3	6	19:24	12
12. ILIRIJA 1911	12	2	4	6	11:17	10
13. KRŠKO	12	2	3	7	15:31	9
14. JADRAN DEKANI	10	1	5	4	10:12	8
15. DRAVA PTUJ	12	2	2	8	17:40	8
16. BREŽICE ČATEŽ	12	1	3	8	11:30	6

Leo Čeh debitiral v članski ekipi

Članska ekipa Drave je v zadnjih krogih sestavljena iz številnih mladih nogometašev, ki »krpajo« igralsko vrzel in si nabirajo izkušnje. V petek je z Ilirijo dočkal debi v članskem moštvu šele 16-letni **Leo Čeh**, član Dravine kadetske ekipe. Po tekmi je Leo z nasmehom na obrazu povedal: »Vesel sem, zelo sem vesel, da sem zaigral za člansko ekipo. Malo pa mi je žal, da ob koncu tekme nisem dosegel zadetka.« Za doseganje zadetkov in dokazovanje bo imel mladi Čeh še veliko priložnosti.

David Breznik

1. SFL

REZULTATI 6. KROGA: ŠD Mlinše – FC Hiša daril Ptuj 2:6 (0:5), KMN Meteorplast Šic bar – FK Dobovec 1:5 (0:2), FK Dobropolje – KMN Opplast Kobariid 1:6 (0:2), Siliko Vrhnika – FC Litija 4:4 (3:1).

1. DOBOVEC	5	4	1	0	25:7	13
2. SILIKO VRHNIKA	6	4	1	1	32:22	13
3. OPLAST KOBARID	6	2	2	2	18:18	8
4. LITJA	5	2	2	1	13:16	8
5. HIŠA DARIL PTUJ	5	2	1	2	15:15	7
6. METEORPLAST ŠIC	5	1	2	2	16:16	5
7. MLINŠE	5	1	1	3	14:22	4
8. DOBROPOLJE	5	1	1	3	13:23	4
9. BRONX ŠKOFJE	4	0	1	3	7:14	1

Meteorplast Šic bar – Dobovec 1:5 (0:2)

STRELCI: 0:1 Novak (11.), 0:2 Cesarec (14.), 1:2 A. Goznik (21.), 1:3 Cesarec (24.), 1:4 Knežević (30.), 1:5 T. Kotnik (39.).

Oslabljeni Dobovec je gostoval v Ljutomeru in z zmago skočil na vrh prvenstvene lestvice. Varovanci trenerja Kujtima Morine so bili boljši od domačinov, dva gola je k zmagi prispeval Niko Cesarec. Za domačine je znova dosegel zadetek Aljaž Goznik, to je že njegov peti v sezoni.

JM

Zeleni nasveti

Zima je pred vrati

Teden, ki je za nami, nas je že prestrašil, saj je nakazal, da je toplih dni zares konec. Res je, da v zadnjih letih težko rečemo, da je v naših krajih zima pred božičem, a mrzlo vseeno postaja.

Plodovke na vrtu

Plodovke, paradižnik, paprika, kumare ... so zdaj počasi zaključile. Zato poberite, kar je na njih uporabnega in namesto njih raje posadite še kakšno zimsko zelenjavo ali, še bolje, posejte rastline za zeleni podor. Zdaj, ko je zemlja mokra, bo sicer težje, a upam, da se bo zemlja še kaj osušila pred zimo. Tudi v rastlinjaku paradižniku vsaj porežite vrhove. Potem ga redno vsaj enkrat na teden poškrpite z algami. Papriko in jajčevce pa pospravite. Veliko bolje bo, če namesto njih posejete belo gorjušico, še bolje pa mešanico bele gorjušice, oljne redkve, grašice in morda še krmnega graha.

Kako dolgo ostajajo na vrtu letne sorte solat

Nekoliko več nizkih temperatur prenesejo mehkolistne sorte. Solate prenesejo nekje do –5 oC, a rastejo seveda ne več. Res pa je, da imajo zdaj še več koristnih snovi za vas, kakor so jih imele jeseni. Seveda pomaga prekrivanje z agrokopreno, a zdaj po tem še ni potrebe. Te temperature solati celo prija. Kasneje, ko se začnejo res mrzle noči, pa za nekaj časa prekrivanje s koprenami pomaga. A čudežev ne dela. Zato je zdaj paradižnik bolje pospraviti in se lotiti solate. Te namreč najprej pospravimo.

Foto: MP

Kako prenašata mraz radič in endivija

Tudi endivije in radiča je na vrtovih veliko. Endivijo pojejte takoj za solato, saj ji dolgo v zimo ne morete podaljševati življenja, če bo še hladno. Radiče razdelimo najprej na prezimne in letne (neprezimne) sorte. Prezimne sorte, kot so verona, tržaški solatnih, treviški, katalonski in najnovejši solkanski se zdaj očistijo, odstranimo vse poškodovane, obolele liste. To naredite z nožem, da bodo rane čim manjše.

Tudi vse zdrave, večje liste lahko porežete. Odlični so v solati s toplim krompirjem, jacom in celo ocvirki ali slanino. Nato po želji rastline tudi ogrnete z zemljo tako, da srce gleda iz nje. Pogumnejši ga seveda lahko izkopljejo in daste siliti, kdor se te stare umetnosti še spomni. Seveda pa prezimni radiči tudi brez vsega tega prezimijo brez težav, le lepše glavice dobimo spomladi na tak način. Krepčanje rastlin z algami ali baldrijanom pa pride prav tudi njim.

Pri letnih sortah radiča je situacija taka. Najslabše nizke temperature prenašajo sladkorni radiči, štrucarji, kot jim rečete. Treba jih je pojesti takoj za endivijo. Nekoliko bolje prenašajo mraz zelenolistne okrogle sorte v tipu »palla bianca«, kot je na primer bianca invernale. Tem zdaj še ni sile, ne bodo pa prenesli veliko skokov temperatur, menjave toplih in hladnih obdobij. Torej, pospravimo jih za »štrucarji«. Največ nizkih temperatur pa prenesejo rdečelistni, glavnatni letni radiči v tipu »palla rossa«. Pa še tukaj je nekaj razlike. Kot ste opazili, se običajno pri nakupu semenskih vrečic ob imenu palla rossa pojavljajo še številke. O njih sem že pisala, nizke pomenijo zgodnejše sorte, visoke poznejše. Slednje, torej poznejše sorte, tudi bolje prenašajo mraz. Zdaj za te sorte še ni nobene nevarnosti, saj prenesejo zelo veliko. Vem, da je prijetneje, če je vsak dan v skledi nekaj drugega. A preko narave ne moremo in mraz seveda je sovražnik letnih vrtnin. Zato se je treba držati tega vrstnega reda spravila solatnic z vrta.

Foto: MP

Rastlinjaki lahko rešijo kar nekaj težav

Tisti, ki imate rastlinjak, ste veliko na boljšem. Vse letne sorte radiča, tiste, ki so že primerne za spravilo ali tiste, ki še niso dozorele, lahko brez težav presadite v rastlinjak. Izkopljite jih in poskusite obdržati čim več zemlje na koreninah. Z zabojčki ali košarami jih prenesite v rastlinjak in jih tam posadite. Kar dolgo bodo ostali zdravi in pogosto jih boste, kljub temu, da gre za letne sorte, lahko rezali do pomladi.

Seveda lahko to naredite samo, če imate v njem dovolj prostora, če v njem ni več paradižnika in paprike. Mnogim se zdi nekaj posebnega in odličnega, če imajo paradižnik in papriko do konca leta. A s tem izgublja-te vse koristne sestavine, ki vam jih nudijo pozimi radič, pa tudi druge, prezimne vrtnine. Plodovke v takem kratkem dnevu, brez sonca v mrzlem in temnem seveda ne nudijo več ničesar zdravega. Odločitev je povsem in samo vaša, samo svetujem vam razmislek. Kaj je boljše: zdrava hrana, zaradi katere se na vrtu sploh trudite ali nekaj, kar vam sicer prinaša veselje, a nima velikega pomena za vaše zdravje.

V rastlinjak lahko predstavite (presadite) tudi endivijo in radič

Večja težava v rastlinjakih zdaj je pepelasta plesen. Ta je že napadla radič, lahko se loti tudi motovilca, peteršilja in blitve. Zato je redno škropljenje rastlin z algami, ki jim dodamo še pripravke iz njivske preslice, zelo priporočljivo. Če se pepelovka že pojavi, pa imate v trgovinah na razpolago še en ekološki pripravek, ki vsebuje kalijev hidrojen karbonat, podoben je sodi bikarboni, z imenom Vitan. Seveda pa lahko uporabite tudi pripravek, ki ga naredite iz sode bikarbone. Letnim sortam radiča NE REŽEMO listov. Ker je zdaj nekoliko težje sejati na prostem, naj vam predlagam, da se lahko motovilec, špinaca, rukola, blitva in zimski tolščak posejejo tudi v lončke in se jih potem na vrt presadi. To pa lahko naredimo tudi nekje pod streho in vas dež ne bo motil. Dela nam torej še ne bo zmanjkalo.

Miša Pušenjak

Kaj bomo danes jedli

TOREK	SREDA	ČETRTEK
milijonska juha, polpeti v omaki, pire krompir, motovilec, mandarina	krompirjeva omaka, hrenovka, palačinke	prekajena kislajuha z ajdovo kašo, jabolčni zavitek

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK
gobov golaž, kruhovi cmoki, rižev narastek	svinjski paprikaš, testenine, solata, kvašeni flancati	porova kremna juha, piščanec v pečici z zelenjavo, široki rezanci, solata, orehova rulada	milijonska juha, kislo zelje, pečenica, krompir v kosih, jogurt s sadjem

Pripravila: Alenka Šmigoc Vinko

Prekajena kislajuha z ajdovo kašo

Foto: ASY

Sestavine: 1 kg prekajenih svinjskih reber, 100 g ajdove kaše, 2 korenčka, 1 peteršiljeva korenina, 3 žlice kisle smetane, 1–3 žličke kisa, 1 žlička soli (previdno: rebra so že slana!), črni poper v zrnu, 2 stroka česna, 1 lovorov list.

Prekajeno meso operemo, potem pa ga pristavimo s toliko hladne vode, da ga prekrije za štiri prste. Zavremo in kuhamo, da se meso povsem zmehča. Korenček in peteršiljevo korenino zrežemo na kockice, česen pa olupimo in stremo. Kuhano meso vzamemo iz vode, odluščimo od kosti, drobno zmeljemo in stresemo v vodo, v kateri smo ga skuhal. Dodamo nakockan korenček in peteršiljevo korenino, strt česen, lovorov list, sol in sveže mlet poper. Zavremo in počasi kuhamo 45 minut. Ajdovo kašo skuhamo v soljenem kropu, odcedimo in primešamo juhi. Vmešamo še kislo smetano in kis, zavremo in odstavimo. (Mi smo s prekajenim mesom ,goljufali': namesto (dragih) reber smo vzeli dosti cenejše obrezke prekajenega mesa, jih zmleli in skuhal v juhi.)

Piščanec v pečici z zelenjavo

Foto: ASY

Sestavine: kosi piščanca, korenje, čebula, strt česen, krhliji limone, sol, poper po želji, vejica timijana, vejica rožmarina, marinada iz olivnega olja, žličke kisa in žličke medu.

Naredimo marinado iz olja, kisa in medu in vanjo za pol ure ,povaljamo' kose piščanca. V naoljen pekač damo korenje, čebulo, narezano na kolobarje, in česen, položimo po njej marinirane piščančje kose, vmes zatakne-mo še krhleje limone in prelijemo z ostanki marinade. Posolimo in popramo po želji. Nasekljamo timijan in rožmarin in oboje posujemo po piščancu. Za večjo sočnost lahko zatakne-mo še rezine jabolka. Nepokrito pečemo 35 minut pri 200 stopinjah Celzija in takoj postrežemo.

Piše: **Mateja Toplak** • 中国 - (Kitajske) črtice

Čevljar (43)

V moji ulici živi čevljar, ki vsak dan pred našim blokom ponuja svoje storitve. Sosedje mu nosijo vse od torb, pasov, nahrbtnikov, ki potrebujejo naramnice, in takšnih ali drugačnih pošvedranih čevljev.

Možakar vsako jutro pred blok znosi svoje lesene škatle z orodjem. Čeprav iz devetnajstega nadstropja ne slišim, kaj se dogaja tam spodaj, sem prepričana, da mu že pred sončnim vzhodom po tleh zgromi kakšno dleto, klešče ali klavdive. S svojim delom začne že zelo zgodaj, neki dan sem ga srečala ob šestih. “ZaošangHao,” sem ga pozdravila, on pa me je le gledal in mi pokimal.

Včasih mu neka debelušna ženica prinese kosilo, drugič okrog njega poskakujeta neki deklici. On se jezi in jima nekaj dopoveduje. Z rok jima pipa umazano orodje, onidve pa vriskata in se mu smehljata. Možak drži resen obraz, a ko dekletci odkakljata proč, se nasmehne in obriše potno čelo.

Dolgo časa sem imela občutek, da sem mu nadležna, ko s svojim motorjem paradiram tesno ob čevljarskem delu pločnika. Včasih sem celo morala prestaviti kakšno škatlo, da sem se prerinila do vhoda v garažo. Njegove električne na-

Foto: Mateja Toplak

Mojster cele dneve lepi, popravlja in šiva.

prave so zelo glasne, po navadi se zdi, kot da me možak sploh ne vidi. Zatopljen je v popravilo kakšnega podplata ali dela dodatne luknje na usnjenem pasu kakemu sosedu,

ki potrpežljivo čaka, da mojster zaključi svoje delo. Pogosto ga vidim, kako postopa ob potoku, ki teče za blokom. Nekateri tja veselo odlagajo odpadke, on pa strmi v gladino

vode in istočasno odkimava, kakor da bi izražal nezadovoljstvo nad takim početjem.

Prvič sva spregovorila, ko sem izgubila že bogve katero masko.

Zmeraj jo nosim, čeprav v milijonskem mestu Laiwu, kjer živim, zrak ni tako onesnažen kot v nekaterih kitajskih metropolah. Možak me je takrat ustavil in mi nekaj govoril, nato pa nakazal naj počakam. Odpravil se je do ene izmed škatel z orodjem. Brskal je po njej, nato se je spet obrnil k meni in se mi nasmehnil. S prsti mi je pokazal število pet, češ naj še malo počakam. Nato je iz škatle potegnil nek pas, zatem pa mojo karirasto zaščitno masko. Obesil si jo je na mezinec, se obrnil proti meni in se zmagoslavno nasmehnil.

“Šješje,” sem se mu zahvalila, on pa je pokazal na moj nahrbtnik. Segla sem v sprednji žep in izlekla denarnico. Možak je izbulil oči in začel kriliti. Nekaj mi je burno razlagal, nato iztegnil oba kazalca in ju postavil tako, da je nastal nekakšen križ. Denarnico sem pospravila v žep, možak pa je spet pokazal na nahrbtnik. S prsti je pogladil naramnice vse do vrha. Pokazal je na oslABLJENE šive in se nasmehnil. Spet se je odpravil do ene izmed škatel. Dolgo je brskal med orodji, nato se je vrnil z debelo šivanko, cvrtno in koščkom usnja. V roke je vzel nahrbtnik, meni pa pokazal na lesen stolček, češ naj se usedem.

Naslednjih petnajst minut je ojačal predel, kamor se zapenjajo naramnice, nato pa jih prišil. Medtem so mimoidoči strmeli v to tukjo in nekaj prigovarjali čevljarju, on pa

Foto: Mateja Toplak

Neki gospe je čevljar naredil nov podplat, ona pa je debelo uro sedela ob njem, ga opazovala in mu nekaj pripovedovala.

je tu in tam pokimal in odvrnil kako besedo, nekomu pa celo zažugal s pestjo.

Ko je končal, ni želel niti slišati za plačilo. Mahal je z roko in odkimal, da sem končno le vzela nahrbtnik in rekla: “Šješje”. Hvala. Možak se je nato široko nasmehnil in mi pokimal.

Že dolgo ne živim več v tistem bloku, a zmeraj, ko grem mimo kakšne trgovine s čevlji, se spomnim nanj in se sprašujem, ali še zmeraj krpa, lepi in popravlja. Sprašujem se tudi, ali je tisti potok, ki teče za blokom, še zmeraj tako umazan ali ga je morda uspel očistiti odpadkov, ki jih vanj mečejo naključni mimoidoči. In najpomembnejše: bi se me spomnil, če bi se prikazala izza ovinka in ga prosila, da mi popravi čevlje, na katerem se mi je ravno včeraj odlepil del podplata?

						AVTOR DELA POVEST O DOBRIH LJUDEH	VRAŽNI OBESEK	STRUPEN IGLAVEC Z RDEČERJAVIM LUBJEM	UMA THURMAN	PTIČ, KI ŽIVI V OBVODNIH TRSTICIH	EDEN OD STARŠEV	KRAJŠE PRIPovedno DELO V PROZI	NASELJE JUgo-Vzhodno od GOLNIKA
					DIJAK, KI DELA ZAKLJUČNI IZPIT								
					OPONA-SALEC, POSNE-MOVALEC								
					NEGATIVNA ŠOLSKA OCENA, CVEK, KOL				UDARJANJE S KLJUNOM ENOTA JE-ZIKOVNEGA SPOROČILA				
					SKUPINA, DRUŠČINA NAŠA PEVKA (NIKA)						ERIK TUL JEGULIJ PODOBNA MORSKA RIBA		
					ELEKTRIČNI AVTO ZNAMKE RENAULT			CERKVENO GLASBILO NAJVIŠJA GORA FILIPINOV					
					VELIKOST GRAFIČNEGA DELA, OSMERKA					VELETOK V ZAHODNI EVROPI			
					ENAKI ČRKI			KRILA NASLOV ZA FEVDALNEGA GOSPODA					
					NASAD JAGOD								
					AM. IGRAL-KA BLYTH TRAVA DRUGE KOŠNJE								
AVTOR: TOMAŽ KRALJ	UČLOVE-CENI BOG	OGLA-SEVANJE	KONICA	EKONO-MISTKA SMUC									
				MOLIBDEN									
RUDNINA KROMOV ŽELEZOV OKSID								ANGLEŠKI PEVEC SHEERAN OKOREN CLOVEK					
POJAV PRI NIIHANJU, SONIHANJE													
METRIČNI POUĐAREK				RIMSKI POZDRAV NEMSKI INŽENIR LILIENTHAL				TROJANSKI JUNAK, AFRODITIN IN ANHZOV SIN				PREVLEKA NA TELESU CLOVEKA	
SASA LENDERO				ZVAREK, PREVRETEK ROMULOV BRAT DVOJCEK									
DRUGO NAJVEČJE MESTO V ESTONIJI								VDOVA PO JOHNU LENNONU (YOKO) IRIDIJ					
RAZPRŠEN VODNI CUREK ZA ZALIVANJE RASTLIN													
KARANJE SAMEGA SEBE													

Foto: Mateja Toplak

Za blokom, kjer živim, teče potok, kamor nekateri veselo odlagajo odpadke. Moj čevljar pogosto strmi v gladino vode in istočasno odkimava, kakor da bi izražal nezadovoljstvo nad takim početjem.

KOLOFON

Izdajatelj: Družba za časopisno in radijsko dejavnost Radio-Tednik, d. o. o., Ptuj
Direktor: **Drago Slameršak**
Odgovorna urednica: **Simona Meznarič**
Urednik športnih strani: **Jože Mohorič**
Novinarji: **Mojca Zemljarič, Dženana Kmetec, Monika Horvat, Mojca Vtič, Senka Dreu, Estera Korošec**
Fotoreporter: **Črtomir Goznik**
Lektorica: **Lea Skok Vaupotič**
Tehnična redakcija in grafično oblikovanje: **Slavko Ribarič, Daniel Rižner**
Naročniška razmerja: Majda Šegula (02) 749-34-16
Transakcijski račun: 04202-0000506665 pri Novi KBM, d. d.
E-mail uredništva: tednik@radio-tednik.si, nabiralnik@radio-tednik.si
Oglasno trženje: **Marjana Pihler** (02) 749-34-10
Sprejem oglasov po e-mailu: nabiralnik@radio-tednik.si
Marketing: **Bojana Čeh** (02) 749-34-14, **Marjana Gobec Dokl** (02) 749-34-20, **Patricija Majcen** (02) 749-34-30, **Megamarketing, d.o.o.** (Ela Huzjan: (02) 749 34 27)
Internet: www.tednik.si, www.radio-ptuj.si
Naslov: Radio-Tednik Ptuj, p. p. 95, Osojnikova cesta 3, 2250 Ptuj; tel.: (02) 749-34-10, faks: (02) 749-34-35. Štajerski tednik je naslednik Ptujkega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Ukrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izhaja vsak terek in petek.
Cena izvida v terek je 1,50 EUR z revijo Zvezde, cena izvida v petek z revijo Stop je 1,50 EUR. Celoletna naročnina: 144,27 EUR, za tujino v terek 115,08 EUR, v petek 129,95 EUR. Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo in ne honoriramo.
Tisk: **Salomon, d. o. o.** Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvida in se obračunava v skladu z 41. členom ZDDV-1L (Uradni list 72/2019).

? OKTAV - velikost grafičnega dela z višino do 25 cm, osmerka, **RESONANCA** - fizikalni pojav pri vsiljenem ali vzbujenem nihanju, sonihanje, **TARTU** - drugo največje mesto v Estoniji

Zapeljimo v zimo

Z upoštevanjem enostavnih nasvetov za pripravo vašega avtomobila na zimo si lahko prihranite ogromno težav

V jesenskem času se krajša dan, hitreje je tema in vremenske razmere povzročajo slabšo vidljivost. Vse te okoliščine zahtevajo od voznikov, da so med vožnjo bolj zbrani in previdni, ker je vidljivost slabša, cestišče pa je pogosto vlažno in posuto z listjem. Zaradi tega je še toliko pomembnejše, da je vozilo tehnično brezhibno, ustrezno opremljeno, da tudi v slabih vremenskih razmerah omogoča varno udeležbo v cestnem prometu. Nekaj pomembnih stvari, na katere moramo biti pozorni pred zimo, in ki vplivajo na varnost v prometu: ustrezne pnevmatike, zimska tekočina za pranje stekla, osvetljevanje vozila in tehnična brezhibnost vozila. Na določene stvari lahko vplivamo sami, nekatere posege pa je bolje prepustiti strokovnjakom. Priporočljivo je, da vozilo redno servisiramo in vzdržujemo.

1. Preverite pnevmatike na vašem avtomobilu. Pozorni morate biti na to, da globina profila še ustreza dovoljeni. Zakon pra-

vi, da je najmanjša globina profila na avtomobilu v zimskem času 3 mm, v letnem času pa 1,6 mm. Priporočljivo je, da zimske gume namestite že, ko temperature padejo pod 7 stopinj Celzija. Letne gume namreč pri takšnih temperaturah otrdijo in se slabše oprimejo cestišča. Preverite, ali je v pnevmatikah dovolj pritiska: če v pnevmatikah ni pravega pritiska, se hitreje in bolj neenakomerno obrabljajo.

2. Preverite stanje vašega akumulatorja. Hladnejše kot je vreme, intenzivneje mora vaš akumulator delovati. Hladno vreme poškoduje baterijo in skrajša rok trajanja. Akumulator običajno deluje pet let, po petih letih pa ga je priporočljivo menjati.

3. Izpraznite, očistite in vlijte novo hladilno tekočino (antifriz) v hladilni sistem. Menjava naj bi bila napravljena vsaki dve leti. Če boste hladilno tekočino menjali sami, pazite, da to storite, ko je motor hladen. Pri vročem motorju se namreč lahko ope-

čete. Preverite tudi, ali je hladilna tekočina prava za vaš avto in pazite, da ga ne vlijete preveč. 4. Poskrbite, da boste vedno imeli dovolj tekočine za pranje stekla v posodi za tekočino. Uporabite zimsko tekočino za pranje stekel, ki preprečuje zmrzovanje stekel. S tem boste napravili uslugo tudi metlicam na brisalcih, saj je zimska tekočina narejena tako, da čim bolj varuje občutljivo gumo. Strokovnjaki opozarjajo, da morate biti previdni pri redčenju tekočine, saj razredčena tekočina lahko v zimskih nočeh zamrzne.

5. Preverite, ali na vašem avtu delujejo gretje, odmrzovanje stekel in brisalci. Pred vsako zimo je priporočljivo zamenjati brisalce, ker se v enem letu obrabijo. Med zimo je priporočljivo na dva tedna preveriti pritisk v pnevmatikah.

6. Preverite količino olja in oljne filtre. Olje je priporočljivo menjati enkrat na leto, oz. ob prevoženih 15 tisoč kilometrih. Interval pa je seveda lahko odvisen od kakovosti olja; s kakovostnejšimi olji je moč voziti tudi dve leti.

7. Preverite zavore. Zavorni sistem je najpomembnejši varnostni sistem vašega avta.

8. Preverite, ali vam delujejo vse zunanje in notranje luči avtomobila. In ali so pravilno usmerjene.

9. Vedno imejte v avtu zimsko opremo. V avto si pripravite manjšo lopato za sneg ali zložljivo lopato in kos odeje za primer, če boste obstali na cesti. Na dostopno mesto si shranite metlico za čiščenje snega

in strgalko za led. Po zakonu na vozilih v cestnem prometu ne sme biti snega, ledu, vode ali drugih snovi, ki bi lahko vplivale na vožnjo voznika oziroma motila vožnjo drugih udeležencev v prometu. Če živite v predelih, kjer je oteženo pluzenje, si nabavite verige, ki ustrezajo vaši pnevmatiki.

10. Nasprejajte ključavnice in mehanizme za zapiranje z WD40.

11. Vedno imejte v avtomobilu dodatni polnilec za mobilni telefon. Tako ne boste imeli skrbi, da ostanete sami na cesti.

12. Poleg zunanosti vozila je

pozimi pomembna tudi urejenost notranjosti avtomobila. S tal odstranite vse moteče predmete in avto posesajte. Če se vam okoli sklopke, stopalke za zavoro in plin nabira pesek ali blato, ga odstranite. S tem boste preprečili, da se vam stopalke zataknejo in noga vam ne bo zdrsnila.

Bodite osveščeni o vašem vozilu. Ni potrebno, da poznate delovanje avta ali dele avta, pomembno je predvsem vaše zavedanje, da se vaš avto obrablja s časom in prevoženimi kilometri. Zato je potrebno zanj skrbeti.

Kolofon

Kakovost bivanja,
oglasna priloga
Štajerskega tednika

19. oktober 2021

Urednik priloge:
Jože Mohorič

Fotografije:
Črtomir Goznik

Avtorji prispevkov:
Natalija Škrlec, sta,
Jože Mohorič

Lektoriranje:
Lea Skok Vaupotič

Tehnično urejanje:
Dani Rižner

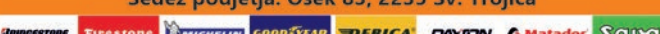
Trženje:
Marketing družbe Radio
Tednik Ptuj

Renark
MOBILNI
VULKANIZERSKI SERVIS

Vse vrste pnevmatik za kmetijsko mehanizacijo in tovorni program po konkurenčnih cenah

www.mobilni-vulkanizer.si
e-mail: renark@siol.net
GSM: +386 (0)51 69-66-97

Sedež podjetja: Osek 83, 2235 Sv. Trojica

BOSCH
Bračič

Avtoelektrika
Renato BRAČIČ s.p.
JUROVCI 1/b, 2284 VIDEM PRI PTUJU
Tel. 02 764-21-01

**BREZPLAČNI PREGLED VOZILA
v Bosch Car Service Bračič:**

- diagnoza vseh vrst avtomobilov
- popravila vseh vrst električnih agregatov
- osebni program
- tovorni program
- servis klimatskih naprav
- **VULKANIZERSTVO**

**center
Tuning** d.o.o.

Osojnikova c. 12, Ptuj
Zamušani 2, Gorišnica
Tel.: 02/ 78 00 420
www.tuning.si

Vulco

servisno-vulkanizerska delavnica

- ❖ na zalogi 5000 pnevmatik in platišč po akcijski ceni
- ❖ najnovejša optika 3D
- ❖ ugodni servis za vse tipe avtomobilov, tudi v garancijskem roku

Promocijsko sporočilo

Asistenčni sistemi ob menjavi vetrobranskega stekla potrebujejo posebno pozornost

Komu bi zaupali menjavo vetrobranskega stekla, če ima vaš avtomobil varnostne in asistenčne sisteme?

Poškodbam stekla na avtomobilu se je sicer seveda najbolje izogniti. Največ jih povzročijo leteči kamenčki izpod koles avtomobilov, zato na cesti velja paziti na varnostno razdaljo. Vedno pa vsega v izogib poškodbam ne moremo storiti. A brez skrbi. Na Rajšpovi ulici 22 na Ptujju ima poslovalnico vodilno slovensko in svetovno podjetje za popravila in menjavo avtomobilskih stekel Carglass®. Serviserji menjujejo in popravljajo stekla za vsa vozila. In to po

najvišjih standardih kakovosti in varnosti koncerna Belron® ter z najnovejšim znanjem in tehnologijo, ki jo razvijamo v razvojnem centru Belron Technical. Uporabljamo jo v več kot 40 državah skupine Belron po svetu, kjer v povprečju vsake tri sekunde nekemu zamenjamo ali popravimo steklo na avtomobilu.

Menjava stekla je vse bolj kompleksno opravilo

Četudi vaš novi avtomobil še ni elektrificiran, pa je zelo verjetno,

da že ima kakšnega od naprednih varnostnih in asistenčnih sistemov, ki jih poznamo pod kratico ADAS. Kamere in senzorji, ki

jih omenjeni sistemi uporabljajo, so namreč največkrat prav v vetrobranskem steklu. Ob menjavi stekla je potrebna demontaža kamere in po ponovni namestitvi lahko pride do manjših odstopanj, ki pa so na cesti, ko je potrebno zaviranje v sili ali pa preprečevanje zapustitve voznega pasu, precej bolj očitna. Zato je nujna ponovna kalibracija, s katero se prepričamo, da asistenčni sistemi ponovno pravilno delujejo. Pri Carglassu smo na to pripravljeni že od leta 2015 – letos ponovno kalibracijo opravimo že pri vsakem četrtem vozilu. Za vsako tovrstno storitev pa izdamo tudi certifikat za kalibracijo in s tem poskrbimo za vašo varno vožnjo.

Zaupanje v naše serviserje in tehnologijo nam omogoča, da vam za opravljeno delo nudimo neomejeno garancijo. Pri tem ohranite tudi tovarniško garancijo vašega vozila. Za izvedbo termina za menjavo v povprečju od prvega klica potrebujemo le dan in pol, popravilo pa lahko največkrat opravimo tudi kar takoj. Popravilo vetrobranskega stekla pri nas sicer traja le 30 minut, menjava pa uro in pol.

Najnovejša tehnologija, sodoben modni trend

Novi Polo

Kdo pravi, da se majhni avtomobili ne morejo pohvaliti z velikimi aduti? Novi Polo vas bo navdušil s sodobnim dizajnom in inteligentno tehnologijo, kot so digitalni cockpit, asistenčni sistem Travel Assist* in matrični led žarometi IQ.LIGHT*.

Emisije CO₂: 156–118 g/km. Kombinirana poraba goriva: 6,9–5,2 l/100 km. Emisijska stopnja: EURO 6. Emisije NO_x: 0,0405–0,0211 g/km. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Slika je simbolna. *Oprema je na voljo opcijsko.

Dominko d.o.o.

Zadružni trg 8, 2251 Ptuj
T.: 02 788 11 50
www.dominko.eu

NOVA poslovalnica na PTUJU
Rajšpova 22
082 804 847

Popravilo in menjava vseh vrst avtostekel

CARGLASS®
www.carglass.si

EDIN V SLOVENIJI S CERTIFIKATOM
IMI
AVTOMOBILSKI INŠPEKTOR

Promocijsko sporočilo

Električni audi Q4 e-tron že v Sloveniji

Pri Porsche Ptujška cesta s ponosom predstavljajo povsem novi električni model Audi Q4 e-tron.

Design modela Q4 e-tron daje prihodnosti električne mobilnosti značilno obliko. Največja električna moč do 220 kW, pospešek (0–100 km/h) le 6,2 s, doseg do 512 kilometrov (WLTP). Obiščite Porsche Vetrovškova in doživite novi Audi Q4 e-tron

metrov in višino 1.613 milimetrov se Q4 e-tron po zunanjih merah uvršča v segment večjih kompaktnih SUV-jev. Vendar arhitektura modularne platforme za električna vozila MEB, na kateri temelji ta Audi jev kompaktni električni SUV, omogoča povsem novo prostorsko

Polnjenje doma

Zahvaljujoč ponudbi električnih polnilnic MOON vam lahko ponudijo tudi rešitve za polnjenje doma, zato vam pri vožnji na električni pogon ni treba sklepati nikakršnih kompromisov.

razdelitev. Sprednji previs meri le 86 centimetrov, medosna razdalja pa kar 2,76 metra – še več kot pri srednjem segmentu SUV-jev. Zato je notranjost z dolžino 1,83 metra primerljiva z notranjostjo SUV-jev višjega razreda (1).

Funkcionalna športnost

Prostornina prtljažnika modela Audi Q4 e-tron znaša 520 l. Pri podrti zadnji sedežni klopi pa se poveča vse do 1.490 l. Napre-

dno notranjost modela Audi Q4 e-tron zaznamujejo tehnološke inovacije, športnost in funkcionalnost.

Audi Q4 e-tron prtljažnik do 1.490 litrov

Prtljažnik novega modela Audi Q4 e-tron ima prostornino 520 litrov. Ob podrtim naslonjalu, ki je deljivo v razmerju 40 : 20 :

40, nastane skoraj ravna površina in na voljo je 1.490 litrov prostornine (če je prtljaga naložena do stropa), toliko kot pri naslednjem višjem segmentu SUV-jev. Pri Audiju vam po želji v vozilo vgradijo predelno mrežo in prtljažni paket. Ta med drugim vključuje prtljažno dno, ki ga je mogoče uporabljati na dveh različnih višinah.

Audi stavi na električni pogon

Q4 e-tron vstopa v nov dinamičen tržni segment. Audi jeva električna ofenziva dobiva dodaten zagon: Q4 e-tron sledi Audi jevim velikima SUV-jema e-tron in e-tron Sportback ter športnemu modelu e-tron GT. V Audi jevi strategiji elektrifikacije

ima Q4 e-tron osrednjo vlogo, saj vstopa v posebno privlačen, hitro rastoč tržni segment: razred kompaktnih SUV-jev. Audi jevim kupcem ponuja cenovno privlačen vstop v svet prestižne električne mobilnosti.

Že v prodaji pri Porsche Ptujška cesta

Prva vozila so že v salonu in čakajo, da doživite napredno tehnologijo v živo. Audi Q4 35 e-tron lahko odpeljete že od 45.340 €* – z možnostjo pridobitve nepovratne finančne spodbude s strani EKO sklada v višini 4.500 €. Več informacij dobite na strani www.porscheinterauto.net.

Pogled v električno mobilnost prihodnosti

Prestižna električna mobilnost v svoji najbolj dinamični obliki – modeli Q4 pišejo naslednje poglavje na poti v prihodnost. Izoblikoval ga je napredek, saj novi Audi Q4 e-tron združuje dinamično oblikovanje z vsakodnevno praktičnostjo.

Audi Q4 e-tron pametne rešitve Audi Q4 e-tron je pravi multitalent, suveren spremljevalec za vsakodnevne vožnje in prosti čas, v vseh pogledih primeren kot pravi Audi. Z dolžino 4.590 milimetrov, širino 1.865 mili-

Avto na električni pogon: udobna in varčna vožnja z nizkimi vzdrževalnimi stroški

Električni avtomobili so na naših cestah vedno bolj prisotni. Marsikdo okleva, ali je avtomobil s takšnim napajanjem primeren ali ne. Izkušnje našega sogovornika Sandija kažejo, da je bil nakup električnega avtomobila dobra odločitev.

Pojasnil je, da električni avto v družini uporabljajo od pomladi 2019. Sprva so ga kupili kot drugi avto za vsakodnevne poti v službo in domov, v tem času so z njim prevozili 90.000 kilometrov, sčasoma pa so vedno več poti opravili na elektriko. Odpravili so se tudi na morje in izlete v tujino.

Priročne aplikacije za telefone

„Vožnja z električnim avtomobilom je zaradi odsotnosti hrupa zelo udobna, hkrati pa enostavna, saj imajo električni avtomobili le eno prestavo za vožnjo

naprej in eno za vzvratno vožnjo. Za večino električnih avtomobilov obstajajo namenske aplikacije za telefon, s pomočjo katerih preverimo napolnjenost baterije, vklopimo ogrevanje ali hlajenje vozila, kar je zelo priročna funkcija v poletni vročini ali hladnih zimskih jutrih. Vožnja z električnim avtom je na avtocesti umirjena, saj je zaradi večjega dosega bolje voziti s hitrostmi do 120 km/h. Električni avtomobili so tudi zelo enostavni za servisiranje, kajti imajo manj potrošnih komponent kot klasični avtomobili. Praviloma na servisu zamenjajo samo mikrofilter kabine in zavorno tekočino,“ pojasni.

Ob tem Sandi pove, da je bil ob začetku uporabe električnega avta občutek precej nenavaden, saj je bil domet avtomobila okrog 200 kilometrov. V primeru daljše poti je bilo treba načrtovati

polnjenje in čas polnjenja upoštevati tudi pri potovalnem času. „V pomoč pri načrtovanju so mi aplikacije za mobilne telefone, kjer lahko najdem prosto polnilnico oz. vidim ali je polnilnica v uporabi. V primeru, da opravim dnevno večino kilometrov na znani relaciji v dolžini dometa avtomobila, je uporaba električnega avtomobila zelo enostavna in nestresna. Sam sem ga polnil v času, ko sem bil v službi ali ponoči doma. Na domači trifazni polnilnici moči 22 kW se baterija polni glede na njeno kapaciteto od dve do štiri ure. Polnjenje na klasični 230 V vtičnici ni priporočljivo, saj traja od 10 do 30 ur, spet odvisno glede na velikost baterije. Današnje baterije so tehnično zelo dovršene, večina jih ima vgrajeno ogrevanje in hlajenje. Tako se zmogljivost baterije manjša zelo počasi. V mojem primeru in prevoženih 90.000 km se je ka-

paciteta baterije zmanjšala za 2 odstotka,“ pove.

Kot ocenjuje, je mreža polnilnic ob trenutnem številu električnih avtomobilov dovolj razvejana za pot z enega konca Slovenije na drugega. Seveda je dolžina poti brez polnjenja omejena z velikostjo baterije avtomobila. Novejši avtomobili imajo baterije z večjimi kapacitetami in posledično tudi daljši domet – od 300 do 500 km z enim polnjenjem. Na avtocestnem omrežju deluje mreža hitrih polnilnic, kjer se v 30 minutah polnjenja doseg podaljša za do 350 km, odvisno od zmogljivosti polnilnice in zmogljivosti polnjenja avtomobila. „Sam sem se z dometom vozila okrog 200 km brez težav odpravil na sestanek v Ljubljano. V času sestanka sem opravil polnjenje in se po sestanku brez čakanja odpravil nazaj domov. V primeru poti na slovensko obalo sem polnil na hitri polnilnici v Ljubljani, pot se je podaljšala za 30 minut. Tudi večina hotelov ima za svoje goste brezplačne polnilnice,“ pove Sandi in izpostavi prednosti vožnje električnega avtomobila – to so udobna vožnja, hipni pospeški električnega motorja, nizki stroški polnjenja v primeru polnjenja doma, nizki stroški servisov, možnost klimatizacije preko aplikacije. Vse to so razlogi, da bo tudi naslednji avto v njihovi družini poganjala elektrika.

Polnilnice v naši okolici:

PTUJ:	Dolane 33
Puhova ulica 12 (Kaass Avto)	Cirkulane 71
Ormoška cesta 26a (Elektro Maribor)	Zavrč 11a
Rajšpova ulica 26 (Goja center)	Kungota pri Ptuj 75
Ulica Heroja Lacka 13	Apače 281
Zadružni trg 15 (P+R parkirišče)	Cirkovce 6
Zadružni trg 9 (VW Dominko)	Podlehnik 9
Vodnikova ulica 1	
Potrčeva cesta 19a	
Rimska ploščad (Zdravstveni dom)	ORMOŽ:
	Cvetkovci 50
HAJDINA:	Cvetkovci 9e
Zgornja Hajdina 44 – DC 15 kW	Cvetkovci 46
Zgornja Hajdina 84c	Hardek 5 (šola)
	Ljutomerska cesta 30 (Obtrna zbornica)
KIDRIČEVO	TK Hlebec, Kog
Kajuhova ulica 12	
Tovarniška cesta 7	Info paneli z možnostjo polnjenja 2 kW schuko
Kopališka ulica 16	Ormož – Grad
Industrijsko naselje 10	Velika Nedelja 6
Počivališči Dravsko polje sever in jug	Kog 6
ŠRC Green Lake	Svetinje 6
	Savci 68
Markovci 33	Središče ob Dravi, Trg talcev 4
Videm pri Ptuj 52	

FLORIAN DOBIČ s.p.
 AVTO TRGOVINA, AVTO SERVIS, VULKANIZERSTVO, AVTO LIČARSTVO
 Mihovce 51, 2326 Cirkovce - SLOVENIJA
 +386 (0)2 792 30 91 • fdobiac@gmail.com • www.avtodobic.si

E-Tech 100 % električna tehnologija

Električna vozila Renault so okolju prijazna, saj med vožnjo ne sproščajo emisij, hkrati so zaradi nizkih stroškov uporabe ekonomična. S ponudbo E-Tech vozil vam nudijo električno mobilnost in popolno doživetje vožnje, ki je okolju prijazno in brez CO₂ izpuštev.

Nižji stroški vzdrževanja

Stroški vzdrževanja električnih vozil so nižji. Na primer: olje v vozilu na gorivo je treba redno menjati, da bi zagotovili pravilno mazanje in hlajenje bloka

motorja. Medtem pa je menjava olja pri električnih vozilih preteklost, saj električni motor ne potrebuje mazanja. Poleg tega pa imajo zavorne ploščice, diski in bobni bistveno daljšo življenjsko dobo pri električnih avtomobilih.

Možnosti za polnjenje električnega vozila doma

S polnilnikom Flexi-Charger lahko napolnite svoje električno vozilo preko običajne vtičnice za dom ali preko 3,7 kW Green'Up vtičnice.

Vozilo lahko napolnite tudi s pomočjo doma nameščene polnilne postaje »Wallbox« z močjo, ki ustreza vašemu električnemu priključku, kar vam posledično omogoča hitrejšo polnjenje od doma.

Baterija v Renaultovem električnem vozilu je brez spominskega učinka in ne beleži števila polnjenj, zato lahko vaše električno vozilo kadarkoli delno napolnite, ne da bi s tem predčasno poslabšali delovanje. Število polnjenj ni omejeno in baterijo lahko brezskrbno napolnite, tudi če ni popolnoma prazna.

NOVI RENAULT MEGANE CONQUEST
hibriden po naravi

Poraba pri mešanem ciklu: 4,9-6,1 l/100 km. Emisije CO₂: 118-136 g/km. Emisija toplote: EURO6d-FULL. Emisija NOx: 0,0003-0,0222 g/km. Emisija trdnih delcev: 0,00-0,00015 g/km. Število delcev (PM₁₀): 0,00-1,04. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo standardu meritev WLTP. Oglikovodik (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povzanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5}, ter dušikovih oksidov. Več informacij o ponudbi, nakupu in pogojih nakupa je na voljo na www.renault.si. Slika je simbolna. Renault Nissan Slovenija d.o.o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Renault priporoča Castrol

www.renault.si

AH TERBUC d.o.o.
Dornava 116 b, SI-2252 DORNAVA
Tel.: 02 754 00 80

Prodaja novih in rabljenih vozil,
pooblaščen servis, kleparsko-ličarske
storitve, nastavitve geometrije podvozja.

ZAV-SAVA.SI

PRVI Z ASISTENCO

NOVO

NAŠE TAČKE NA VARNEM

EDINO CELOVITO ZAVAROVANJE ZA VAŠEGA ŠTIRINOŽNEGA PRIJATELJA, KI KRIJE TUDI VSE OBLIKE ZDRAVLJENJA.

NIKOLI SAMI

TRGOVINA IN SERVIS VOZIL, d.o.o.
02 749 22 50
servis@kaass-avto.com
https://www.kaass-avto.com/

POOBlašČENI PRODAJALEC IN SERVISER VOZIL ZNAMKE ŠKODA

- zavarovanje in servis vozil Škoda;
- nadomestni deli;
- servis ostalih vozil;
- cenitve avtomobilskih škod;
- prodaja novih vozil Škoda;
- prodaja rabljenih vozil.

V devetih mesecih prodali tri odstotke več novih avtomobilov

V Sloveniji je bilo v prvih devetih mesecih letos prvič registriranih 50.481 osebnih in lahkih gospodarskih vozil, kar je 3,08 odstotka več kot v enakem obdobju lani. Pri tem se je prodaja osebnih vozil zmanjšala, lahkih gospodarskih vozil pa povečala, so sporočili iz trgovinske zbornice.

V devetih mesecih je bilo prvič registriranih 43.098 osebnih vozil, kar je 0,28 odstotka manj kot v enakem obdobju lani.

Med znamkami je na vrhu Volkswagen (7260 prodanih osebnih vozil), sledita Škoda (4848) in Renault (4490). Največ je bilo prodanih Renaultovih cliov (1746), Volkswagnovih t-crossov (1594) in Renaultovih capturjev (1145), kažejo podatki, ki jih za Trgovinsko zbornico Slovenije pripravlja družba Ardi INT.

Lahkih gospodarskih vozil je bilo od januarja do septembra prvič registriranih 7383 oz. 28,29 odstotka več kot v enakem obdobju lani. Najbolje prodajane znamke so bile Renault

(1722), Ford (1665) in Volkswagen (1067).

Septembra je bilo prvič registriranih 4889 osebnih in lahkih gospodarskih vozil, kar je 6,05 odstotka manj kot septembra lani. Prodaja osebnih vozil je v primerjavi z lanskim septembrom nazadovala za 7,05 odstotka na 4127 vozil. Med znamkami je prednjačil Renault (588), sledila sta Škoda (554) in Volkswagen (530). Prodanih je bilo največ Renaultovih cliov (304), Renaultovih capturjev (169) in Volkswagnovih t-crossov (115).

Tudi prodaja lahkih gospodarskih vozil je glede na september lani rahlo upadla, in sicer za 0,26 odstotka na 764 vozil. Na vrhu so bile znamke Renault (210), Ford (188) in Volkswagen (90).

Kdo so kandidati za Slovenski avto leta 2022

Izbor Slovenski avto leta 2022 organizira devet slovenskih medijev (Motorevija AMZS, RTV Slovenija (Radio Val 202 in TV oddaja Avtomobilnost), Delo in Slovenske novice, Dnevnik in Nedeljski dnevnik, Večer, Siol.net, Komotar Minuta, Avto magazin in Evo), ki se ukvarjajo s poročanjem in predstavljanjem avtomobilov.

V izboru za Slovenski avto leta 2022 lahko sodelujejo modeli novih avtomobilov, ki so prišli na slovenski trg v letu 2021 in je bilo do 30. novembra 2021 registrirano najmanj 25 primerkov. Za ugotavljanje registracije veljajo podatki o registraciji MNZ. Na letošnji spisek se je uvrstilo 15 novih modelov.

Slovenski avto leta 2021 je bila Škoda Octavia.

Vsako lahko glasuje

Pravila glasovanja so organizatorji za tokratni izbor malce prilagodili. Vsako lahko glasuje. Tisti, ki boste to storili pri medijih s tiskano glasovnico, lahko izvirno natisnjenih po pošti pošljete, kolikor želite. Tisti, ki se odločate za glasovanje prek spleta, morate tudi izbrati medij in nato lahko glasujete prek posameznih spletnih strani. V tem primeru lahko posameznik glasuje enkrat tedensko.

Glasove izbora bralcev, poslušalcev in obiskovalcev internetnih strani bomo sešteli takoj po koncu glasovanja, finaliste pa objavili 2. decembra 2021.

Več informacij lahko najdete na spletni strani www.slovenskiavtoleta.si.

- Pooblaščen prodajalec in serviser vozil Renault
- Prodaja rabljenih vozil
- Trgovina nadomestnih delov
- Cenitev škod
- Kleparsko-ličarska dela
- Najsodobnejša optika za vsa vozila
- Tehnični pregledi, homologacije za osebna vozila, cestnine
- Ročna avtopralnica

Avtocenter Ormož d. o. o.
Hardek 44 c, 2270 Ormož
tel.: 02/7416-400

**VELIKA PONUDBA ZIMSKIH PNEVMATIK
S POPUSTOM DO 35%!**

RAZLIČNIH BLAGOVNIH ZNAMK
IN DIMENZIJ

e-mail: info@avtocenter-ormoz.si, www.avtocenter-ormoz.si, facebook: Avtocenter Ormož

JERENKO AVTO HIŠA d.o.o.

PTUJ, Zagrebška c. 53, tel.: 02/ 783 72 51

- odkup in prodaja rabljenih vozil
- AVTO DELI za vse znamke vozil
- prodaja pnevmatik in platišč
- SERVISIRANJE vseh znamk vozil
- vulkanizerske storitve
- avtooptika
- servis klimatskih naprav
- diagnoza vozil s testerjem

Trgovina z avto deli

Automotive | Uzanca d.o.o.

Ormoška c. 81/b, 2250 Ptuj, Slovenija
tel.: +386 2 749 20 30
uzanca@uzanca.si | www.uzanca.si

- Nadomestni deli |
- Alternatorji |
- Akumulatorji |
- Vžigalne svečke |
- Lambda sonde |
- Filtri |
- Pogonski jermeni |
- Žarnice |
- Zavorni sistemi |
- Brisalci |

AC MAKOTER

Ulica Ante Trstenjaka 17, 9240 Ljutomer www.avto-makoter.si

Pooblaščen servis
in prodaja vozil:

• PRODAJA ORIGINALNIH IN NEORIGINALNIH
NADOMESTNIH DELOV ZA VSE VRSTE AVTOMOBILOV

• POPRAVILO AVTOMOBILOV

• VULKANIZERSTVO

• AVTOELEKTRIKA

• SERVIS KLIMATSKIH NAPRAV

• VLEKA VOZIL

• POPRAVILO PLATIŠČ

• IZPOSOJA AVTOMOBILOV

POGODBENO CENILNO MESTO:

SERVIS - TRGOVINA
tel.: 02 584 94 50, 02 584 94 52

AVTOELEKTRIKA
gsm.: 041 649 403 (Branko)

AVTOVLEKA
gsm.: 041 897 890 (Robert)

AVTOVLEKA KODRAN
031 632 833

- VLEKA OSEBNIH IN TOVORNIH VOZIL
- AVTODVIGALO
- VULKANIZERSTVO
- IZPOSOJA NADOMESTNIH VOZIL

Podvinci 121/c, Ptuj www.kodran.si

Za šankom

In koga to zanima?!

Pred več sto tisoč leti je neki Homo erectus (njegovega imena na Facebooku ne najdemo) izumil način, kako lahko sam zaneti ogenj (v prejšnjih časih se je moral zanesti na dejstvovanje boga Groma, ki mu je ogenj občasno podaril tako, da je v bližnje drevo usmeril gromsko strela in je zagorelo). Novica o tem izumu se seveda ni razširila po vseh sosednjih afriških naseljih, če pa bi takrat imeli radijske postaje, bi najbrž v jutranjih novicah pobobnali: »Danes je Spretni Johan izumil ogenj.« Pa drugi dan: »Danes so ogenj zanetili že trije znanstveniki v naselju Suha Oljka.« ... In tako bi šli in šli – ampak za časa mojega in vašega življenja najbrž nikogar več ne zanima, koliko Zemljanov je danes zjutraj prižgalo ogenj.

Po Ljubljanskem barju bi bila pred 4000 leti gotovo novica dneva: »Danes je Ostrorogi Jelen iz plemena Bobri s prijatelji zaplul po jezeru z drevakom,

ki lahko naenkrat prepelje pet ovac in tri koze, pa še posadko šestih ljudi.« – Pomembna novica za takrat, danes pa najbrž res nikogar ne zanima, koliko čolničkov pluje vsak dan po svetovnih morjih – še za tankerje nam je vseeno, dokler ne običijo povprek zagazdeni v Sueskem prekopu.

Leta 1967 je Christiaan Barnard prvič uspešno presadil človeško srce. O tem smo takrat slišali in brali povsod. Ampak koga sedaj zanima, koliko src presadijo strokovnjaki danes? Nekoč je to bilo zanimivo in pomembno, danes več ni (razen za tistega, ki mu vsadijo srce, in za njegove najbližje).

Vsi poznamo ime prvega človeka v vesolju, toda ali veste, kdo

trenutno kroži okrog našega planeta?

Nekatere stvari so novica takrat, ko se zgodijo, čez čas pa iz novice postanejo dolgčas.

Zakaj vam to pišem? Ker sem zjutraj slišal po radiu velenovico, da je za covidom danes zbolelo kaj-vem-koliko ljudi, da jih je v bolnišnici toliko-in-toliko, da pa se jih je cepilo ne-vem-koliko. Dragi novinarji, uredniki in drugi ustvarjalci tovrstnih velenovic: dolgočasni ste! Vaše tovrstne »novice« niso več novice! Res je enostavno v že celo leto uporabljan obrazec za poročilo o koroni vsak dan vstavljati nove številke – ampak to nikogar ne zanima. Kot me ne zanima, če boste vsako jutro začeli svoja poročila s stavki: »Sonce je danes vzhlo ob 7.14. – Po Ljubljani hodijo petkovi protestniki. – Predsednik vlade je še zmeraj Janez Janša. – Borut Pahor je na Instagramu objavil novo fotografijo.« To me ne zanima! – Toda: »Poštar je danes ugriznil sosedovega psa.« To je novica! Samo najti jo je treba!

Vaš »novičar« **Pepček**

Domenica • Nova zvezda na glasbenem nebu

Klepet s pevko Domenico

Poklepetali smo z vedno bolj popularno hrvaško pevko Domenico Žuvela, ki je bila še pred dvema letoma učiteljica in si ni mislila, da bo znana pevka.

Po dolgem času ste spet v Sloveniji, kjer ste imeli leta 2019 tudi svoj čisto zadnji koncert pred velikim zatišjem.

»Res je, to je bil moj zadnji koncert pred publiko. Ko sem danes zjutraj prečkala mejo in vstopila v Slovenijo, sem začutila neko pozitivno energijo in veselje.«

Kako pa ste preživeli preteklo leto, čas epidemije do glasbenikov ni prav prijazen?

»Sem tip človeka, ki ima svojo rutino in si hitro najde kakšno animacijo, tako da je za mano super leto. Predvsem zasebno, poslovno pa je bilo leto težko za vse. Vem, da v tem trenutku ne morem ničesar spremeniti, a ostajam optimistična, saj verjamem, da se vse zgodi ob svojem času. Skratka, ne obremenjujem se stvarmi, ki jih sama ne morem spremeniti.«

Zasloveli ste s pesmijo Vidi se iz aviona, ki ste jo izdali pred dvema letoma. Se je vaše življenje nato spremenilo?

»To je bila moja druga pesem, ki sem jo posnela za zimski čas. Bila je velik bum, jaz pa na kaj takega sploh nisem bila pripravljena. Nisem vedela, kaj naj: bom torej zdaj pevka? Prej sem namreč delala v šoli, pela sem v nekem bendu in sem imela, če lahko tako rečem, čisto običajno življenje. Končala sem glasbeno akademijo in mislila sem, da bom delala z otroki v šoli, a življenje me je po tej pesmi odneslo drugam in ugotovila sem, da nekaterih stvari ne moreš načrtovati, ampak se moraš le prepustiti. Zelo simpatičen se mi je zdel podatek, da ljudje niso vedeli, kdo prepeva pesem Vidi se iz aviona, v spletni iskalnik so vsi ob naslov pesmi pripisali Magazin ali pa Jelena, niso vedeli, da je sceni nekdo nov. Po tej pesmi se je vse odprlo, posnela sem svoj prvi album, za katerega sem dobila nagrado porin, ki je na Hrvaškem največja glasbena nagrada, moj album je postal zabavnoglasbeni album leta. Presrečna sem, da se mi je to zgodilo, čeprav tega sploh nisem načrtovala; res nisem nikoli načrtovala, da bom postala pevka.«

Imate zdaj kakšne načrte za prihodnost?

»Rada bi izdala novo pesem, morda za božič. Vesela sem tega časa, hladu in hkrati topline prazničnih časov. Rada bi ustvarila kaj novega, čeprav je težko, saj ne vem, ali bom novo pesem lahko publiki predstavila v živo. Imam občutek, da pesem ne živi, če se ne prepeva na koncertih, pred publiko. Od lani sem izdala tri pesmi in še nobene nisem zapela publiki.«

Eva Jandl

Foto: osebni arhiv

Sudoku • Sudoku

Izpolnite prazne kvadratke s števkami od 1 do 9. Pazite: vsaka številka se lahko v isti vodoravni ali navpični vrstici ter v istem manjšem kvadratu pojavi **le enkrat**.

8	5		7		6			4
				1				
					2	7	8	
7		2		4			1	
	8			9		2		6
	4	7	5					
				6				
3			8		1		9	5

Od torka do torka

Tadejev znakovski

	Ljubezen	Posel	Denar	Zdravje
Oven	♥	☺☺☺	€	☆☆☆
Bik	♥♥	☺☺	€€€	☆
Dvojčka	♥♥♥	☺☺☺	€€	☆☆☆
Rak	♥♥♥♥	☺	€€	☆☆
Lev	♥♥	☺☺☺	€	☆☆
Devica	♥♥♥♥	☺	€€	☆☆☆
Tehtnica	♥	☺☺	€€€	☆
Skorpijon	♥♥♥♥	☺☺☺	€	☆☆
Strelec	♥♥	☺	€€€	☆
Kozorog	♥	☺☺	€€	☆☆☆
Vodnar	♥♥	☺	€€€	☆☆
Ribi	♥♥	☺☺	€	☆☆☆

Sestavil: Tadej Šink, horarni astrolog

(velja za teden od 19. do 25. oktobra 2021)
1 znak – slabo, 2 znaka – dobro, 3 znaki – odlično

Z GLASBO DO SRCA

Bodite v Marjanovi družbi vsako sredo med 20. in 24. uro na radiu Ptuj.

z do

www.radio-tednik.si

Tednikova nagradna razrezanka • Kaj je na fotografiji?

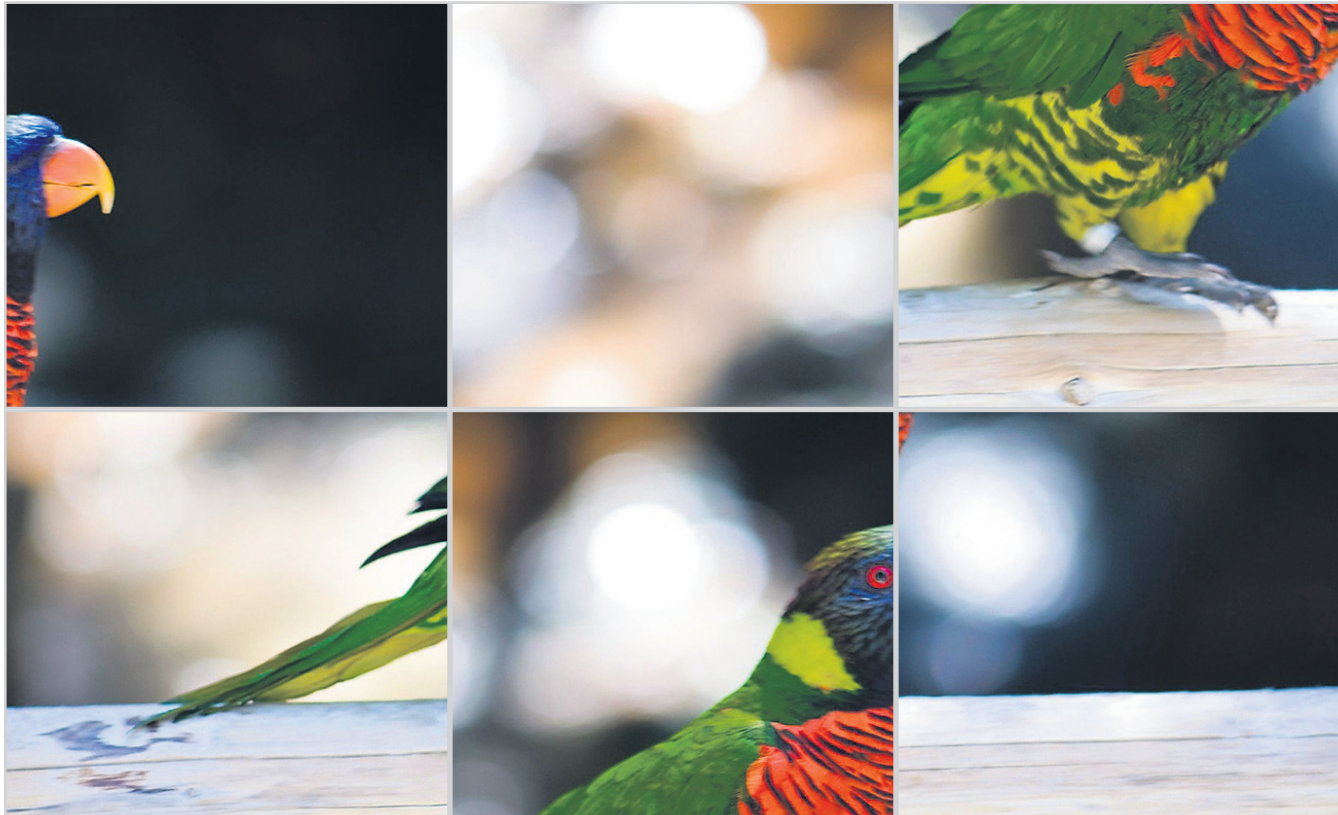

Foto: ČG

Da boste lažje ugotovili, vzemite v roke škarjice, razrežite fotografijo po črtah in nato na novo sestavite kvadratke ter jih nalepite na papirnato podlago.

Pravilno sestavljeno razrezanko s svojimi podatki pošljite na naslov Radio-Tednik, d. o. o., Osojnikova 3, 2250 Ptuj, do ponedeljka, 25. oktobra. Lahko jo tudi fotografirate (skupaj s kupončkom z izpolnjenimi osebnimi podatki) in jo pošljete na elektronski naslov: tednik@radio-tednik.si.

Izmed tistih, ki nam boste poslali pravilno sestavljeno fotografijo z izpolnjenim kupončkom, bomo vsak teden izžrebali dobitnika praktične nagrade, ki jo podelja Radio-Tednik Ptuj. Zdaj pa veselo na delo!

Srečna izžrebanka Tednikove nagradne razrezanke je: **Elena Zebec, Zavrč.**

Nagrado prejme po pošti. Iskrene čestitke!

Tednikova nagradna razrezanka - kuponček

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

V Sloveniji se širi mreža za oddajo še delujočih aparatov

Global e-waste monitor 2020 je poročal, da je bilo v letu 2019 proizvedenih 53,6 milijona ton e-odpadkov. Letošnja gora odpadne električne in elektronske opreme bo po njihovih ocenah znašala 57,4 milijona ton. To je več, kot je težek Kitajski zid, ki je najtežji umetni predmet na Zemlji. Do leta 2030 pa napovedujejo, da bo v letu nastalo že 74 milijonov ton e-odpadkov. Svetovno nastajanje e-odpadkov se torej letno povečuje za 2 milijona ton ali za približno 3–4 %, kar pripisujejo predvsem višji stopnji porabe elektronike, krajšemu življenjskemu ciklu izdelkov in omejenim možnostim popravil.

Kopičenje in (ne) uspešno recikliranje e-odpadkov

V Evropi 11 od 72 e-naprav v povprečnem gospodinjstvu ni več v uporabi ali je pokvarjenih. Splošna javnost pa ocenjuje, da se reciklira 40–50 % e-odpadkov, čeprav so dejstva drugačna, in sicer leta 2019 je bilo ustrezno obdelano in reciklirano manj kot polovica e-odpadkov, torej 17,4 %. Nekaj razlogov za slabo reciklažo predvsem izdelkov informacijske tehnologije je med drugim tudi varnost podatkov, vrednost izdelka, težko dostopne točke za oddajo aparatov in negotovost glede ustreznega recikliranja.

Ruediger Kuehr, direktor programa SCYCLE in vodja urada UNITAR v Bonnu, pravi, da je vrednost komponent električne in elektronske opreme v t. i. „mestnih rudnikih“ ogromna: „Tona zavrženih mobilnih telefonov je bogatejša z zlatom kot tona rude zlata,“ in dodaja: „V milijon mobilnih telefonov je na primer vgrajenih 24 kg zlata, 16.000 kg bakra, 350 kg srebra in 14 kg pala-

dija – viri, ki jih je mogoče pridobiti in vrniti v proizvodni cikel. In če teh materialov ne recikliramo, je treba izkopati nove zaloge, kar škoduje okolju.

Poleg tega vsaka tona reciklirane odpadne električne in elektronske opreme prepreči približno 2 toni emisij CO₂. Če vsi ravnamo pravilno z našimi e-odpadki, pomagamo zmanjšati škodljive emisije CO₂.

Mednarodni dan e-odpadkov

Dogodek se letošnjega 14. oktobra izvaja v organizaciji WEEE foruma že četrty, njegov namen pa je s pomočjo različnih aktivnosti dvigniti ozaveščenost posameznikov na področju pravilnega ravnanja z e-odpadki in odpadnimi baterijami ter spodbuditi potrošnike k pravilni oddaji e-odpadkov oz. k podaljševanju njihove življenjske dobe. Organizatorji pozivajo vsa gospodinjstva, podjetja in vlade, naj si še dodatno prizadevajo za povečanje dosega neuporabljenih in nedelujočih aparatov do lokacij, kjer jih je mogoče reciklirati ali popraviti ter tako prispevati k pridobivanju dragocenih materialov iz aparatov oz. zmanjšanju potrebe po novih virih.

„Številni dejavniki vplivajo na to, da bo sektor elektrike in elektronike učinkovit in krožen, tudi ravnanje potrošnikov. Letošnji mednarodni dan e-odpadkov daje velik poudarek na vsakega posameznika. Dokler državljani ne vrnejo rabljene, pokvarjene opreme, je prodajo ali podarilo, bomo morali še naprej pridobivati povsem nove materiale, ki povzročajo veliko okoljsko škodo, pravi Pascal Leroy, generalni direktor WEEE foruma, organizacije, ki stoji za mednarodnim dnevom e-odpadkov.

„Poleg udobja, finančne odškodnine, skrbi za okolje, kulture in družbenih norm je zavedanje eden ključnih motivatorjev ljudi za ukrepanje v zvezi z e-odpadki,“ pravi Magdalena Charytanowicz z WEEE foruma, pristojnega za mednarodni dan e-odpadkov.

Lani se je dogodku pridružilo več kot 120 organizacij iz 50 držav po vsem svetu in vsaj toliko jih pričakujejo tudi letos.

Aktivnosti v Sloveniji pod sloganom »Še sem uporaben!«

Tudi v Sloveniji je stanje na po-

dročju e-odpadkov podobno kot drugje v Evropi. Za oddajo odpadne elektronike je v državi dobro poskrbljeno, saj je na voljo več različnih mest za oddajo, vse od uličnih zbiralnikov do zbirnih centrov izvajalcev služb ravnanja z odpadki. Tudi stopnja recikliranja vsako leto narašča, a bi lahko ustrezno zbrali še mnogo več. Družba ZEOS, d. o. o., kot največja slovenska shema za odpadno električno in elektronsko opremo opaža, da se tudi med pravilno zbranimi e-odpadki najde kar 1–2 % še delujočih naprav, ki po nepotrebem končajo v predelavi materiala. Tako skrajšamo njihovo življenjsko dobo, s tem pa prispevamo k večji porabi in onesnaževanju naravnih virov, še posebej pri proizvodnji novih, ki nadomestijo stare. V družbi verjamejo, da je najbolj trajnostni aparat vedno tisti, ki ga že imamo, zato je smiselno, da ga poskušamo uporabljati čim dlje. V sklopu njihovega projekta Life Spodbujamo e-krožno pod sloganom #Še sem uporaben! so se zavezali k postavitvi in upravljanju koticov za ponovno uporabo. Koticke postavljajo na zbirne centre lokalnih izvajalcev služb ravnanja z odpadki s projektoma partnerjema Zbornico komunalnega gospodarstva pri GZS in podjetjem TSD, d. o. o. Projekt sofinancirata Ministrstvo za okolje in prostor RS ter Evropska komisija.

Lokacije koticov za ponovno uporabo in kaj se lahko odda vanje

Kotički za oddajo še delujočih aparatov rastejo kot gobe po dežju in so namenjeni vsem, ki bi želeli svojim še delujočim aparatom, ki jih ne potrebujejo več, podaljšati življenjsko dobo. Zaenkrat jih najdete na naslednjih lokacijah: Zbirni

center Bukovžlak (RCERO Celje), Zbirni center Mozelj (Kočevje), Zbirni center Vranoviči (Črnomelj), Zbirni center Jesenice, Zbirni center Ljutomer, CERO Špaja dolina (Grosuplje), Zbirni center Bohinjska Bistrica, Zbirni center Kranjska Gora, Zbirni center Dolga Poljana (Ajdovščina), Center ponovne uporabe Velenje, Zbirni center Suhadolc (Komenda), Zbirni center Neža (Trbovlje), Zbirni center Zagorje ob Savi, Zbirni center Sevnica, Zbirni center Šmartno (Šmartno pri Litiji), Zbirni center Spodnji Stari Grad (Krško) in Zbirni center Boršt (Brežice). V teh koticčkih se je skupaj zbralo že skoraj 1.000 aparatov, ki še delujejo, od tega jih je bilo skoraj polovica manjših gospodinjstevskih aparatov. Izvajalci projektnih aktivnosti namestijo do konca tega leta postaviti še 23 koticov po Sloveniji oz. do konca projekta (ki se zaključi 2024) vseh skupaj 60.

V koticčkih zbirajo aparate, ki so delujoči in primerni za ponovno uporabo: belo tehniko – pralne stroje, hladilnike, pečice, male gospodinjstevske aparate, zabavno elektroniko – radie, zvočnike, LCD-televizije in monitorje, svetila, računalniško opremo ter orodje za dom in vrt; skratka vse naprave, ki delujejo na elektriko ali baterije.

Vodja projekta, Jan Debenjak iz družbe ZEOS, d. o. o., je ob prilo-

nosti povedal: »Po številu zbranih aparatov prednjačijo občine, kjer so koticčki prisotni najdlje: Celje, Jesenice, Ljutomer in Grosuplje. V njih ter v spremljajočih projektih akcijah smo zbrali že 12 ton aparatov, od katerih je 8 ton primeren za ponovno uporabo. Projekt partner TSD, d. o. o., je na lokaciji pregleda, čiščenja in preverjanja zbrane opreme na trg lansiral približno 4 tone aparatov, prodajno mrežo pa bomo v 2022 razširili z vključevanjem lokalnih centrov ponovne uporabe ter spletno platformo krožnega gospodarstva. Na njej bomo potrošnike ozaveščali o možnostih koriščenja krožnih storitev in blaga s področja e-opreme ter o okoljskih učinkih krožnega ravnanja. Le-ti so tudi osrednja tema letošnjega petega mednarodnega dneva popravil (ki bo 16. oktobra), ki izpostavlja, da tudi popravila znižujejo naš ogljični odtis.«

Projekt Spodbujamo e-krožno je usmerjen v ozaveščanje ter spreminjanje navad potrošnikov in drugih deležnikov za podaljševanje življenjske dobe aparatov. S projektnimi orodji, kot so potujoča popravilnica, spletna platforma in koticčki ponovne uporabe ter organizacijo dogodkov za splošno in strokovno javnost promovira krožne poslovne modele, popravila aparatov, souporabo ter ponovno uporabo aparatov.

Najboljše imamo doma

Znak "Izbrana kakovost - Slovenija" na sadju zagotavlja:

- dodatne kontrole,
- višjo kakovost,
- pridelavo in predelavo v Sloveniji.

Preverjeno odlično!

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO
IN
SLOVENSKE PRIDELOVALCE
IN PRIDELOVALCE SADJA

NAŠE SUPER SADJE

www.nasasuperhrana.si

nasasuperhrana

PTUJSKA TELEVIDIJA PISANA • ZABAVNA • AKTUALNA

TOREK 19. oktober

7:30 Glasbena osmica (tuja)
8:00 Seja MS MO Ptuj
9:00 Kuhinja
9:20 Naša Drava
10:20 Fotografska razstava: Zlomljena
11:00 Obzornik TV Dravograd
11:30 My Europe, My Future
11:45 Young EU Voices
10:25 Predstavljamo vam
12:00 Ptujška kronika
12:25 Čista umetnost – oktober
13:00 Obzornik TV Dravograd
13:30 Glasba za vse
14:05 Pogled nazaj
14:30 Videostrani
17:30 Kuhinja
18:00 Ptujška kronika
18:25 Utrip MNZ
18:35 Glasbena osmica (slo.)
19:05 Pomurski tehnik
19:40 Film od blizu, pon.
20:00 Ptujška kronika, pon.
20:25 Utrip Ormoža
21:40 Film Campus
22:00 Ptujška kronika
22:25 Čista umetnost – oktober
23:00 Pogled nazaj
23:20 Predstavljamo vam
00:45 Videostrani

ČETRTEK 21. oktober

7:30 Glasbena osmica (tuja)
8:00 Kuhinja
8:20 Slovenska nota 2021
11:15 Utrip MNZ
11:25 Čista umetnost – oktober
12:00 Ptujška kronika
12:30 My Europe, My Future
12:40 Glasba za vse
13:15 Young EU Voices
13:35 Pogled nazaj
13:55 Fotografska razstava: Zlomljena
14:40 Videostrani
17:35 Kuhinja
18:00 Ptujška kronika
18:30 Portal
18:40 Utrip MNZ
18:50 Naša Drava
19:50 Animirana pripovedka
20:00 Ptujška kronika
20:30 Glasbena osmica (slo.)
21:00 Futsal magazin
21:25 Čista umetnost – oktober
22:00 Ptujška kronika
22:30 Pogled nazaj
22:50 Predstavljamo vam
00:35 Videostrani

Ptujška televizija PtTV, E 031 684 808, info@pttvtv, www.pttvtv

telemach ARIOM 22 Telekom Slovenije

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

REPORTER

RDEČA NOMENKLATURA NA POGREBU

Kdo vse se je prišel na ljubljanske žale posloviti od Ljuba Bavcon

LJUBO BAVCON
Rdeča nomenklatura na pogrebu

SEBASTIAN KURZ
Janša izgubil zaveznika, Tonin pa vzornika

RAJKO PIRNAT
Pri nas je skrajna stranka kar največja stranka

IGOR ZABRET
»Pokvarjenec«, ki je Božu Dimniku speljal ženo

IZ NOVE ŠTEVILKE

www.reporter.si

Spomin na tebe, dragi Dušan,
vedno bo živ, nikoli
iz naših src ne bo odšel.

V SPOMIN

Dušan Kokol

IZ BODKOVCEV 31

5. 10. 1989–19. 10. 2008

Trinajst let je že minilo, odkar si v večnosti. Ni dneva, ne noči, v srcih z nami, dragi Dušan, si.

Hvala vsem, ki mu prižigate sveče in prinašate rožice.

Žalujejo: mama Lujzika, ata Anton, brat Boris z družino, mati in vsi tvoji

Umrli so

Antonija Krajnc, roj. Ivančič, Korenjak 6, roj. 1938 – umrla 5. oktobra 2021;
Milan Brlak, Kukava 54, roj. 1955 – umrl 8. oktobra 2021; Alojz Merc, Jablovec 3, roj. 1939 – umrl 9. oktobra 2021; Franc Bezjak, Markovci 12, roj. 1956 – umrl 10. oktobra 2021; Aljoz Klasinc, Barislovci 13, roj. 1954 – umrl 11. oktobra 2021; Franc Mohorko, Ptuj, Vinarski trg 9, roj. 1955 – umrl 13. oktobra 2021; Anton Zafonik, Pleterje 27, roj. 1923 – umrl 13. oktobra 2021.

Snemanje porok

BK PRODUKCIJA

BK Produkcija
Tržaška cesta 65, 2000 Maribor
info@bkprodukcija.si
031/344-639

www.bkprodukcija.si

uresničujemo sanje in
pišemo zgodbe z vami

For special people with Love

Na voljo mobilni aplikaciji

Radio Ptuj in Štajerski tednik

za iOS in Android naprave

Prejeto iz App Store

NA VOLJO V Google play

www.radio-ptuj.si

www.tednik.si

Mali oglasi

KMETIJSTVO

NESNICE, rjave, črne in grahaste, v začetku nesnosti, ter bele kokoši, težke 4 kg, prodajamo. Kmetija Rešek, Starše 23. Tel. 040 531 246.

PRODAM dva bikca. Tel. 041 893 594.

PRODAM dve telički, simentalco, staro 12 dni, in simentalca, starega 6 mesecev, mirna, pašna. Tel. 070 250 441.

KUPIMO traktor, traktorsko prikolico, cisterno za gnojeko, krožne brane, cepilnik za drva in preostalo kmetijsko mehanizacijo. Telefon 041 923 197.

STORITVE

PRODAJAMO razcepljena bukova drva vseh dimenzij in bukovo hlodovino ter zelo kakovostne smrekove pelete, brezplačna dostava, ugodna cena. Danilo Horvat, s. p., Moškanci 1d. Tel. 051 667 170.

ODKUPIJEMO vse vrste hlodovine iglavcev in listavcev, hrast, bukev, bor, smreka ... Možnost odkupa tudi na panju in spravilo lesa. Aleksander Šket, s. p., Irje 3d, 3250 Rogaška Slatina. Tel. 041 785 318.

Naročite

Štajerski **TEDNIK**

Vsak naročnik dobi:

- 20% popust pri malih oglasih
- revija STOP (spored)
- brezplačne priloge Štajerskega tednika (Kakovost bivanja, Avtodrom, Slovenske počitnice, Gremo na počitnice, Stotin, Kronika leta ...)
- poštna dostava.

Dvakrat tedensko aktualni dogodki iz Spodnjega Podravja s Prlekijo ter pregled dogajanja v Sloveniji in po svetu.

NAROČILNICA ZA Štajerski **TEDNIK**

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Davčna številka: _____

Telefon: _____

Datum naročila: _____

Podpis: _____

RADIO TEDNIK Ptuj d.o.o.
Osojnikova c. 3
2250 Ptuj

TOREK, 19. oktober

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Revija poustvarjalcev glasbenega izročila
10:00 Utrip Ormoža
11:10 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
12:00 Starpoint prodajno okno
13:00 Video strani
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 3. SNL
20:00 Kronika iz občine Majšperk - 2
21:00 25. praznik Občine Majšperk
22:10 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
23:20 Video strani

SREDA, 20. oktober

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Starpoint prodajno okno
09:00 Predstavitve knjige »Nekaj dobrega«
10:30 Koncert ob ličkanju korusa, Trebelno
12:40 Video strani
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Ta veseli dan kulture, Prepolje
20:00 Kronika iz Občine Hajdina
21:00 3. SNL
23:00 Video strani

PROGRAMSKI NAPOVEDNIK

SIPTV

TV program v živo tudi preko spleta: www.siptv.si

Uredništvo: Dornava 116d, 2252 DORNAVA; info@siptv.si
kontakt: 02 754 00 33; 041 618 044; www.siptv.si

ČETRTEK, 21. oktober

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Pevke upokojenke DPD svoboda Ptuj
10:10 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
11:10 Dobrodelni koncert Dekanijske Karitas Ptuj
12:50 Starpoint prodajno okno
13:50 Video strani
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Folklorni večer na Ptuj
20:00 Revija otroških PZ Ptuj 2014
21:00 Regijsko srečanje godb Ptuj
22:00 Folklorna revija Maroltovih skupin
23:10 Video strani

Skoraj polovica Ptujčanov vsaj enkrat v letu zelo opitih

Med spodnjepodravskimi občinami je bilo največ, skoraj polovica Ptujčanov, ki so se vsaj enkrat v letu zelo opili. Takoj za njimi so Središčani, medtem ko za najzmernejše pivce med Spodnjepodravci, sodeč po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ), veljajo Videmčani.

Statistika je, kar se tiče alkohola, v državi skrb vzbujajoča. Vsak Slovenec/Slovenka, star 15 let ali več, naj bi v letu 2019 v povprečju spil/a 91 litrov piva, 48 litrov vina in tri litre žganih pijač, to pomeni 142 litrov alkohola. Skupno je registrirana poraba čistega alkohola na prebivalca znašala skoraj 11 litrov, kar je en liter več kot leto prej, predvsem na račun več popitega vina (za 10 litrov), navajajo na spletni strani NIJZ. Toda poraba je v resnici še večja, saj ti podatki ne vključujejo porabe alkohola iz domače proizvodnje. Ta po ocenah še za tretjino poviša število porabe, kar nas uvršča v sam svetovni in evropski vrh.

Zadnji podatki iz NIJZ glede zdravja prebivalcev po občinah za leto 2019 kažejo, da so se med Slovenci najbolj tvegano opijali v Cankovi, občini na Goriškem (59,8 %), najmanj pa v Ravnah na Koroškem (28,1 %). Podatki sicer še pravijo, da za največje pivce veljajo na vzhodu, precej blizu pa so jim Pirančani (50,3 %) in Izolčani (54,2 %).

Poglejmo podrobneje, kaj kažejo podatki za občine Sp. Podravja. V približno polovici občin je delež oseb, starih 15 let in več, ki so v zadnjem letu vsaj enkrat popile več kot 60 g alkohola (6 meric) nad državnim povprečjem. Delež je med analiziranimi občinami najvišji na Ptuj (49,1 %), kar pomeni, da se je v omenjenem letu tvegano opil vsak drugi. Zgolj za 0,3 odstotka manj sledijo Središčani, po podatkih sodeč se precej opijajo tudi v Lenartu (47,7 %), Gorišnici (47,1 %), Svetem Tomažu (46,6 %), Juršincih (46,4 %) ter Ormožu in Sv. Trojici (46,2 %). Na drugi strani med analiziranimi občinami za najbolj zmerne pivce veljajo v Vidmu, kjer znaša delež visoko tveganega opijanja 37,8 %, sledita Cerkvenjak in Podlehnik z 39 % ter Trnovska vas z 39,5 %.

Največ nesreč zaradi alkohola pri Sv. Tomažu

Poglejmo, kakšna je povezava številke glede na kazalnike o hudem

Foto: CG

Po podatkih NIJZ se je v letu 2020 največ alkohola popilo z vinom, sledilo je pivo, najmanj alkohola pa se je popilo z žganimi pijačami.

opijanju in povzročenih prometnih nesrečah zaradi alkohola v spodnjepodravskih občinah. Podatki sicer niso povsem primerljivi zaradi različnega časovnega obdobja, delež prometnih nesreč zaradi alkohola zajema obdobje 2015–2019, podatki o visoko tveganem opijanju pa so, kot že rečeno, za leto 2019. Kot gre razbrati, očitno ni preproste vzročno-posledične povezave. Medtem ko je občina Sveta Trojica med spodnjepodravskimi občinami, kjer se precej opijajo, pa na drugi strani vinjeni povzročajo najmanj nesreč. Zanimiv je tudi podatek, da so Ptujčani, ki se med domačimi občinami najbolj opijajo, prav tako med tistimi, kjer je najmanj prometnih nesreč zaradi alkohola (delež znaša 6,25 %, kar je tudi pod državnim povprečjem v višini 8,78 %). Precej nad državnim povprečjem glede opitih povzročiteljev nesreč (13,04 %) pa so Središčani, ki so tudi v vrhu glede visoko tveganega pitja. Še več teh nesreč (13,70 %) se je zgodilo v Vidmu, kjer sicer po podatkih sodeč veljajo za najbolj zmerne pivce med Spodnjepodravci. Daleč največ prometnih nesreč zaradi alkohola je pri Svetem Tomažu (kar dobra petina), tam je tudi delež visoko tveganega pitja nadpovprečen in med višjimi v Spodnjem Podravju (46,6 %).

Največ bolezni zaradi alkohola pri Sv. Andražu in v Trnovski vasi

Poglejmo še povezavo z bolnišničnimi obravnavami zaradi bolezni, neposredno pripisljivimi alkoholu pri osebah, starih nad 15 let. Tudi ta kazalnik zajema povprečne podatke za obdobje 2015–2019. Naj-

več teh obravnav so imeli v občini Sv. Andraž, 4,73 na 1000 prebivalcev, kar je tudi državni rekord. Na drugem mestu v državi je s številko 4,52 sosednja občina Trnovska vas. Medtem ko je ta številka med spodnjepodravskimi občinami najnižja v Staršah (0,95), kjer so tudi pod državnim povprečjem glede visoko tveganega opijanja.

Občine	Visoko tvegano opijanje (%)	Prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji (%)	Bolezni, neposredno pripisljive alkoholu (na 1.000 prebivalcev)
Benedikt	43,5	14,67	2,38
Cerkvenjak	39	12,96	2,54
Cirkulane	41,7	5,19	1,47
Destrnik	43,9	10,48	3,19
Dornava	40	9,24	2,56
Gorišnica	47,1	6,21	1,67
Hajdina	41,1	7,49	1,73
Juršinci	46,4	8,8	2,51
Kidričevo	40,7	8,22	1,88
Lenart	47,7	9,88	2,49
Majšperk	41,4	12,26	2,49
Markovci	45,6	9,3	2,60
Podlehnik	39	6,97	3,32
Ptuj	49,1	6,25	1,80
Ormož	46,2	9,88	2,67
Slovenska Bistrica	41,5	9,56	2,04
Središče ob Dravi	48,8	13,04	1,55
Sveta Trojica	46,2	4,76	1,39
Sveti Andraž	42,8	5,41	4,73
Sveti Tomaž	46,6	21,82	3,53
Starše	40,1	9,92	0,95
Trnovska vas	39,5	17,78	4,52
Videm	37,8	13,70	2,33
Zavrč	41,6	12,82	2,43
Žetale	43	8,57	2,67
Slovenija	42,8	8,78	1,89

Vir: NIJZ, Zdravje občin

Zdravstveni in drugi stroški zaradi alkohola daleč nad trošarinami

Slovenija je sicer v samem svetovnem in evropskem vrhu po umrljivosti prebivalcev zaradi alkohola, saj vsak dan izključno zaradi razlogov, povezanih s pitjem alkohola, umreta vsaj dve osebi. Iz istega razloga imamo vsak dan v povprečju 10 novih hospitalizacij. Ocena zdravstvenih in ostalih stroškov, povezanih s pitjem alkohola, znaša v povprečju 228 milijonov evrov letno. Medtem ko trošarine od alkohola znašajo krepko manj, okoli 103 milijone evrov na leto, je razvidno iz objave NIJZ, kjer opozarjajo, da se je v času epidemije covid-19 tveganje za čezmerno pitje alkohola povečalo.

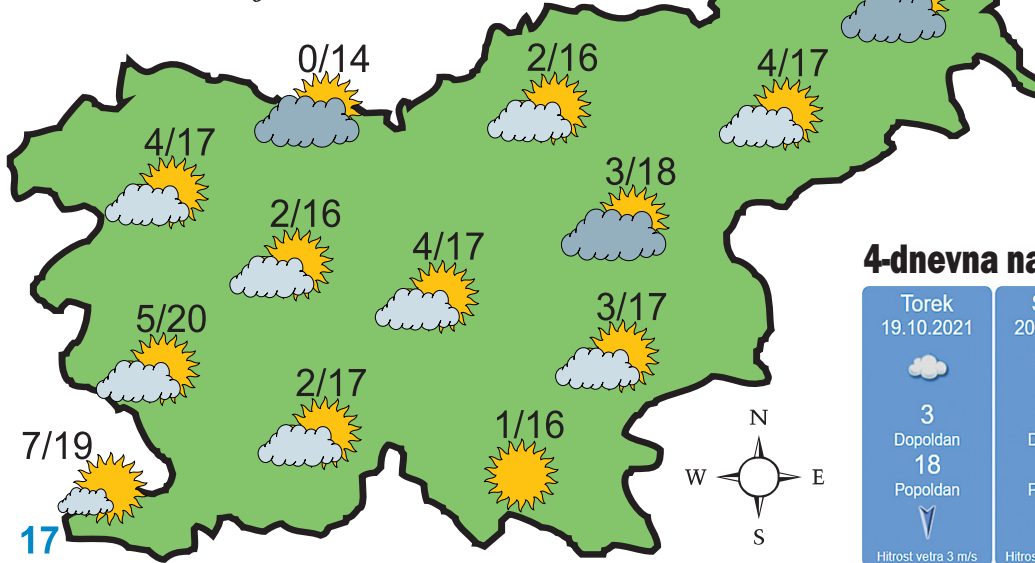
Foto: Črtomir Goznik

Uživanje alkohola povečuje tveganje za pojav različnih bolezni.

Rojstva: Tatjana Petković, Ruska ulica 10, Maribor – deček Aleksa; Nina Škrabl, Zgornji Velovlek 4, Destrnik – deček Matija; Manja Brunčič, Tavčarjeva ulica 13, Ptuj – deklica Lia; Tadeja Hojnik, Sestrže 4, Majšperk – deklica Aleja; Ines Liplin, Ulica 1. maja 6, Cestica, Hrvaška – deklica Evelin; Natalija Stepišnik, Trdobojski 66 – deklica Julija; Saša Kozel, Placar 24, Destrnik – deček Saš; Besarda Pulaj, Osojnikova cesta 9, Ptuj – deček Reš; Maja Vogrin, Vidanovci 6, Ljutomer – deček Jan; Romana Šmigoc, Veliki Okič 37, Zgornji Leskovec – deček Lukas; Anita Rojko, Smetanova ulica 68, Maribor – deklica Mila; Lea Lampret, Grdina 31, Stoperce – deček Vid; Mateja Postružnik, Trgovišče 54, Velika Nedelja – deklica Mia; Renata Veber, Gomila 9, Destrnik – deklica Lucija; Klavdija Munda, Podgorci 17, Podgorci – deček Noel; Barbara Šešerko, Savci 41, Sveti Tomaž – deček Rene; Tamara Štraus, Črmlja 21, Trnovska vas – deklica Daša; Janja Fekonja, Dolič 25a, Destrnik – deček Jernej.

Poroka – Ptuj: Luka Haložan, Ptuj, Ul. 5. Prekomorske 6, in Monika Golob, Mezgovci ob Pesnici 48.

Kakršno vreme Urša (21. oktober) prinese, tako se rada jesen in zima obnese.

Danes bo delno jasno, predvsem sredi dneva in popoldne pa zmerno oblačno. Po nižinah bo jutraj in dopoldne megla. Najnižje temperature bodo od 0 do 4, ob morju okoli 7, najvišje dnevne od 14 do 17, na Primorskem do 20 °C. V sredo bo v vzhodnih krajih sončno, jutraj bo tam po nekaterih kotlinah megla. Na zahodu bo vse bolj oblačno, v hribovitem svetu bo popoldne občasno rahlo deževalo.

4-dnevna napoved za Podravje

Torek 19.10.2021	Sreda 20.10.2021	Četrtek 21.10.2021	Petek 22.10.2021
3 Dopoldan	5 Dopoldan	13 Dopoldan	10 Dopoldan
18 Popoldan	21 Popoldan	19 Popoldan	14 Popoldan
Hlilrost vetra 3 m/s	Hlilrost vetra 7.5 m/s	Hlilrost vetra 7.5 m/s	Hlilrost vetra 3 m/s

Vir: ARSO